

Prognoza oddziaływania na środowisko

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Brańsk

Warszawa, 2021

Zespół autorski:	mgr inż. Patrycja Kosyło – kierownik zespołu	 mgr inż. Patrycja Kosyło
	inż. Joanna Jamróz	

Spis treści

1. Wstęp	7
1.1. Podstawa formalno-prawna	7
2. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia realizowanego dokumentu oraz sposoby w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu, a także powiązania z innymi dokumentami	7
3. Informacje o powiązaniach z innymi dokumentami, głównych celach projektu Studium oraz jego zawartości	10
3.1. Powiązania z innymi dokumentami.....	10
3.2. Główne cele sporządzenia zmiany Studium.....	15
3.3. Zawartość projektowanego dokumentu.....	16
4. Metodyka zastosowana przy sporządzaniu opracowania	23
5. Propozycje, dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania	24
6. Transgraniczne oddziaływanie na środowisko.....	25
7. Charakterystyka i stan środowiska przyrodniczego obszaru objętego opracowaniem	25
7.1. Geologia i geomorfologia.....	25
7.1.1. Warunki budowlane.....	28
7.2. Surowce mineralne	29
7.3. Użytkowanie gruntów	29
7.4. Gleby	30
7.5. Warunki hydrologiczne	31
7.5.1. Wody powierzchniowe.....	31
7.5.2. Wody podziemne.....	33
7.6. Klimat i powietrze	35
7.7. Walory krajobrazowe	36
7.8. Różnorodność biologiczna	39
7.8.1. Szata roślinna	39
7.8.2. Fauna	40
7.9. Powiązania przyrodnicze analizowanych obszarów z otoczeniem	40
7.9.1. Obszary i obiekty przyrodnicze prawnie chronione	40
7.9.2. Korytarze ekologiczne.....	40
7.9.3. Przyrodniczy System Miasta	42
8. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem.....	43

9. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.....	49
9.1. Gospodarka wodno-kanalizacyjna.....	49
9.2. Zagrożenie powodziowe.....	49
9.3. Zanieczyszczenie powietrza	50
9.4. Zagrożenie osuwiskowe	51
9.5. Hałas.....	51
9.6. Gospodarka odpadami	51
9.7. Zagrożenia dla terenów leśnych	52
9.8. Zagrożenia dla form ochrony przyrody	52
9.9. Bariery antropogeniczne dla powiązań ekologicznych	52
10. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu	52
11. Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe, chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmioty obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko.....	53
11.1. Tereny rozwoju zabudowy mieszkaniowej i usługowej.....	54
11.2. Tereny rozwoju zabudowy przemysłowej.....	61
11.3. Tereny rozwoju zabudowy obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej oraz dróg.....	67
11.4. Tereny cmentarzy	71
11.5. Tereny przeznaczone pod funkcje przyrodnicze	74
11.6. Tereny rolnicze i zieleni łąkowej	77
12. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru	81
13. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru.....	89
14. Trudności wynikające z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.....	90
15. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	90
Dokumenty i materiały źródłowe	93
Akty prawne uwzględnione w opracowaniu	93
Spis rycin.....	95
Spis tabel	95

1. Wstęp

1.1. Podstawa formalno-prawna

Przedmiotem niniejszego opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko do Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Brańsk, sporządzonego zgodnie z Uchwałą Nr XI/71/2020 Rady Miasta Brańsk z dnia 29 czerwca 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Brańsk.

Podstawę prawną niniejszej prognozy stanowią:

- 1) ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2020 r. poz. 293 ze zm.);
- 2) ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2020 poz. 1219 ze zm.);
- 3) ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2021 poz. 247);

Prezentowane opracowanie, w myśl art. 46 oraz art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, stanowi integralną część procedury przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w niniejszej prognozie jest zgodny ze stanowiskiem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku przedstawionym w piśmie z dn. 18 września 2020 r., znak pisma: WPN.411.1.38.2020.JT oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Bielsku Podlaskim przedstawionym w piśmie dnia 8 października 2020 r., znak pisma NZ.4462.7.2020. Zakres prognozy jest zgodny z art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r., o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

2. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia realizowanego dokumentu oraz sposoby w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu, a także powiązania z innymi dokumentami

Ochrona środowiska na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym realizowana jest w Polsce, między innymi poprzez wprowadzenie odpowiednich aktów prawnych w tym ustaw i rozporządzeń.

W projektowanym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (suikzp) oraz przy ocenie oddziaływania na środowisko, uwzględniono cele zawarte w dokumentach o znaczeniu lokalnym, krajowym i międzynarodowym, w szczególności dotyczące:

- działań na rzecz zapewnienia realizacji zasad zrównoważonego rozwoju, przystosowania do zmian klimatu, ochrony różnorodności biologicznej, zawarte w Ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, transponującej cele z dokumentów międzynarodowych do prawa polskiego – ustalenia planu uwzględniają:

- zasadę zrównoważonego rozwoju poprzez przeznaczenie na cele budowlane obszarów o przeciętnych walorach przyrodniczych i stosowaniu rozwiązań sprzyjających ochronie środowiska;
- przystosowanie do zmian klimatycznych poprzez wykluczenie zabudowy z narażonych na niebezpieczeństwo powodzi, rozwój infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej;
- ochronę bioróżnorodności poprzez zachowanie naturalnej obudowy wzdłuż cieków, ochronę terenów leśnych i zadrzewionych, podtrzymanie stref ekotonowych;
- działań mających na celu kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski, zgodnie *Koncepcją Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030*, poprzez:
 - integrację działań w zakresie funkcjonowania spójnej sieci ekologicznej kraju jako podstawy ochrony najcenniejszych zasobów przyrodniczych i krajobrazowych – w suikzyp wyznaczono strefę przyrodniczą obejmującą lokalny system powiązań ekologicznych;
 - przeciwdziałanie fragmentacji przestrzeni przyrodniczej – na większości terenów objętych opracowaniem, wprowadzona zabudowa jest kontynuacją istniejącej funkcji w sąsiedztwie lub w niewielkim oddaleniu od obszarów analizy, tereny zainwestowane koncentrują się wokół centrum miasta, pozostawiając rozległe kompleksy leśne oraz użytki rolne w stanie nienaruszonym;
 - wzrost lesistości kraju traktowany jako instrument zapewnienia spójności ekologicznej oraz ochrony retencji wody – podstawą programowania zalesień jest *Krajowy Program Zwiększenia Lesistości* – w Studium przewiduje się powiększenie terenów zieleni, w tym obszarów leśnych (docelowo planuje się zwiększenie lesistości miasta) oraz zachowanie istniejących lasów;
 - wprowadzanie gospodarowania krajobrazem zgodnie z zapisami Europejskiej Konwencji Krajobrazowej – w projektowanym dokumencie nie przewiduje się wprowadzenia istotnych obiektów dysharmonijnych na terenach objętych ochroną krajobrazową; dodatkowo przewiduje się koncentrację nowej zabudowy w obszarach z istniejącą zabudową w celu ochrony terenów otwartych, które mają duże znaczenie dla krajobrazu;
 - racjonalizację gospodarowania ograniczonymi zasobami wód powierzchniowych i podziemnych kraju, w tym zapobieganie występowania deficytu wody na potrzeby ludności i rozwoju gospodarczego – w projektowanym dokumencie nie przewiduje się wprowadzenia terenów mogących wpłynąć na zasoby wód powierzchniowych i podziemnych;
 - wdrożenie działań mających na celu osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu i potencjału wód oraz związanych z nimi ekosystemów – w projektowanym dokumencie nie przewiduje się wprowadzenia terenów mogących wpłynąć na stan wód podziemnych, powierzchniowych i związane z nimi ekosystemy;
 - zmniejszenie obciążenia środowiska powodowanego emisjami zanieczyszczeń do wód, atmosfery i gleb – zmniejszenie uciążliwości emisji zanieczyszczeń z indywidualnych gospodarstw, rozwiązanie problemów z gromadzeniem, segregowaniem i utylizacją odpadów zgodnie z *Planem Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego* oraz ustawą z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach – w projektowanym dokumencie nie wprowadza się ustaleń mogących skutkować ponadnormatywną emisją zanieczyszczeń do gleb, wód i atmosfery; odpady będą odbierane przez wyspecjalizowane firmy, Studium zakłada utrzymanie w mieście obecnie funkcjonującego systemu gospodarowania odpadami, obejmującego selektywną zbiórkę odpadów w gospodarstwach domowych i wywóz przez

upoważnione podmioty, w tym również zapewnienie funkcjonowania punktu selektywnej zbiórki odpadów;

- zwiększenie odporności struktury przestrzennej kraju na zagrożenia naturalne i utratę bezpieczeństwa energetycznego oraz kształtowanie struktur przestrzennych wspierających zdolności obronne państwa, w tym wytwarzanie energii z odnawialnych źródeł (OZE) – dzięki zmianie obowiązującego dokumentu będzie możliwy rozwój alternatywnych źródeł energii o mocy do 100kW za wyjątkiem instalacji wykorzystujących energię wiatru na terenie całej gminy, dokument wyznacza również tereny, na których możliwa jest lokalizacja urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW wykorzystujących energię promieniowania słonecznego, energię aerotermalną lub energię geotermalną; w gminie przewiduje się budowę elektrowni fotowoltaicznej zlokalizowanej na terenie oznaczonym na rysunku Studium symbolem PEF;
 - wzrost wymaganego udziału energii ze źródeł odnawialnych – zgodnie z pakietem klimatyczno-energetycznym przyjętym przez KE w 2014 r. do 2030 r. udział energii ze źródeł odnawialnych ma stanowić 32% w całkowitym zużyciu energii we Wspólnocie. Celem krajowym w zakresie udziału energii ze źródeł odnawialnych w ostatecznym zużyciu energii brutto w 2030 r. jest osiągnięcie poziomu 21-23% – w Studium wprowadza się zapisy dopuszczające stosowanie odnawialnych źródeł energii, co wpisuje się w cele krajowe i międzynarodowe w zakresie produkcji energii ze źródeł alternatywnych, ponadto dopuszcza się stosowanie indywidualnych instalacji OZE oraz wyznacza tereny przeznaczone pod urządzenia OZE o mocy przekraczającej 100kW.
- integracji zarządzania siecią ekologiczną województwa; przeciwdziałania fragmentacji przestrzeni przyrodniczej; racjonalnego gospodarowania wodami i lasami; ochrony powierzchni ziemi, obszarów występowania złóż kopalin, powietrza atmosferycznego przed zanieczyszczeniami oraz przed hałasem; ochrony i racjonalnego zagospodarowania dziedzictwa kulturowego – zgodnie z wytycznymi *Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego* – w Studium uwzględniono powyższe zasady;
 - utrzymania norm odnośnie jakości gleb określonych w przepisach szczegółowych - ustawa z dnia 3 lutego 1995r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych – niewprowadzanie przeznaczeń i obiektów mogących obniżyć jakość gleby w stopniu znaczącym;
 - ochrony wód powierzchniowych i podziemnych oraz prowadzenia odpowiedniej gospodarki wodno-ściekowej określonej w przepisach szczegółowych - ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska; ustawa z dnia 7 czerwca 2001r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, Ramowa Dyrektywa Wodna, Program wodno-środowiskowy kraju, Plan gospodarowania wodami w obszarze dorzecza Wisły – w Studium uwzględniono konieczność ochrony wód podziemnych i powierzchniowych;
 - utrzymania norm odnośnie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, określonych w przepisach szczegółowych, tj.: ustawa Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. oraz odpowiednie rozporządzenia do niej;
 - ochrony korytarzy ekologicznych, siedlisk przyrodniczych, różnorodności biologicznej – Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, Krajowa Strategia Ochrony i Umiarkowanego Użytkowania Różnorodności Biologicznej (kontynuowana przez Programu ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z Planem działań na lata 2015-2020"), która jest przełożeniem Konwencji o różnorodności biologicznej z 1992 r. (Rio de Janeiro), Dyrektywa Siedliskowa oraz Dyrektywa Ptasia – w Studium zachowane zostają najcenniejsze obszary przyrodnicze.

Ustalenia Studium umożliwiają prowadzenie polityki przestrzennej gminy z uwzględnieniem działań i celów wyznaczonych w dokumentach strategicznych, w zakresie ochrony środowiska i planowania przestrzennego.

3. Informacje o powiązaniach z innymi dokumentami, głównych celach projektu Studium oraz jego zawartości

3.1. Powiązania z innymi dokumentami

Do najważniejszych dokumentów o charakterze strategicznym, z którymi powiązany jest projekt przedmiotowego Studium wraz z prognozą oddziaływania na środowisko zaliczono:

POZIOM KRAJOWY:

Koncepcja Polityki Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 – wizja Polski w 2030 r.

Koncepcja Zagospodarowania Przestrzennego Kraju przyjęta uchwałą Rady Ministrów w dniu 13 grudnia 2011 r. utworzona została na bazie Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju i w tej samej perspektywie czasowej, czyli do 2030 r. Dokument zakłada dążenie do spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej. Cele polityki przestrzennego zagospodarowania kraju określone w Koncepcji i wpisujące się w projekt Studium to:

- poprawa spójności wewnętrznej osiągananej przez powiązania funkcjonalne wewnątrz terytorium państwa;
- poprawa dostępności kraju poprzez rozwój infrastruktury transportowej i telekomunikacyjnej;
- osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych;
- zwiększenie odporności struktur przestrzennych na zagrożenia naturalne i utraty bezpieczeństwa energetycznego;
- przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego.

Koncepcja zakłada ochronę zastanych walorów przyrodniczych i umiejętne wykorzystanie funkcji ekosystemów w planowaniu przestrzennym, w którym powinno uwzględniać się, m.in. wzajemne relacje komponentów środowiska, oddziaływanie na procesy zarządzania zasobami przyrody ożywionej i krajobrazu. Poprzez działania planistyczne należy dążyć do stabilizacji ekosystemów.

W dokumencie zwraca się uwagę na innowacyjność oraz rozwój trwałych i zrównoważonych form gospodarowania na obszarach o zakorzenionych tradycjach. Ważnym aspektem jest proces odnowy wsi, który wsparty przez planowanie na poziomie krajowym, przyczynia się do utrzymania trwałych, wielofunkcyjnych struktur ekologicznych i przestrzennych.

W Koncepcji zakłada się zachowanie sieci ekologicznej, w tym głównych korytarzy lądowych, mających znaczenie międzynarodowe, łączące się z korytarzami dolin dużych rzek Polski. System uzupełniony korytarzami o znaczeniu ponadregionalnym jest uszczegóławiany na poziomie regionalnym i lokalnym. Postuluje się o wytyczenie i zachowanie obszarów węzłowych, integrujących tereny objęte ochroną przyrody i krajobrazu, a także inne elementy systemu ekologicznego, mające znaczenie dla jego prawidłowego funkcjonowania.

Założenia Koncepcji zostały uwzględnione w Studium, m.in. poprzez zachowanie najcenniejszych struktur przyrodniczych i wyznaczenie przyrodniczego systemu miasta, obejmującego obszary węzłowe, lokalne i regionalne korytarze ekologiczne oraz inne, mniejsze elementy. Ponadto

Studium przewiduje zachowanie i dbałość o walory krajobrazowe i kulturowe obszaru miasta w celu zachowania równowagi przyrodniczej i powiązań ekologicznych przy jednoczesnym rozwoju turystyki.

Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030

Dokument wskazuje cele i kierunki działań adaptacyjnych, które należy podjąć w najbardziej wrażliwych sektorach i obszarach, w okresie do roku 2020, z perspektywą do roku 2030: gospodarce wodnej, rolnictwie, leśnictwie, różnorodności biologicznej i obszarach NATURA 2000, zdrowiu, energetyce, budownictwie, transporcie, obszarach górskich, strefie wybrzeża, gospodarce przestrzennej i obszarach zurbanizowanych. Wyróżniono w nim 6 celów, których realizacja ma być jednocześnie realizacją celu głównego strategii jakim jest *zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu*. W ramach celów szczegółowych określono konkretne kierunki działań, mające pomóc w ich osiągnięciu. Niektóre z nich są realizowane w ramach zmiany przedmiotowego Studium.

Długookresowa strategia rozwoju kraju - (Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności)

W nowym systemie do głównych dokumentów strategicznych, na podstawie których prowadzona jest polityka rozwoju, należą: długookresowa strategia rozwoju kraju - DSRK (Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności), określająca główne trendy, wyzwania oraz koncepcję rozwoju kraju w perspektywie długookresowej. Jednym z przyjętych celów strategicznych jest zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego. Strategia wskazuje również obraz Polski, w której wzrost gospodarczy i przemiany społeczne łączą się z poprawą stanu środowiska – jednym z podstawowych warunków dobrej jakości życia. Będzie to możliwe dzięki systemowi planowania przestrzennego, który od szczebla centralnego do lokalnego wspomaga proces podejmowania decyzji inwestycyjnych, a zarazem chroni szczególnie cenne zasoby przyrodnicze. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Brańsk jest dokumentem planistycznym służącym realizacji ww. wizji.

Polityka ekologiczna państwa 2030 - strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej

Polityka ekologiczna państwa 2030 - strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej obejmuje cele szczegółowe, które mają realizować następujące kierunki:

- *zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód,*
- *likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania,*
- *ochrona powierzchni ziemi, w tym gleb,*
- *przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego, jądrowego i ochrony radiologicznej,*
- *zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrona i poprawa stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu,*
- *wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej,*
- *gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym,*
- *zarządzanie zasobami geologicznymi przez opracowanie i wdrożenie polityki surowcowej państwa,*

- *wspieranie wdrażania ekoinnowacji oraz upowszechnianie najlepszych dostępnych technik BAT (polegają określaniu granicznych wielkości emisji dla większych zakładów przemysłowych),*
- *przeciwdziałanie zmianom klimatu,*
- *adaptacja do zmian klimatu oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych,*
- *edukacja ekologiczna, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji,*
- *usprawnienie systemu kontroli i zarządzania ochroną środowiska oraz doskonalenie systemu finansowania.*

Dokument kładzie szczególny nacisk na działania zmierzające do poprawy jakości powietrza przez ograniczanie niskiej emisji. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego wskazuje szereg działań służących realizacji tego (a także pozostałych) celów, między innymi poprzez wskazanie terenu pod lokalizację elektrowni fotowoltaicznej, stanowiącej alternatywne źródło energii.

POZIOM REGIONALNY:

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego

Obowiązujący Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego został przyjęty Uchwałą nr XXXVI/330/17 z dnia 22 maja 2017 r. Sejmiku Województwa Podlaskiego. Dokument wskazuje kilka zagadnień bezpośrednio dotyczących obszaru miasta Brańsk.

Przed wszystkim miasto należy do **wiejskich obszarów funkcjonalnych**, dla których w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin należy uwzględnić m.in. ochronę oraz poprawę jakości i struktury rolniczej przestrzeni produkcyjnej, organizację struktury osadniczej obszarów wiejskich oraz poprawę i rozwój zagospodarowania małych miast, infrastruktury turystycznej i wypoczynkowej, racjonalne wykorzystanie rolniczej przestrzeni produkcyjnej wraz z poprawą struktury i jakości przestrzeni produkcyjnej. Wspierane powinny być także: rozwój i modernizacja przemysłu rolno-spożywczego oraz poprawa warunków życia w małych miastach.

Ochrona rolniczej przestrzeni produkcyjnej powinna polegać m.in. na zaniechaniu przeznaczenia na cele nierolnicze terenów o uregulowanych stosunkach wodnych, ograniczaniu do niezbędnego minimum przeznaczania na cele nierolnicze gruntów rolnych o wysokiej waloryzacji przestrzeni produkcyjnej, strategicznych dla produkcji żywności, ograniczanie przeznaczania na cele nierolnicze zwartych kompleksów gruntów z przewagą III i IV klasy bonitacyjnej oraz zatorfiń i zabagnień stanowiących elementy lokalnej sieci ekologicznej, a także zakazy likwidacji zalesień i zadrzewień śródpolnych. Poprawie jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej ma sprzyjać między innymi: dostosowywanie programu rozwoju małej retencji w województwie do potrzeb przeciwdziałania deficytom wody w obszarach rolniczych i zjawiskom powodziowym, wzbogacania walorów sieci ekologicznej oraz wypoczynku i turystyki, z priorytetem inwestycyjnym zbiorników zabezpieczających równocześnie możliwie największą ilość tych potrzeb.

Miasto Brańsk znajduje się również w **obszarze przygranicznym**, cechującym się m.in.: niekorzystną sytuacją społeczno-gospodarczą, zaburzoną strukturą demograficzną, niskim poziomem urbanizacji i słabością małych ośrodków miejskich.

Miasto mieści się także w obszarze deficytu wód podziemnych, dlatego wskazana jest racjonalizacja gospodarowania ograniczonymi zasobami wód, w tym zapobieganie występowaniu deficytów wody na potrzeby ludności i rozwoju gospodarczego; ochrona w studiach gmin zasobów wód podziemnych oraz rozpoznanych i eksploatowanych wód mineralnych. Ponadto obszary deficytu wód podziemnych wymagają wyłączenia z możliwości lokalizacji użytkowników o dużym zapotrzebowaniu wody i zrzucie ścieków, a także powinno zaniechać się wyznaczania terenów

wodochłonnej zabudowy przemysłowej lub terenów eksploatacji powierzchniowej surowców mineralnych o dużym zasięgu odwadniania terenów.

Niewielki, południowy fragment miasta Brańsk (w rejonie doliny Nurca) znajduje się w granicach głównego korytarza ekologicznego: Puszcza Biała – Puszcza Mielnicka (GKPnC-2A). Obejmuje on elementy przyrody i środowiska naturalnego, w tym między innymi fragmenty rzeki Nurzec.

Plan wskazuje zasady tworzenia **struktury funkcjonalnej sieci osadniczej** obszarów wiejskich, które określają organizację funkcjonalną sieci osadniczej obszarów wiejskich województwa w podziale na: jednostki gminne miejskie, wiejskie i wsie, z rozwojową infrastrukturą funkcji ponadlokalnych (ponadstandardowych) oraz pozostałe wsie. Miasto Brańsk jako jednostkę skupiającą funkcje administracyjne gminy wiejskiej, zakwalifikowano do małych miast i wsi pozostałych z infrastrukturą standardowych funkcji publicznych oraz funkcjami mieszkalnictwa i gospodarczymi, w których, w wyniku działań inwestycyjnych wykorzystujących walory położenia oraz korzystne uwarunkowania środowiskowe (np. zbiorniki retencyjne), istnieją warunki do rozwoju funkcji rekreacji i obsługi turystyki o znaczeniu ponadlokalnym. Dla miasta Brańsk ważne są również zapisy dotyczące zwiększenia atrakcyjności turystycznej i rekreacyjnej zabytkowych zespołów urbanistycznych i przestrzeni publicznych oraz uaktywnienia mniej odwiedzanych, a atrakcyjnych turystycznie i rekreacyjnie obszarów województwa (w szczególności Doliny Nurca). Brańsk wyróżniony został w Planie jako: miasto pełniące ważną funkcję o ponadlokalnym zasięgu oddziaływania pod względem opieki społecznej, obszar koncentracji obiektów archeologicznych, jedno z najlepiej skanalizowanych miast w województwie, obszar (jedynie na południu – w rejonie doliny Nurca) szczególnego zagrożenia powodzią, dla którego mapy zagrożenia powodziowego zostaną opracowane przez Dyrektora RZGW w Warszawie w następnych cyklach planistycznych.

W zakresie środowiska przyrodniczego, PZPWP wyznacza cel ogólny na rzecz osiągnięcia i utrzymania wysokiej jakości środowiska przyrodniczego województwa, w tym sieci ekologicznej, dziedzictwa kulturowego i walorów krajobrazowych oraz racjonalnego jego wykorzystania. W ramach celu ogólnego wskazano następujące kierunki działań:

1. *Ochrona i zagospodarowanie sieci ekologicznej,*
2. *Racjonalne gospodarowanie wodami,*
3. *Gospodarowanie lasami,*
4. *Ochrona powierzchni ziemi,*
5. *Ochrona obszarów złóż kopalin,*
6. *Ochrona powietrza przed zanieczyszczeniem,*
7. *Ochrona środowiska przed hałasem,*
8. *Ochrona oraz wykorzystanie dziedzictwa kulturowego.*

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Brańsk uwzględnia zapisy PZPWP dotyczące ochrony przyrody – wyznacza przyrodniczy system gminy chroniący powiązania środowiskowe, a także wskazuje kierunki kształtowania zagospodarowania terenów z wyszczególnieniem ochrony jego elementów. Dostosowano zagospodarowanie przestrzenne do cech naturalnych, predyspozycji, walorów i odporności środowiska na antropopresję i zapewniono spójność oraz ciągłość przestrzeni przyrodniczej. Walory położenia oraz korzystne uwarunkowania środowiskowe (rejon zbiornika retencyjnego), zostały wykorzystane do rozwoju funkcji rekreacji i obsługi turystyki. W wymiarze szczegółowym w Studium zawarto przestrzenne warunki realizacji regionalnej polityki rozwoju, określające zasady oraz miejsce lokalizacji lub preferencje dla lokalizacji działań w przestrzeni, a także określono inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym.

Strategia Rozwoju Województwa Podlaskiego 2030

Strategia Rozwoju Województwa Podlaskiego 2030 została przyjęta uchwałą Nr XVIII/213/2020 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 27 kwietnia 2020 roku stanowi odpowiedź samorządu województwa na zmieniającą się sytuację polityczną kraju i warunki społeczno-gospodarcze oraz przestrzenne regionu.

Strategia zakłada podjęcie działań w ramach trzech głównych celów strategicznych: Dynamiczna gospodarka, Zasobni mieszkańcy oraz Partnerski region. W ramach celów strategicznych wskazano cele operacyjne wraz z głównymi kierunkami interwencji. Cele operacyjne odnoszą się również do środowiska przyrodniczego. Cel strategiczny Dynamiczna gospodarka zawiera cel operacyjny pn. *Rewolucja energetyczna i gospodarka obiegu zamkniętego*, który zakłada wzrost udziału energii odnawialnej w ogólnym zużyciu energii przy czym właścicielami zdecentralizowanych źródeł będą podlascy mieszkańcy i przedsiębiorcy. Do głównych kierunków interwencji należą:

- *Wspieranie rozwoju odnawialnych źródeł energii (OZE) i energetyki rozproszonej;*
- *Realizacja strategii niskoemisyjnych m.in. w obszarach takich jak: transport publiczny, efektywność energetyczna, jakość powietrza;*
- *Rozwój i wdrażanie w przedsiębiorstwach, instytucjach i gospodarstwach domowych technologii gospodarki obiegu zamkniętego;*
- *Edukacja ekologiczna.*

Ponadto dokument wyznacza cel operacyjny pn. *Przestrzeń wysokiej jakości*, która w tym kontekście oznacza m.in. wysokiej jakości środowisko przyrodnicze i wykorzystywanie jego atutów dla podniesienia atrakcyjności inwestycyjnej i atrakcyjności zamieszkania z myślą o przyszłych pokoleniach. W ramach celu wyznaczono następujące kierunki działań:

- *Rozwój i modernizacja infrastruktury ochrony środowiska i przestrzeni dla gospodarki o obiegu zamkniętym;*
- *Działania związane z zapobieganiem i ograniczaniem skutków zmian klimatu, w tym w zakresie infrastruktury służącej retencjonowaniu wód oraz ochronie przeciwpowodziowej;*
- *Ochrona zasobów kulturowych, przyrodniczych i wartości krajobrazowych;*
- *Wspieranie działań rewitalizacyjnych i związanych z odnową wsi;*

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Brańsk jest spójne z kierunkami działań w zakresie ww. celów operacyjnych. Dokument zakłada rozwój przestrzenny z zachowaniem dbałości o walory przyrodnicze i kulturowe, a zabudowana tkanka miejska pozostaje wyraźnie oddzielona od niezabudowanych terenów rolnych i leśnych. Ponadto Studium realizuje kierunek związany z rozwojem odnawialnych źródeł energii poprzez wyznaczenie terenu przeznaczonego pod budowę elektrowni fotowoltaicznej.

Plan Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2016-2022

Plan Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2016–2022 został przyjęty przez Zarząd Województwa Podlaskiego uchwałą nr XXXII/280/16 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 19 grudnia 2016 r. wraz z załącznikami oraz opracowany został zgodnie z polityką unijnych, krajowych i regionalnych dokumentów strategicznych i planistycznych.

Głównym celem opracowania jest wskazanie kierunków rozwoju polityki zarządzania gospodarką odpadami oraz osiągnięcie celów i wymagań założonych w polityce ochrony środowiska, w tym wynikających z prawa Unii Europejskiej.

W Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Brańsk zostały uwzględnione założenia Planu Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego. Wspólnie, dokumenty te przyczynią się do realizacji założeń Krajowego Planu Gospodarki Odpadami 2022.

POZIOM LOKALNY:

Plan Odnowy Miasta Brańsk na lata 2016-2020

Plan Odnowy Miasta Brańsk na lata 2016-2020 został przyjęty na podstawie uchwały nr XIII/61/16 Rady Miasta Brańsk z dnia 26 lutego 2016 r. W dokumencie tym, w oparciu o przeprowadzone analizy, wskazano wizję rozwoju oraz priorytety, dla których wyznaczono poszczególne cele i projekty służące ich realizacji.

Zgodnie z wizją określoną w Planie, rozwój miasta powinien zostać jednocześnie skierowany w dwóch kierunkach, określonych jako priorytety:

- Priorytet I – Poprawa warunków życia oraz integracja mieszkańców, kultywowanie lokalnych tradycji oraz rozwój turystyki.
- Priorytet II – Zrównoważony rozwój rolnictwa oraz wspieranie pozarolniczych działalności mieszkańców.

Głównym celem jest więc poprawa warunków życia mieszkańców miasta realizowana poprzez: rozbudowę i modernizację infrastruktury technicznej, kulturalnej i sportowej, a także modernizację i rozbudowę gospodarstw rolnych, nowe metody upraw i hodowli, wsparcie działalności gospodarczej związanej pośrednio z rolnictwem (agroturystyka) i rozwój w kierunku wytwarzania produktów ekologicznych. Mieszkańcy powinni mieć również możliwość otwierania działalności związanej z usługami czy handlem. W ramach Priorytetu I wskazano cel pn. rozwój infrastruktury technicznej, który zawierał zadania, takie jak remont oczyszczalni ścieków czy budowa studni na terenie miejskiego ujęcia wody.

Dokument opracowano na okres od 2016 do 2020 roku, zatem stracił już swoją aktualność, a wyznaczone zadania były systematycznie realizowane. W przyszłości będzie możliwe wyznaczenie nowych priorytetów i kierunków działania, które będą odpowiadać na nowe potrzeby ochrony środowiska przyrodniczego.

3.2. Główne cele sporządzenia zmiany Studium

Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta jest konieczna ze względu na potrzebę dokonania kompleksowej aktualizacji obowiązującego dokumentu, które zostało przyjęte uchwałą nr XXV/123/01 z dnia 21 grudnia 2001 r., na podstawie przepisów ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym. Dokonywane w późniejszym czasie zmiany dotyczyły jedynie wybranych fragmentów miasta. Zakres obecnej zmiany Studium obejmuje zatem cały obszar miasta Brańsk.

Celem niniejszej zmiany jest dostosowanie Studium do obowiązujących przepisów prawa, a także uwzględnienie składanych przez mieszkańców wniosków w sprawie zmiany Studium oraz obowiązujących dla obszaru całego miasta planów miejscowych. Liczne zmiany ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz innych ustaw mających wpływ na planowanie przestrzenne spowodowały, że obowiązujące Studium nie spełnia podstawowego zadania określonego w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym – nie kształtuje właściwie polityki przestrzennej miasta zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz rzeczywistym stanem i uwarunkowaniami. Kompleksowe opracowanie Studium pozwoli Radzie Miasta w kolejnych krokach świadomie przystępować do sporządzania zmian obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania

przestrzennego. Zmiana Studium może wpłynąć również na usprawnienie procesu inwestycyjnego oraz na rozwój gospodarczy miasta.

W Studium formułuje się następujące ogólne kierunki zagospodarowania przestrzennego dla miasta Brańsk:

- intensyfikacja zabudowy nastąpi głównie poprzez uzupełnianie istniejącej zabudowy w obszarach o zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej,
- utrzymany zostanie charakter miasta o cechach wiejskich przy jednoczesnej dbałości o walory przyrodnicze i kulturowe a także rozwój rolnictwa wyspecjalizowanego,
- nastąpi rozwój terenów przemysłowych związanych z przetwórstwem rolno-spożywczym, terenów obiektów produkcyjnych, składów, magazynów, w sposób umożliwiający funkcjonowanie potencjalnym inwestorom, przy jednoczesnym zachowaniu wykształconej struktury funkcjonalno-przestrzennej miasta, gdzie tkanka miejska wyraźnie oddziela się od niezabudowanych terenów rolnych i leśnych,
- nastąpi rozwój usług związanych z turystyką, sportem, wypoczynkiem i rekreacją w ramach rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości.

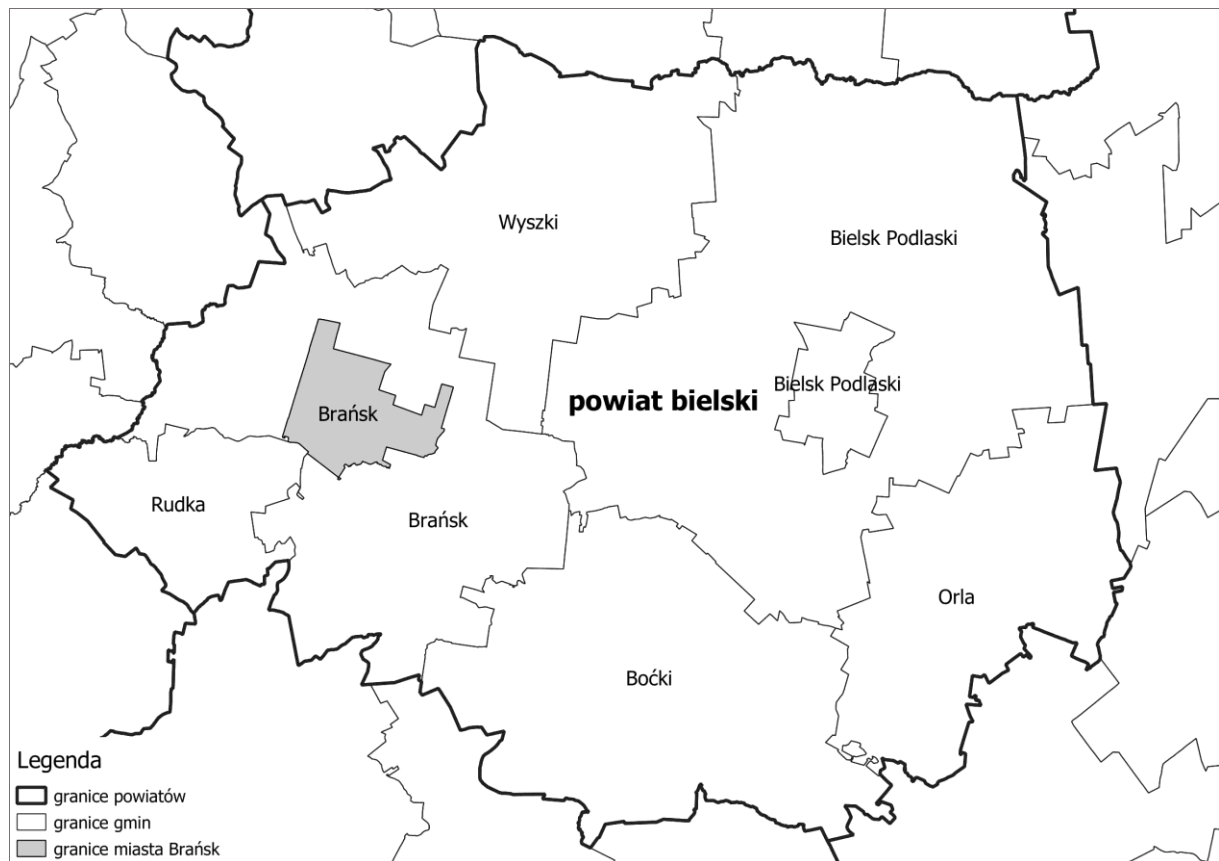
Celem prognozy sporządzonej do niniejszego dokumentu jest identyfikacja prawdopodobnych oddziaływań na środowisko ustaleń dokumentu, określenie rozwiązań eliminujących, ograniczających lub kompensujących negatywne oddziaływania na środowisko oraz w miarę potrzeb przedstawienie rozwiązań alternatywnych.

3.3. Zawartość projektowanego dokumentu

Granice terenu opracowania zostały określone w uchwale Nr XI/71/2020 Rady Miasta Brańsk z dnia 2020-06-29 w sprawie *przystąpienia do sporządzania Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Brańsk* i obejmują cały obszar miasta Brańsk w jego granicach administracyjnych. Miasto Brańsk położone jest w powiecie bielskim, w południowej części województwa podlaskiego. Obszar graniczy od północy z wsią Zanie, Świrydy, Poletyły, od wschodu z wsiami Załuskie Kościelne, Bronka, Kalnica, od południa z wsiami Kiersnówek, Popławy oraz Brzeźnica, a od zachodu z wsiami Patoki, Glinnik. (Ryc. 1).

Gmina ma charakter miejski, a jej powierzchnia wynosi 32,43 km², co stanowi 2,34% powierzchni powiatu. Liczba mieszkańców wynosi 3 753 osoby, a gęstość zaludnienia 116 os/km² (GUS, 2019).

W aspekcie przyrodniczym obszar miasta nie wyróżnia się cennymi przyrodniczo obszarami – jego terenów nie objęto żadnymi wielkoobszarowymi formami ochrony przyrody. Nie występują tu także pomniki przyrody. Najcenniejszym elementem systemu przyrodniczego są tereny wzdłuż doliny rzeki Nurzec na południu oraz zwarte kompleksy leśne na północy opracowania.

Ryc. 1. Lokalizacja miasta Brańsk

Ryc. 2. Widok na rynek w centrum miasta

Ryc. 3 Krajobraz przemysłowy miasta Brańsk

Ryc. 4. Zabudowa jednorodzinna w mieście Brańsk

Ryc. 5. Krajobraz rolniczy miasta Brańsk

Ryc. 6. Widok na zespół szkół w Brańsku

W *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Brańsk* wydzielono trzy strefy funkcjonalno-przestrzenne, w oparciu strukturę osadniczą oraz uwarunkowania przyrodnicze:

- **Obszary zurbanizowane** – obejmują sferę mieszkalno-usługową. Stanowią one obszary o zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej, w których koncentruje się zabudowa mieszkalna wielorodzinna, wielorodzinna, jednorodzinna i zagrodowa oraz usługi z zakresu obsługi mieszkańców, w tym usługi publiczne. Wyżej opisaną zabudowę uzupełniają tereny o charakterze produkcyjno-usługowym. Licznie występująca zabudowa zagrodowa podkreśla

wiejski charakter miasteczka jednak stopniowo jest ona zastępowana zabudową mieszkaniową jednorodzinną. Zgodnie z opracowanym bilansem terenów oraz wyznaczonymi kierunkami rozwoju miasta Brańsk obszary te będą w dalszym ciągu koncentrować zabudowę mieszkalną jednorodzinną oraz zagrodową. W znacznej mierze w tych obszarach rozwijać się będą również usługi, w szczególności z zakresu podstawowej obsługi mieszkańców.

- **Obszary rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej** – to strefa produkcji rolniczej i leśnej, obejmująca największą część miasta. W obszarach tych dominuje rolnicze użytkowanie gruntów oraz sporadycznie występuje rozproszona zabudowa zagrodowa. Strefa ta podkreśla wiejskie cechy charakteru miasta. W obszarach tych przewiduje się przede wszystkim dalszy rozwój rolnictwa szczególnie w kierunku jego specjalizacji, lokalizację gospodarstw rolnych, czy obiektów obsługi produkcji rolniczej. Przewiduje się także wprowadzenie zalesień gleb słabszych w celu poprawy jakości leśnej przestrzeni produkcyjnej oraz docelowo zwiększenia lesistości gminy.
- **Obszary turystyczno-rekreacyjne wraz z doliną rzeki Nurzec** – obejmują tereny zbiornika wodnego oraz sąsiadujące z nim tereny usług turystyki związanych z rekreacją, sportami wodnymi przeznaczonymi do wypoczynku zarówno dla mieszkańców jak i turystów. Uzupełnieniem wcześniej opisanych terenów jest dolina rzeki Nurzec, której znaczna część stanowi obszary szczególnego zagrożenia powodzią. W obszarze tym należy minimalizować możliwość lokalizacji zabudowy kubaturowej, a jako główny kierunek rozwoju utrzymać łąki i pastwiska w ramach terenów rolniczych oraz tereny zieleni naturalnej. Dzięki temu dolina nie zostanie zabudowana i będzie stanowić doskonały element kompozycyjny krajobrazu, który dodatkowo uatrakcyjni tereny zbiornika wodnego oraz towarzyszące mu tereny usług turystyki.

W granicach Studium wyznaczono tereny o różnych przeznaczeniach lub zasadach zagospodarowania, oznaczone symbolami:

Symbol	Przeznaczenie	Główny kierunek rozwoju	Uzupełniające kierunki rozwoju
MW	tereny rozwoju zabudowy wielorodzinnej	<ul style="list-style-type: none"> • zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna 	<ul style="list-style-type: none"> • zabudowa usługowa, obejmująca m.in. handel, rzemiosło i usługi nieuciążliwe, • zabudowa usług publicznych i społecznych obejmująca m.in. usługi oświaty, ochrony zdrowia, pomocy społecznej, administracji, kultury oraz sportu i rekreacji, • drogi, ciągi pieszo-jezdne, parkingi, • obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej, • zieleń naturalna i urządzona;
MWU	tereny rozwoju zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zabudowy usługowej	<ul style="list-style-type: none"> • zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna i zabudowa usługowa (o charakterze komercyjnym i publicznym) 	<ul style="list-style-type: none"> • drogi, ciągi pieszo-jezdne, parkingi, • obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej, • zieleń naturalna i urządzona;
MU	tereny rozwoju zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy usługowej	<ul style="list-style-type: none"> • zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, • zabudowa usługowa, obejmująca m.in. handel, rzemiosło i usługi nieuciążliwe, • zabudowa usług publicznych i społecznych obejmująca m.in. 	<ul style="list-style-type: none"> • zabudowa zagrodowa w tym agroturystyka, • zabudowa rekreacji indywidualnej; • drogi, ciągi pieszo-jezdne, parkingi, • obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej, • zieleń naturalna i urządzona;

		usługi oświaty, ochrony zdrowia, pomocy społecznej, administracji, kultury oraz sportu i rekreacji;	
M	tereny rozwoju zabudowy mieszkaniowej	<ul style="list-style-type: none"> • zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, • zabudowa zagrodowa w tym agroturystyka; 	<ul style="list-style-type: none"> • zabudowa usługowa, obejmująca m.in. handel, rzemiosło i usługi nieuciążliwe, • zabudowa usług publicznych i społecznych obejmująca m.in. usługi oświaty, ochrony zdrowia, pomocy społecznej, administracji, kultury oraz sportu i rekreacji, • zabudowa obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych i hodowlanych, • zabudowa rekreacji indywidualnej, • drogi, ciągi pieszo-jezdne, parkingi, • obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej, • zieleń naturalna i urządzona;
U	tereny rozwoju zabudowy usługowej	<ul style="list-style-type: none"> • zabudowa usług komercyjnych i rzemiosła, • zabudowa usług publicznych; 	<ul style="list-style-type: none"> • utrzymanie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej wyznaczonej w obowiązujących planach miejscowych, • place publiczne, w tym zachowanie placu publicznego na działkach nr 1983/4 i 2279, • zabudowa usług sportu i rekreacji, • lokale mieszkalne związane z prowadzoną działalnością, • zieleń naturalna i urządzona, • drogi, ciągi pieszo-jezdne, parkingi, • obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej
UK	tereny rozwoju zabudowy usług sakralnych	<ul style="list-style-type: none"> • obiekty do sprawowania kultu religijnego wraz z obiektami towarzyszącymi; 	<ul style="list-style-type: none"> • usługi oświaty, edukacji i kultury, • lokale mieszkalne związane z głównym kierunkiem rozwoju, • zieleń naturalna i urządzona • ciągi piesze, parkingi, • obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
US	tereny rozwoju zabudowy usług sportu i rekreacji	<ul style="list-style-type: none"> • zabudowa usług sportu i rekreacji oraz terenowe obiekty sportu i rekreacji; 	<ul style="list-style-type: none"> • zabudowa usługowa z zakresu handlu detalicznego, gastronomi, administracji, wyłącznie jako towarzysząca usługom sportu i rekreacji, • zabudowa usług z zakresu obsługi ruchu turystycznego, • zieleń naturalna i urządzona, • drogi, ciągi pieszo-jezdne, parkingi, • obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
UT	tereny rozwoju zabudowy turystycznej, kulturowej oraz usługowej	<ul style="list-style-type: none"> • zabudowa usługowa, w tym z zakresu turystyki, rekreacji i kultury; 	<ul style="list-style-type: none"> • zieleń naturalna i urządzona, • drogi, ciągi pieszo-jezdne, parkingi, • obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
PU	tereny rozwoju zabudowy obiektów	<ul style="list-style-type: none"> • zabudowa obiektów produkcyjnych, składów i 	<ul style="list-style-type: none"> • zieleń naturalna i urządzona, • drogi, ciągi pieszo-jezdne, parkingi,

	produkcyjnych, składów, magazynów i zabudowy usługowej	magazynów, • zabudowa usługowa, w tym związana z zapleczem socjalnym i administracyjnym obiektów produkcyjnych, składów i magazynów, • zabudowa usługowa zapewniająca obsługę produkcji, składów i magazynów w tym m.in. obiekty handlowe;	• obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej, • lokale mieszkalne towarzyszące zabudowie o przeznaczeniu podstawowym;
PEF	tereny rozwoju obiektów produkcyjnych – elektrownia fotowoltaiczna	• obiekty i urządzenia elektrowni fotowoltaicznych;	• zieleń naturalna i urządzona, • drogi, ciągi pieszo-jezdne, parkingi, • obiekty i urządzenia służące obsłudze elektrowni fotowoltaicznej, • obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
IT	tereny rozwoju zabudowy obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej	• obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej związane z telekomunikacją, elektroenergetyką, gazownictwem, systemem wodociągowym i kanalizacyjnym (w tym ujęcia wód), stacje uzdatniania wody oraz oczyszczalnie ścieków;	• obiekty administracyjne związane z przeznaczeniem podstawowym; • zieleń naturalna i urządzona, • drogi, ciągi pieszo-jezdne;
ZD	tereny rozwoju rodzinnych ogrodów działkowych	• rodzinne ogrody działkowe;	• zieleń naturalna i urządzona, • drogi, ciągi pieszo-jezdne, parkingi, • obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej, parkingi;
KS	tereny parkingów	• parkingi, obiekty obsługi komunikacji kołowej	
ZP	tereny zieleni urządzonej	• parki, skwery, ogrody;	• terenowe obiekty sportu i rekreacji;
ZC	tereny cmentarzy	• cmentarze;	• obiekty sprawowania kultu religijnego, • usługi pogrzebowe w tym krematoria, • usługi z zakresu obsługi cmentarzy, • zieleń naturalna i urządzona, • obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej, parkingi;
R	tereny rolnicze oraz zieleni łąkowej	• tereny użytków rolnych, w tym grunty orne, łąki, pastwiska, sady i stawy hodowlane oraz zieleń łąkowa obejmująca naturalną otulinę cieków wodnych;	• zabudowa zagrodowa dopuszczona na podstawie przepisów odrębnych – wskaźniki zagospodarowania przestrzennego takie jak dla zabudowy zagrodowej oznaczonej symbolem M, • zabudowa zagrodowa wyznaczona w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, • zieleń naturalna i zadrzewienia, • zalesienia, • drogi służące zapewnieniu obsługi komunikacyjnej terenów rolnych i leśnych, • szlaki piesze i ścieżki rowerowe,

			<ul style="list-style-type: none"> • zbiorniki wodne, • obiekty i urządzenia melioracji wodnych, • obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
ZL	tereny lasów	• lasy i zadrzewienia;	<ul style="list-style-type: none"> • budynki i obiekty służące gospodarce leśnej zgodnie z przepisami odrębnymi, • użytki rolne oraz zieleń naturalna, • drogi zapewniające obsługę komunikacyjną gruntów rolnych i leśnych, • szlaki piesze i ścieżki rowerowe, • urządzenia sportowo-rekreacyjne, infrastruktura turystyczna, • obiekty edukacyjne niebędące budynkami, • obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
ZLZ	tereny zalesień	• Lasy;	<ul style="list-style-type: none"> • tereny rolnicze w tym łąki i pastwiska, • budynki i obiekty służące gospodarce leśnej zgodnie z przepisami odrębnymi, • drogi zapewniające obsługę komunikacyjną gruntów rolnych i leśnych, • zadrzewienia, • zieleń naturalna, • urządzenia sportowo-rekreacyjne, infrastruktura turystyczna, • obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
W	tereny wód powierzchniowych	• wody powierzchniowe śródlądowe płynące i stojące;	<ul style="list-style-type: none"> • zieleń naturalna i urządzona, • obiekty i urządzenia służące turystyce i rekreacji, • obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej, w tym urządzenia i budowle hydrotechniczne.

4. Metodyka zastosowana przy sporządzaniu opracowania

Prognozę sporządzono na podstawie rozpoznania terenowych uwarunkowań środowiskowych i walorów krajobrazowych, identyfikacji potencjalnych zagrożeń i uciążliwości, analizy dostępnych opracowań planistycznych oraz dokumentów na poziomie gminy, powiatu, województwa i kraju, a także informacji udostępnionych przez instytucje naukowe i państwowe. Uwzględniono zapisy oraz wytyczne zawarte w opracowaniu ekofizjograficznym dla przedmiotowego terenu, a także cele najważniejszych dokumentów o znaczeniu krajowym, wojewódzkim, powiatowym i gminnym.

Informacje zawarte w prognozie zostały opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny, dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości Studium oraz etapu przyjęcia dokumentu.

W prognozie przeanalizowano wpływ ustaleń projektowanego dokumentu na środowisko przyrodnicze, zgodnie z wymogami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach

oddziaływania na środowisko. Opracowanie przedstawia wyniki analiz i ocen w formie opisowej. Część graficzna została ujęta w tekście w formie schematów i zestawień.

Opracowanie zostało podzielone na trzy główne części. Pierwsza zawiera opis podstawy formalno-prawnej, zestawienie materiałów źródłowych oraz metod pracy i analiz skutków ustaleń projektowanego dokumentu, przedstawienie celów, a także omówienie oddziaływania transgranicznego.

W części drugiej scharakteryzowano środowisko przyrodnicze analizowanego obszaru, przedstawiono wyniki monitoringu środowiska oraz zidentyfikowano główne zagrożenia dla prawidłowego funkcjonowania ekosystemów.

Część trzecia objęła analizę i ocenę oddziaływania ustaleń projektowanego dokumentu na poszczególne komponenty środowiska. Przeanalizowano wpływ wprowadzonych zapisów na przyrodniczy system miasta. Omówiono skutki środowiskowe zapisów Studium na wody powierzchniowe i podziemne oraz klimat. Przeanalizowano oddziaływanie na walory krajobrazowe. Oceniono przewidywane oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, skumulowane, lokalne, ponadlokalne na komponenty środowiska wymienione powyżej oraz określono ich czas trwania. Ponadto określono rodzaje oddziaływań na zdrowie ludzi, zwierzęta, rośliny, bioróżnorodność, powierzchnię ziemi, powietrze, zasoby naturalne, zabytki i dobra materialne. Przedstawiono rozwiązania, mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji dokumentu.

W niniejszym opracowaniu w szczególności określono, przeanalizowano i oceniono istniejące problemy ochrony środowiska, dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, a także wyznaczonych w ramach systemu przyrodniczego miasta Brańsk.

W prognozie uwzględniono oddziaływania ustaleń Studium na tereny zalesione i zadrzewione, szpalery i zieleń urządzoną oraz pojedyncze drzewa i zakrzaczenia. Przeanalizowano wpływ zapisów dokumentu na krajobraz rolniczy z terenami upraw rolnych i użytków zielonych.

Przeanalizowano możliwość wystąpienia znaczącego oddziaływania na środowisko, wynikającego z projektowanego przeznaczenia na zdrowie i życie ludzi oraz poszczególne komponenty środowiska. Oceniono oddziaływanie na ujęcia wód podziemnych wraz z wyznaczonymi strefami ochronnymi, a także na cele środowiskowe dla jednolitych części wód podziemnych i powierzchniowych, zawartych w *Planie gospodarowania wodami w obszarze dorzecza Wisły* (2016).

Prognoza opracowywana była równocześnie z projektem Studium, co umożliwiło prowadzenie na bieżąco weryfikacji i dokonywanie zmian ustaleń projektowanego dokumentu, w celu wyeliminowania niekorzystnych oddziaływań na zdrowie ludzi i środowisko przyrodnicze.

5. Propozycje, dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania

Analiza skutków zapisów projektu Studium będzie odbywała się w ramach monitoringu prowadzonego przez Radę Miasta Brańsk w formie analiz zmian w zagospodarowaniu przestrzennym oraz w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska przeprowadzanego przez GIOŚ i inne instytucje. Wyniki będą prezentowane w corocznych raportach publikowanych w formie ogólnodostępnej. Systematyczny monitoring głównych elementów środowiska przyrodniczego tj. powietrza, gleb, wód powierzchniowych i podziemnych pozwoli ocenić tendencje zmian środowiska oraz kierunki jego ochrony a także zmian w strukturze przestrzennej miasta.

6. Transgraniczne oddziaływanie na środowisko

Realizacja ustaleń zmiany Studium nie będzie skutkowała powstawaniem transgranicznych oddziaływań w rozumieniu art. 104 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. W projekcie Studium nie zakłada się realizacji przedsięwzięć mogących oddziaływać na środowisko sąsiadujących państw. Odległość od granic miasta do najbliższej położonego przejścia granicznego z Białorusią wynosi ok. 60 km.

7. Charakterystyka i stan środowiska przyrodniczego obszaru objętego opracowaniem

7.1. Geologia i geomorfologia

Zgodnie z podziałem fizycznogeograficznym Kondrackiego cały obszar miasta Brańsk położony jest w granicy mezoregionu Równina Bielska (843.37), która jest częścią makroregionu Nizina Północnopodlaska.

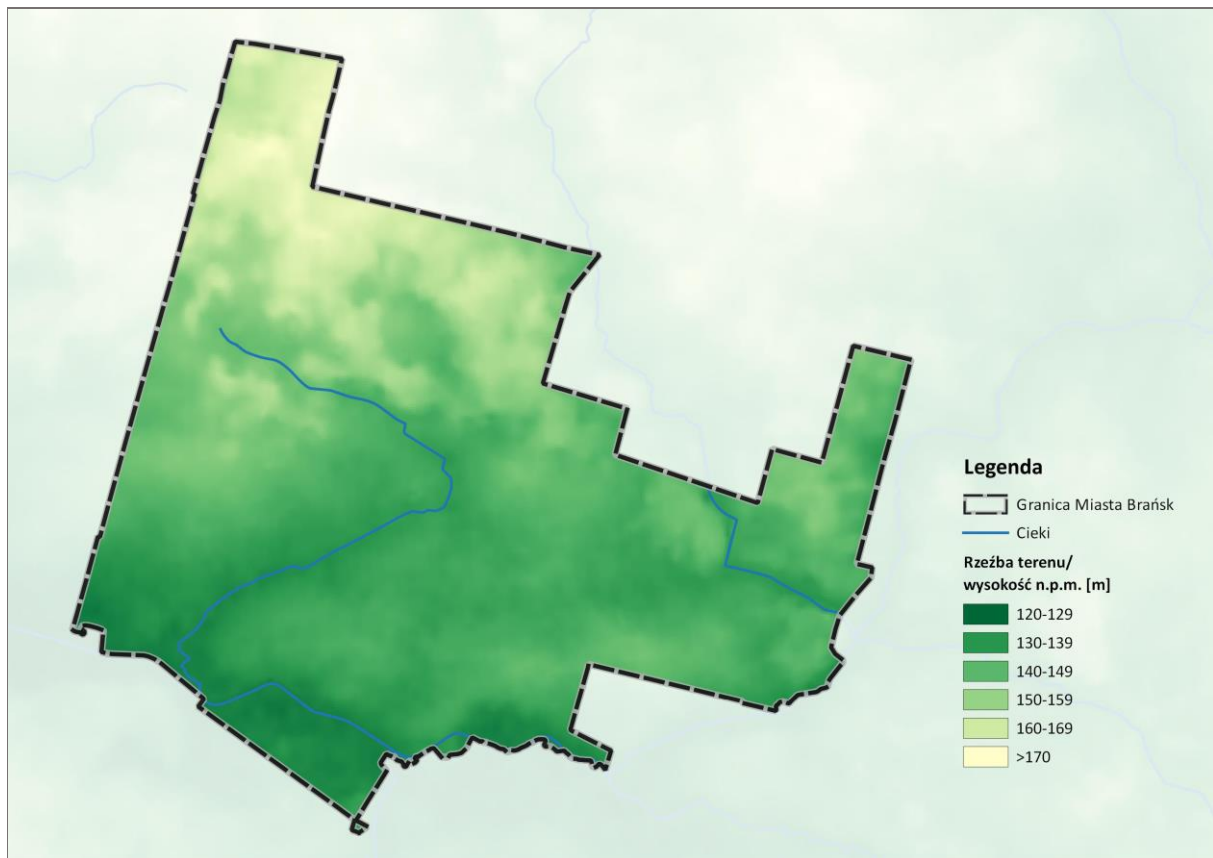
Ryc. 7. Miasto Brańsk na tle mezoregionów wg Kondrackiego

Równina Bielska zajmuje cały teren miasta Brańsk. Tworzy ją wysoczyzna polodowcowa z licznymi i rozległymi obniżeniami wytopiskowymi, które częściowo zostały przekształcone w doliny rzeczne. Powierzchnia równiny nachylona jest ku zachodowi i północnemu-zachodowi. Na tle wysoczyzn sąsiednich mezoregionów, Równina Bielska odznacza się mniejszymi wysokościami bezwzględnymi i słabszym urzeźbieniem. Monotonną powierzchnię urozmaicają tu wzgórza kemowe, związane z recesją zlodowacenia warciańskiego. Przez równinę przebiega dział wód Narwi (Narewki i Orlanki) oraz Bugu (Leśnej i Nurca).

W granicach opracowania rzędne terenu sięgają 122-160 m n.p.m. Na południu powierzchnię obszaru rozcina szeroka (700–2 000 m) dolina Nurca, wykorzystująca, podobnie jak jej mniejsze dopływy, ciąg obniżen wytopiskowych. Płaskie dno doliny znajduje się na wysokości 122,0-127,0 m n.p.m. Dolina charakteryzuje się występowaniem rozległych równin torfowych, tarasu zalewowego – holoceniowego wyniesionego 2–3 m nad dno doliny. Dolina Nurca dzieli równinę na dwie części – północną i południową. Na ich obszarze dominują formy lodowcowe i wodnolodowcowe. W części północnej, w granicach której mieści się niemal cała powierzchnia miasta, przeważają wysoczyzny morenowe płaskie i faliste. Występują tu także równiny sandrowe, które kumulują się wzdłuż dolin mniejszych cieków wodnych (na wschodzie opracowania).

W części zlokalizowanej na południe od Nurca, w mieście Brańsk występują wspomniane wcześniej równiny torfowe. W sąsiedztwie dopływu spod Kol. Patoki występują także strefy agradacji (formy denudacyjne). Miejscowo w gminie można także spotkać kemy.

Charakterystycznym elementem krajobrazu wysoczyzny są liczne głazy narzutowe, występujące najczęściej w skupiskach wzdłuż dróg i miedz.

Ryc. 8. Rzeźba terenu miasta Brańsk

Miasto Brańsk położone jest w obrębie regionalnej jednostki tektonicznej Polski zwanej obniżeniem podlaskim. Jest to depresyjna forma prekambryjska, wypełniona utworami osadowymi prekambriu, kambriu, ordowiku i syluru oraz niezgodnie zalegającymi na nich osadami karbonu górnego, lokalnie czerwonego spągowca, cechsztynu i triasu. Cały obszar miasta pokryty jest grubym kompleksem utworów czwartorzędowych, o miąższości przekraczającej miejscami 200 m.

Najstarsze stwierdzone osady to margliste iłowce, wapienie oraz piaskowce kwarcowe ordowiku. Nad nimi występują iłowce, piaskowce i zlepieńce triasu dolnego o miąższości około 150 m. Wyżej zalegają jurajskie wapienie margliste z krzemieniami i czertami o podobnej miąższości. Bezpośrednio nad osadami jury stwierdzono mułki, piaski glaukonitowe oraz kredę piszącą o miąższości około 250 m zaliczane do kredy górnej. Nad nimi znajduje się kilkudziesięciometrowej miąższości seria określana ogólnie jako paleogeńsko-neogeńska, złożona z piasków i mułków glaukonitowych oraz młodszych mioceńskich ilów, mułków i brunatnych piasków z fragmentami zwęglonego drewna.

Dla obszaru analizy największe znaczenie mają utwory pochodzące ze zlodowacenia środkowopolskiego – Warty. Znaczną powierzchnię zajmują występujące powszechnie gliny zwałowe, które są jednocześnie najstarszymi osadami odsłaniającymi się w obrębie miasta. Tworzą pokrywę o miąższości dochodzącej do 19,6 m. Występują tu również piaski, żwiry i głązy lodowcowe o miąższości do 6 m, w postaci niewielkiego płatu na powierzchni wysoczyzn, w południowo-wschodniej części Brańska. Powyższe utwory należą do osadów lodowcowych (morenowych i glacialnych). Na wschodzie oraz miejscowo na północy opracowania mieszczą się piaski i żwiry wodnolodowcowe (również te wytworzone na glinach zwałowych), które należą do osadów fluwioglacjalnych, rzeczno-lodowcowych lub sandrowych. Są to zazwyczaj piaski drobno- i średnioziarniste z nielicznymi przewarstwieniami materiału grubszego w postaci płatów. Kolejnymi utworami Zlodowacenia Warty są osady zastoiskowe – piaski i mułki, miejscami z glinami, wytopiskowe (także te na glinach zwałowych) zlokalizowane na południowym wschodzie miasta (dwie niewielkie powierzchnie w okolicy rzeki Nurzec). W ich profilu można wyróżnić poziomo warstwowane piaski drobnoziarniste oraz pyłowate. Niecki wytopiskowe wypełniane były w schyłkowym stadium zlodowacenia Warty, kiedy następowało ostateczne wytapianie brył martwego lodu. Piaski, mułki i żwiry kemów budują różnej wielkości formy morfologiczne rozrzucone we wschodniej części miasta. W danym rejonie występuje także płat, który tworzą piaski, żwiry i gliny zwałowe akumulacji szczelinowej.

W mieście Brańsk istotne są również utwory związane z ciekami wodnymi. Należą do nich piaski i mułki (mady) tarasów zalewowych 1,0-3,0 m n.p. rzeki (fluwialne i aluwialne osady rzeczne) oraz torfy na piaskach i mułkach (madach) tarasów zalewowych 1,0-3,0 m n.p. rzeki. Ich obrzeżom towarzyszą namuły piaszczyste oraz torfiaste. Powyższe osady są utworami pochodzącymi z holocenu. Namuły piaszczyste jak i torfiaste powszechne są w trwale podmokłych obniżeniach terenu i wąskich dolinkach okresowych cieków. Do dziś trwa akumulacja torfów, szczególnie w dolinie Nurca. Utwory holocenne występują na południu oraz w środkowej części miasta – wzdłuż głównych cieków wodnych.

Do czwartorzędu nierozdzielonego zaliczane są piaski, żwiry i gliny deluwialne na glinach zwałowych stanowiące osady deluwialne (zmywów powierzchniowych) w dolinie Nurca oraz Dopływu spod Kol. Patoki, a także niewielki płat piasków zwietrzelinowych pochodzenia eluwialnego w północno-zachodniej części miasta.

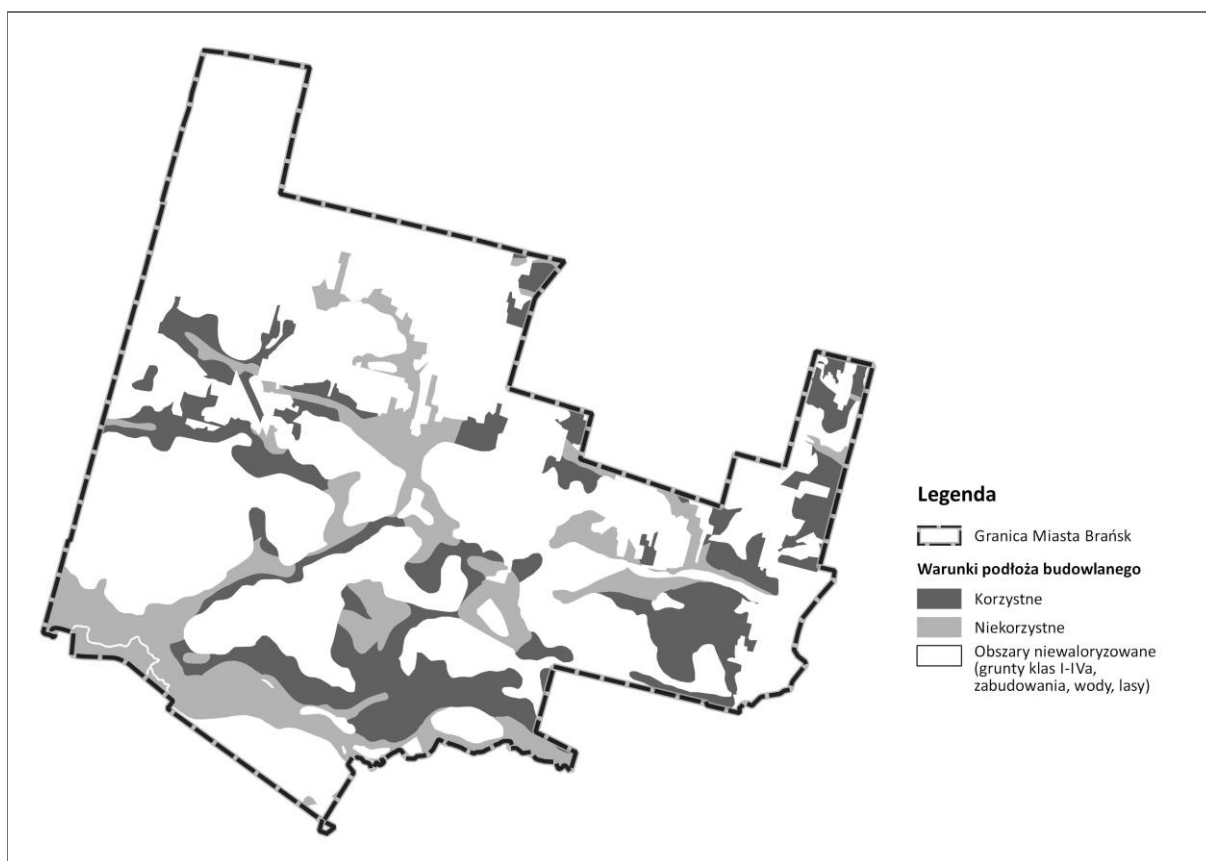
7.1.1. Warunki budowlane

O warunkach geologiczno-inżynierskich decyduje kilka czynników – rodzaj i stan gruntów, morfologia terenu, głębokość usytuowania zwierciadła wód podziemnych, występowanie procesów geodynamicznych i inne.

Do obszarów o warunkach korzystnych, sprzyjających budownictwu należą rejony o gruntach spoistych: zwartych, półzwartych i twardoplastycznych oraz gruntach sypkich średniozagęszczonych i zagęszczonych, na których nie występują zjawiska geodynamiczne, a głębokość zwierciadła wody gruntowej przekracza 2 m p.p.t.. Grunty te występują na terenie miasta Brańsk. Rzeźba terenu na obszarach korzystnych do zabudowy jest płaska, miejscami falista o deniwelacjach nie przekraczających 15–20 m. W obrębie wysoczyzn, w strefie powierzchniowej i miejscami przypowierzchniowej (przykrycie utworami fluwiogłacjalnymi), dominują grunty spoiste reprezentowane przez mało skonsolidowane gliny zwałowe zlodowacenia Warty. W stropie, do głębokości około 3 m, wykazują one dość silne zapiaszczenie. Są najczęściej półzwarte lub twardoplastyczne, choć w strefach przypowierzchniowych narażonych na wpływy atmosferyczne mogą wykazywać podwyższony stopień plastyczności. Wystąpienia tych glin spotykane są na północ od rzeki Nurzec i są rozproszone po całej powierzchni Brańska. Piaski i żwiry akumulacji szczelinowej na wschodzie miasta należą do średniozagęszczonych.

Do gruntów o niekorzystnych warunkach geologiczno-inżynierskich, utrudniających budownictwo należą grunty słabonośne, do których zalicza się: grunty organiczne, grunty spoiste plastyczne i miękkoplastyczne, a także grunty niespoiste w stanie luźnym. Niekorzystne warunki geologiczno-inżynierskie związane są ze wszystkimi terenami, na których zwierciadło wód gruntowych występuje płycej niż 2 m od powierzchni terenu, bądź występują wody o zwiększonej agresywności względem betonów. Zalicza się tu ponadto tereny podmokłe i zabagnione, zalewane podczas powodzi oraz rejony, gdzie spadki terenu przekraczają 12%. Na obszarze miasta Brańsk niekorzystne do zabudowy są szerokie tarasy zalewowe, często zatorfione w dolinie Nurca i jego dopływów. Oprócz torfów występują tam namuły, a zwierciadło wód kształtuje się płytko pod powierzchnią terenu. Wody w tych utworach mogą być agresywne względem betonu i stali.

Dolina Nurca, zwłaszcza w okresach wiosennych, narażona jest na podtopienia i zalewy. Na opisywanym obszarze brak jest osuwisk i obszarów predysponowanych do występowania ruchów masowych.

Ryc. 9. Przydatność gruntów na cele budowlane* (na podstawie Mapy Geośrodowiskowej skala 1: 50 000, arkusz Brańsk)

* z wykluczeniem gruntów klas III i IVa, terenów leśnych

7.2. Surowce mineralne

Na terenie miasta Brańsk w przeszłości mieściło się jedno udokumentowane złoża kruszywa naturalnego – piasku ze żwirem. Zostało ono jednak skreślone z bilansu zasobów i obecnie w granicach opracowania nie występują inne złoża surowców mineralnych. Najbliższe znajdują się na północ od Brańska, w miejscowości Świridy.

Na obszarze miasta istnieją niewielkie możliwości udokumentowania nowych złóż. W jego granicach nie wyznaczono obszarów perspektywicznych ani prognostycznych występowania kopalin naturalnych.

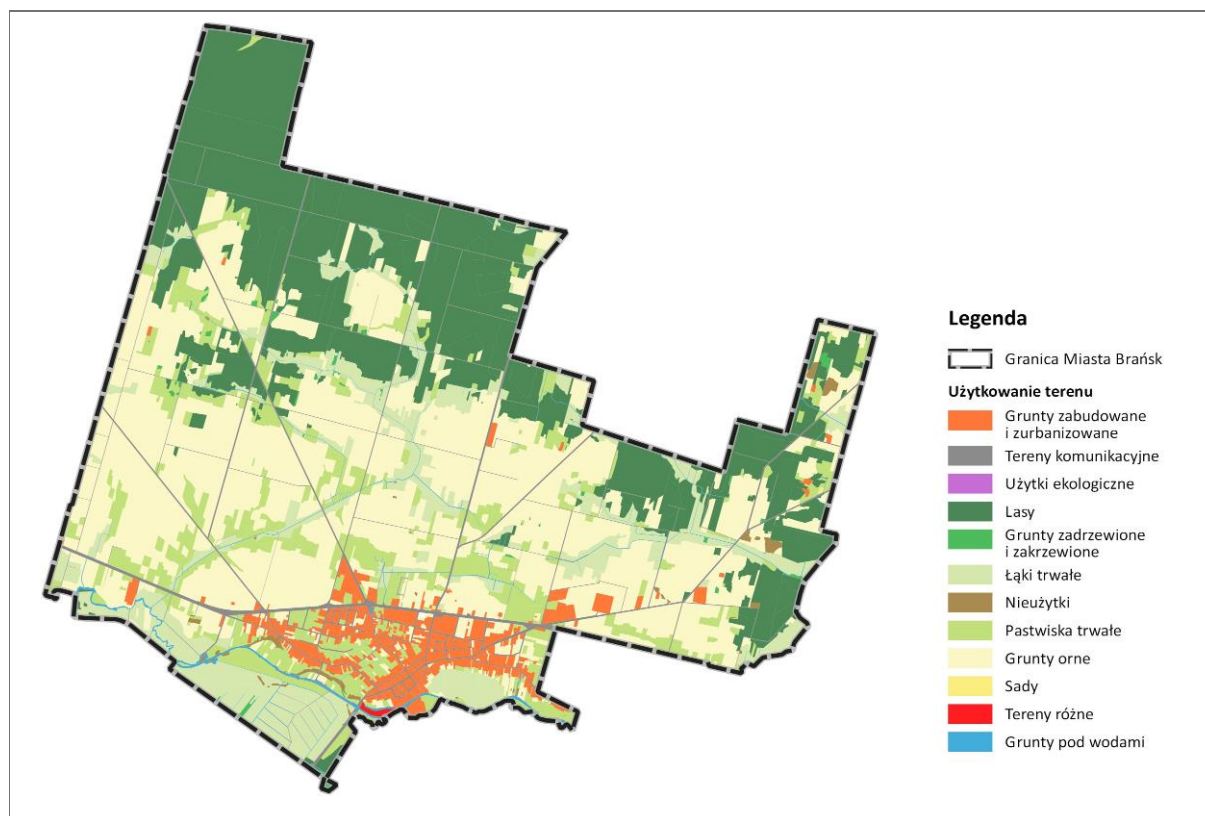
7.3. Użytkowanie gruntów

W mieście Brańsk dominują grunty rolne (ok. 63,05%), wśród których największy udział mają grunty orne oraz pastwiska, a w dolinach rzecznych również łąki. Sady zajmują niewielkie powierzchnie i posiadają marginalne znaczenie. Grunty orne pokrywają równinne, rozległe tereny wysoczyznowe. Działalność rolnicza w Brańsku stanowi podstawę utrzymania wielu mieszkańców. Jej rozwojowi sprzyja wysoka kultura rolna oraz dobry stan środowiska naturalnego. Istnieją tu wyłącznie rodzinne gospodarstwa rolne, które stanowią dobrą bazę surowcową dla przetwórstwa rolno-spożywczego, szczególnie mlecznego.

Największym obiektem przemysłowym na terenie miasta są Polskie Zakłady Zbożowe SA. W jego granicach występuje również kilka mniejszych obiektów przemysłowo-magazynowych, takich jak: wytwórnia artykułów z tworzyw sztucznych, hurtownia przemysłowa i producent opakowań.

Lesistość miasta wynosi ok. 28,4 %. Większość lasów stanowi własność prywatną (około 84,4 %), natomiast pozostały obszar stanowią lasy publiczne skarbu państwa w Zarządzie Lasów Państwowych (nadleśnictwo Rudka, Obręb Rudka). Lasy Skarbu Państwa zaliczane są do kategorii lasów ochronnych.

Brańsk charakteryzuje się występowaniem zwartej sieci osadniczej w południowej części miasta.

Ryc. 10. Użytkowanie gruntów w mieście Brańsk

7.4. Gleby

Miasto Brańsk cechuje się dobrymi glebami do uprawy rolniczej. Pokrywa glebowa regionu wykształciła się z miększych utworów czwartorzędowych pochodzenia lodowcowego. Około 60% gleb wytworzyło się na glinach. Podłożem dla pozostałych są piaski, lokalnie pyły, a w dolinach cieków namuły, torfy i piaski rzeczne.

Północne, północno – zachodnie oraz zachodnie tereny rolnicze miasta Brańsk pokrywają gleby o dobrej i średniej przydatności rolniczej. Są to: gleby brunatne właściwe, gleby pseudobielicowe oraz czarne ziemie. Rozległe połacie gleb brunatnych najczęściej zaliczane są do 2 kompleksu przydatności rolniczej (pszennego dobrego). Południowa część miasta pokrywa się z doliną Nurca, gdzie znajdują się głównie mady, natomiast część północną i wschodnią zdominowały gleby piaszkowe (bielice) o niskiej przydatności rolniczej. Prawie całą dolinę Nurca oraz jego dopływów zajmują użytki zielone w 2 kompleksie (użytki zielone średnie). Znaczna część użytków zielonych została zmeliorowana.

Grunty orne należą głównie do IIIb i IVa klasy bonitacyjnej (łącznie 57% zasobów glebowych, natomiast najwięcej użytków zielonych występuje na glebach klasy IV (około 44% powierzchni).

7.5. Warunki hydrologiczne

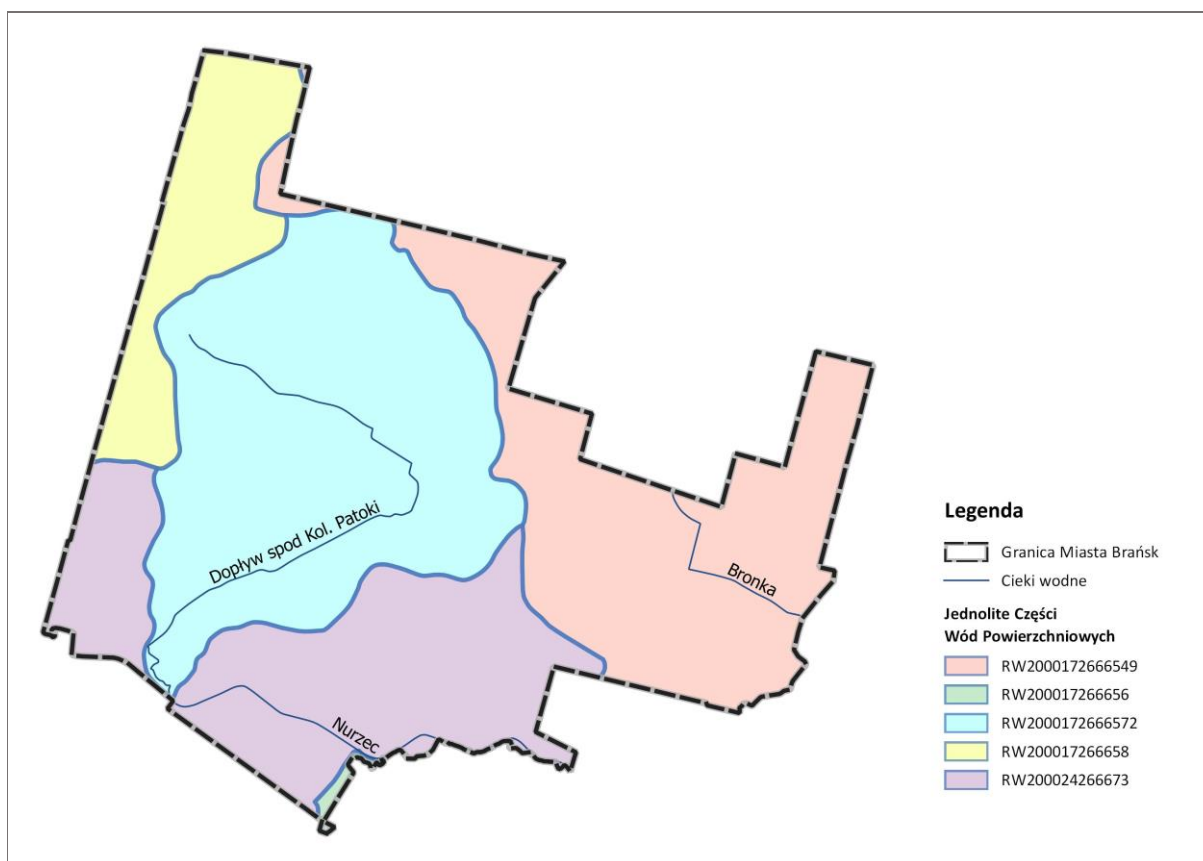
7.5.1. Wody powierzchniowe

Wody powierzchniowe w granicach miasta należą do zlewni trzeciego rzędu rzeki Bug. Główny układ sieci hydrograficznej obszaru związany jest z rzeźbą polodowcową, a tworzy go rzeka Nurzec wraz z dopływem spod Kol. Patoki oraz rzeką Norką. Nurzec jest rzeką typowo nizinną, przepływającą przez tereny bagienne i podmokłe. Mierzy ok. 100 km długości. Jego źródła znajdują się w pobliżu miejscowości Stawiszcz, tuż przy granicy z Białorusią, na południowy wschód od Czeremchy na wysokości około 180 m n.p.m. Do Bugu uchodzi w okolicy wsi Wojtkowice-Dady, około 10 km na południowy zachód od Ciechanowca na wysokości 105,4 m n.p.m. Charakterystyczną cechą koryta w tej części biegu jest wyraźne wcięcie w dno doliny, spowodowane procesami erozyjnymi zaistniałymi w wyniku nieprawidłowo przeprowadzonych melioracji w górnych odcinkach ciek. Zmeliorowane są doliny Nurca. Ciągłość Nurca przerywana jest wskutek zlokalizowania 3 małych elektrowni wodnych: Ciechanowiec, Kuczyn, Kostry-Podsędkowięta. Zbudowano również progi piętrzące o wysokości ok. 2,2–2,4 m. Przy braku przepławek, obiekty te uniemożliwiają wędrówkę ryb.

Na obszarze miasta Brańsk wyróżniono 5 jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP):

- Dopływ z Domanowa - RW200017266658,
- Nurzec od Nurczyka do Siennicy - RW200024266673,
- Bronka - RW2000172666549,
- Dopływ spod Kol. Patoki - RW200172666572,
- Siennica - PLRW200017266656.

Największą powierzchnię zajmują: Dopływ spod Kol. Patoki (centralna część miasta), Nurzec od Nurczyka do Siennicy (południowa część miasta), Bronka (wschodnia część miasta) oraz Dopływ z Domanowa (zachodnia część miasta). JCWP Siennica zlokalizowana jest fragmentarycznie na południu Brańska i posiada marginalne znaczenie dla miasta. Rozmieszczenie jednolitych części przedstawia poniższa rycina (Ryc.11).

Ryc. 11. Rozmieszczenie jednolitych części wód powierzchniowych na terenie miasta Brańsk

Stan wód powierzchniowych

Stan czystości wód powierzchniowych na obszarze miasta kontroluje Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, zgodnie z rozporządzeniami wykonawczymi do ustawy Prawo Wodne. Prowadzony monitoring ma na celu pozyskanie informacji o stanie wód powierzchniowych dla potrzeb planowania w gospodarowaniu wodami oraz oceny osiągnięcia celów środowiskowych.

Wody powierzchniowe w rejonie miasta Brańsk podlegają badaniom jakościowym w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska (PMS). Ocena jakości wód powierzchniowych na lata 2017-2018 została przeprowadzona dla dwóch jednolitych części wód zlokalizowanych na terenie miasta. Potencjał ekologiczny określany został jako umiarkowany, a klasa elementów biologicznych i fizykochemicznych – 2. Ogólny stan JCWP oceniony został jako zły.

Tab. 1. Ocena jakości wód powierzchniowych w latach 2017-2018

Rzeka	Nazwa reprezentatywnego punktu pomiarowo-kontrolnego	Klasa elementów biologicznych	Klasa elementów hydromorfologicznych	Klasa elementów fizykochemicznych	Stan/potencjał ekologiczny	Stan JCW
Dopływ z Domanowa	Dopływ z Domanowa - ujście do Nurca	2	-	>2	umiarkowany	zły
Siennica	Siennica – ujście do Nurca	2	-	>2	umiarkowany	zły

źródło: GIOŚ, 2020

We wszystkich 5 jednolitych częściach wód powierzchniowych na obszarze miasta, stan określany jest jako zły. Dwie części – Nurzec od Nurczyka do Siennicy oraz Dopływ spod Kol. Patoki nie są zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych (dobry stan/potencjał ekologiczny oraz dobry stan chemiczny). Dla pozostałych cieków zastosowano odstępstwa ze względu na brak możliwości osiągnięcia celów do 2015 roku.

Tab. 2. Cele środowiskowe dla poszczególnych JCWP rzecznych

l.p	Jednolita część wód powierzchniowych	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych	Cel środowiskowy	Typ odstępstwa	Termin osiągnięcia dobrego stanu
1.	Dopływ spod Kol. Patoki (PLRW2000172666572)	niezagrożona	dobry stan ekologiczny i chemiczny	-	-
2.	Dopływ z Domanowa (PLRW200017266658)	zagrożona	dobry stan ekologiczny i chemiczny	przedłużenie terminu osiągnięcia celu: -brak możliwości technicznych -dysproporcjonalne koszty	2021
3.	Siennica (PLRW200017266656)	zagrożona	dobry stan ekologiczny i chemiczny	przedłużenie terminu osiągnięcia celu: -brak możliwości technicznych -dysproporcjonalne koszty	2021
4.	Bronka (PLRW2000172666549)	zagrożona	dobry stan ekologiczny i chemiczny	przedłużenie terminu osiągnięcia celu: -brak możliwości technicznych -dysproporcjonalne koszty	2021
5.	Nurzec od Nurczyka do Siennicy (PLRW200024266673)	niezagrożona	dobry stan ekologiczny i chemiczny	-	-

źródło: Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, 2016

7.5.2. Wody podziemne

Obszar miasta zaliczany jest do regionu hydrogeologicznego I mazowieckiego (Paczyński red., 1995). Nie występują tu główne zbiorniki wód podziemnych (GZWP).

Stopień rozpoznania starszych (trzeciorzędowych i jurajskich) poziomów wodonośnych w granicach miasta Brańsk jest słaby. Główny użytkowy poziom wodonośny związany jest z utworami czwartorzędowymi. Miąższość tego poziomu wynosi w granicach 12–19 m, a wody występują w piaskach zlodowacenia wilgi. Zwierciadło wody ma przeważnie charakter napięty, powodowany obecnością izolującej warstwy glin zwałowych zlodowaceń liwca, odry i warty. Wodoprzewodność głównego użytkowego poziomu wynosi 100-200 m²/24h na północy obszaru, a w części centralnej i południowej 500-1000 m²/24h. Potencjalna wydajność studni jest znaczna i wynosi 70-120 m³/h na przeważającej części miasta oraz 30-50 m³/h na niewielkim obszarze

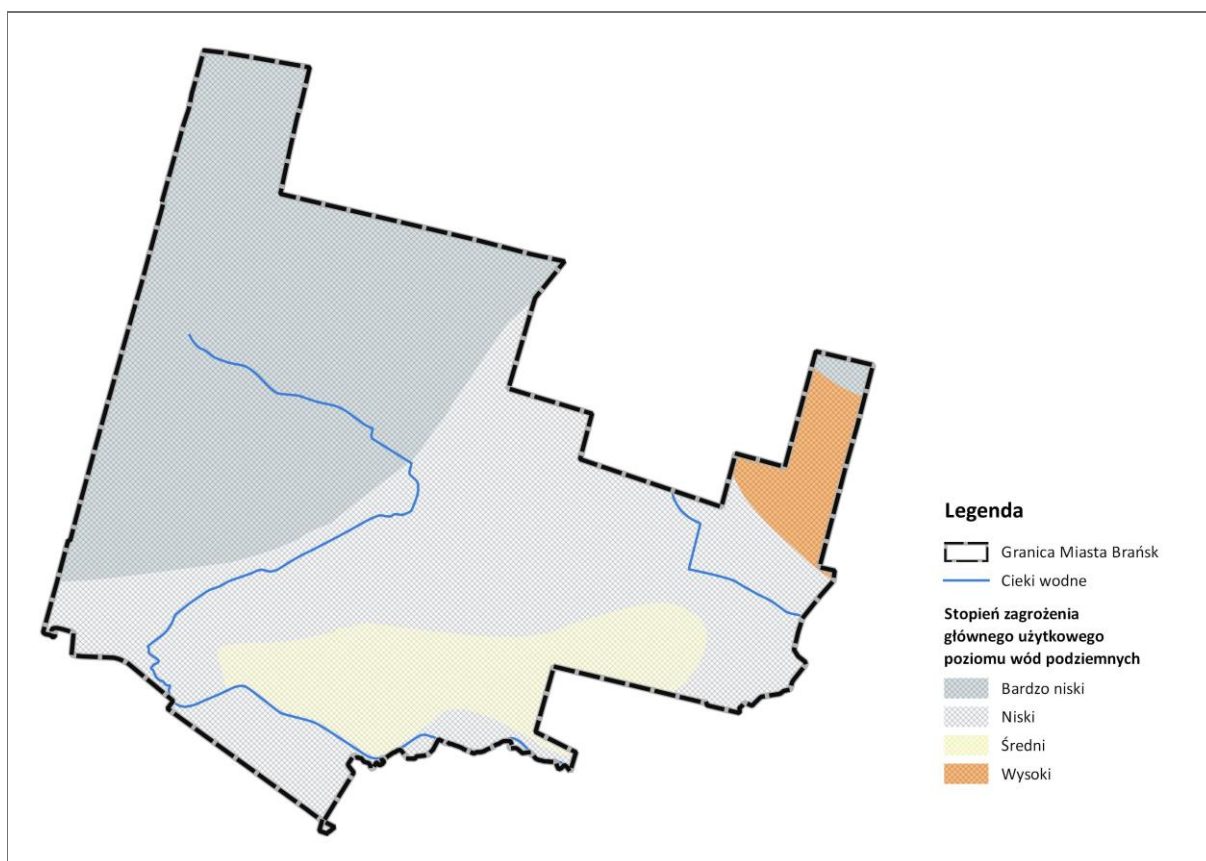
w rejonie wschodniej części głównych zabudowań Brańska. Na wschodnie zlokalizowane jest przemysłowo-komunalne ujęcie wód podziemnych o wydajności $>50 \text{ m}^3/\text{h}$. Wody głównego poziomu użytkowego cechuje niska sucha pozostałość ($< 500 \text{ mg/dm}^3$) i średnia twardość ogólna. Czwartorzędowe wody podziemne na obszarze miasta są jedynym źródłem zaopatrzenia w wodę dla celów komunalnych i przemysłowych. Ujmowane są kilkoma studniami o głębokościach przeważnie 50–85 m, rzadziej głębszymi. Wydajności studni wahają się od około $44 \text{ m}^3/\text{h}$ do nieco ponad $100 \text{ m}^3/\text{h}$ i wyraźnie przewyższają potrzeby odbiorców. Na południu miejscowości zlokalizowane są 4 ujęcia podziemne przy ul. Armii Krajowej 111 oraz Senatorska 10a.

Cały obszar miasta położony jest w zasięgu jednolitej części wód podziemnych (JCWPd) nr 55 (PLGW200055). Część ta cechuje się dobrym stanem ilościowym i chemicznym. Nie jest zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych.

Stan wód podziemnych

W 2019 roku na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, Państwowy Instytut Geologiczny przeprowadził badania diagnostyczne stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych. Najbliżej miasta Brańsk, w granicach JCWPd nr 55, znalazły się dwa punkty pomiarowe – w gminie Wysokie Mazowieckie oraz Mielnik. Stan ich wód został zakwalifikowany do II klasy, czyli wód dobrej jakości pod względem elementów fizykochemicznych. Zgodnie z *Planem gospodarki wodami w dorzeczu Wisły (2016)* Jednolita część wód podziemnych (JCWPd) nr 55 (PLGW200055) cechuje się dobrym stanem ilościowym i chemicznym. Nie jest zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych.

Głębokość występowania głównego poziomu wodonośnego, typ naturalnej izolacji oraz jej miąższość, a także rodzaj ognisk zanieczyszczeń i intensywność ich oddziaływania są najważniejszymi czynnikami wpływającymi na ocenę zagrożenia wód podziemnych. Z uwagi na nieliczne źródła zanieczyszczeń oraz grubą warstwę izolujących glin zwałowych teren miasta Brańsk w większości uznano za obszar wysokiej i średniej odporności poziomu głównego, gdzie zagrożenie jakości wód kształtuje się na poziomie niskim i bardzo niskim. Średni stopień zagrożenia, z uwagi na znaczną koncentrację zabudowy, a więc i źródeł zanieczyszczeń, występuje na południu opracowania, w centrum miasta. We wschodniej części jednostki administracyjnej wyznaczono także niewielki fragment o wysokim stopniu zagrożenia głównego użytkowego poziomu wód podziemnych.

Ryc. 12. Stopień zagrożenia głównego użytkowego poziomu wód podziemnych

Obszar miasta uznawany jest za deficytowy w zakresie zasobności w wody podziemne.

7.6. Klimat i powietrze

Według regionalizacji klimatycznej Gumińskiego, miasto Brańsk położone jest w obrębie dzielnicy Wschodniej. Obszar ten cechuje się wpływem klimatu kontynentalnego, z dużymi rocznymi amplitudami temperatury powietrza (ostrą i długą zimą, krótkim przedwiośniem i ciepłym latem) oraz przewagą opadów letnich nad zimowymi. Okres wegetacyjny rozpoczyna się wraz z początkiem prac polowych w okolicach 25 marca i trwa od 190 do 205 dni. Liczba dni mroźnych wynosi od 110 do 135 i jest jedną z najwyższych w całej Polsce. Pokrywa śnieżna zalega na tym obszarze przez około 70–80 dni. Najniższą średnią temperaturę powietrza notuje się w styczniu i wynosi ona $-4,3^{\circ}\text{C}$. Najwyższe średnie temperatury przypadają na miesiąc lipiec i osiągają $17,7\text{--}18,3^{\circ}\text{C}$. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi ok. $7,2^{\circ}\text{C}$. Liczba dni pogodnych waha się w granicach 39–51 dni, a średnie roczne zachmurzenie wynosi ok. 6,4 pokrycia nieba. Wilgotność względna powietrza utrzymuje się między 80 a 81%. Roczna suma opadów jest niewielka – średnio 550 mm. Maksimum opadów przypada na miesiące letnie od czerwca do sierpnia, a minimum na miesiące zimowe – od stycznia do marca. Z uwagi na wyrównany teren o niewielkich deniwelacjach spływ wody opadowej jest nieznaczny, stąd też niedobory wody w glebie występują lokalnie i wiążą się z głębiej zalegającym poziomem wody gruntowej. Na obszarze miasta dominują wiatry zachodnie o niewielkich prędkościach.

Stan powietrza

W raporcie za 2019 rok Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Białymstoku Departamentu Monitoringu Środowiska Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska opublikował wyniki monitoringu stężenia substancji mających wpływ na stan powietrza. Zgodnie z przyjętą metodyką województwo podlaskie zostało podzielone na 2 strefy: aglomerację białostocką (obejmującą miasto Białystok) oraz strefę podlaską (obejmującą pozostały obszar województwa podlaskiego). Miasto Brańsk zostało zaliczone do strefy podlaskiej. Na podstawie przeprowadzonego monitoringu i analizy pozyskanych danych w strefie podlaskiej oceniono, że badane substancje nie przekroczyły wyznaczonych norm i zaliczono je do klasy A. W odniesieniu do poziomu celu długoterminowego (do osiągnięcia w 2020 r.), dla którego opracowano dodatkową klasyfikację, strefa podlaska zaliczona została do klasy D2 w przypadku zanieczyszczenia ozonem oraz do klasy C1 dla pyłu PM_{2,5}.

Tab. 3. Ocena jakości powietrza w strefie podlaskiej za rok 2019 – kryterium ochrony zdrowia

Nazwa strefy	Kod strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy											
		SO ₂	NO ₂	PM10	Pb	C ₆ H ₆	Co	O ₃	As	Cd	Ni	BaP	PM _{2,5}
Strefa podlaska	PL2002	A	A	A	A	A	A	A ¹	A	A	A	A	A ²

źródło: GIOŚ 2021, Roczna ocena jakości powietrza w województwie podlaskim za 2019 r.

W przypadku oceny jakości powietrza według kryteriów ochrony roślin, w 2019 roku w strefie podlaskiej normy nie zostały przekroczone. Jednak odnotowano przekroczenia wartości ozonu dla celu długoterminowego i nadano mu klasę D₂.

Tab. 4. Ocena jakości powietrza w strefie podlaskiej za rok 2019 – kryterium ochrony roślin

Nazwa strefy	Kod strefy	Klasa strefy dla poszczególnych zanieczyszczeń			Klasa celu długoterminowego
		SO ₂	NO _x	O ₃	O ₃
Strefa podlaska	PL2002	A	A	A	D2

źródło: GIOŚ 2021, Roczna ocena jakości powietrza w województwie podlaskim za 2019 r.

7.7. Walory krajobrazowe

Na obszarze miasta dominuje rolniczy krajobraz otwarty oraz lasy i grunty leśne. Ponadto wyróżnić można krajobraz o cechach przyrodniczych, obejmujący dolinę Nurca wraz z dopływami, gdzie przeważają użytki zielone. W mieście przeważa zabudowa jednorodzinna, można jednak spotkać domy wielorodzinne, blokowiska oraz większe zakłady przemysłowe.

Użytki rolne zajmują ok. 63,05 % powierzchni miasta. Są to otwarte, płaskie powierzchnie o dużych arealach. Na zróżnicowanie krajobrazu rolniczego wpływają śródpolne niewielkie zadrzewienia i zakrzewienia, a także bezpośrednie przyleganie pól do lasów lub dolin rzecznych.

Obszary leśne stanowią 28, 4 % powierzchni miasta. Największy kompleks zlokalizowany jest na północnym-zachodzie. W północno-wschodniej części obszaru tereny leśne i zadrzewione tworzą niewielkie zwarte powierzchnie.

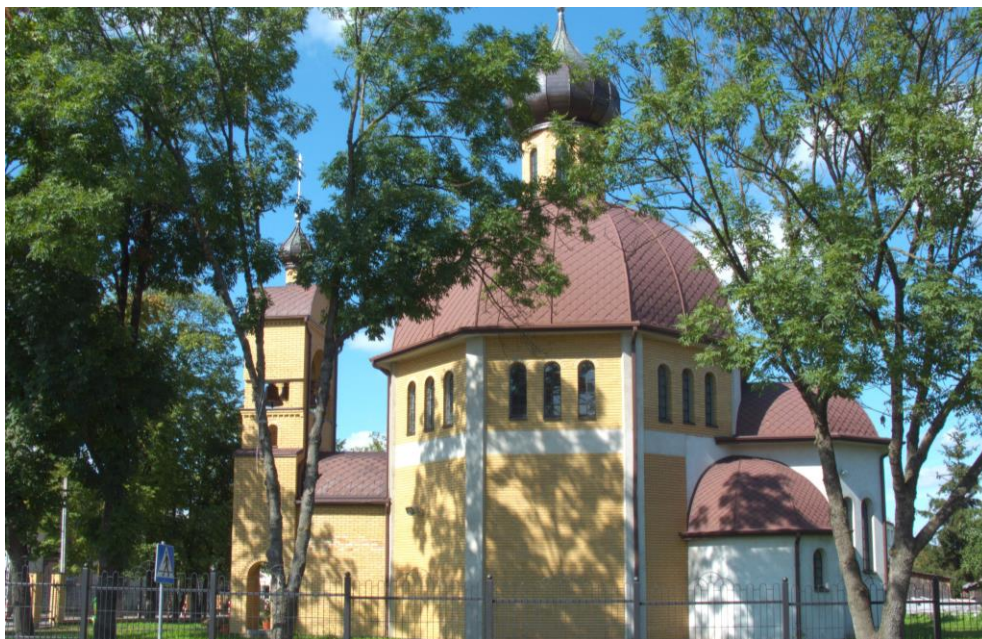
Krajobraz dolinny związany jest z rzeką Nurzec i jej dopływami. Doliny tych cieków są słabo zaznaczone w terenie, niemniej jednak stanowią ważny wyróżnik w krajobrazie miasta.

¹ Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefa podlaska uzyskała klasę D2

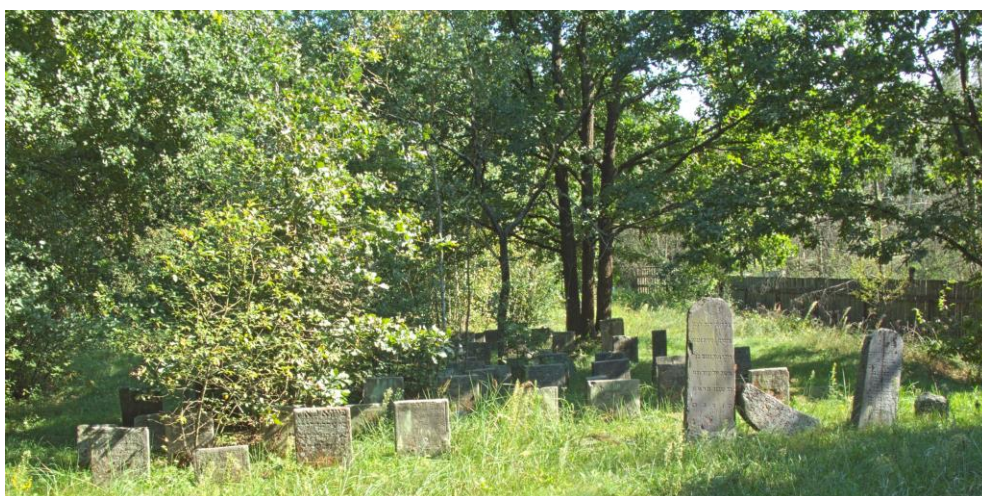
² Dla pyłu PM_{2,5} – poziom dopuszczalny II fazy, strefa podlaska uzyskała klasę C1

Krajobraz kulturowy stanowi przede wszystkim zabudowa jednorodzinna, która w wielu miejscach nawiązuje do tradycyjnych form wiejskich. Zlokalizowana jest ona w pobliżu południowej granicy miasta. Ważnym elementem w jego przestrzeni jest zachowany historyczny układ urbanistyczny z niewielkim rynkiem. Struktura miasta charakteryzuje się zwartą zabudową otoczoną rozległymi użytkami rolnymi, które z kolei przylegają do kompleksów leśnych. Z centrum Brańska promieniście rozchodzą się główne powiązania komunikacyjne z sąsiednimi miejscowościami.

Do swoistych wyróżników w krajobrazie miasta należą obiekty zabytkowe. Należą do nich przede wszystkim budynki mieszkalne. Znajdują się tu również: cmentarz żydowski, rzymskokatolicki i prawosławny, cerkiew prawosławna, kościół parafialny p.w. Wniebowzięcia NMP oraz znajdująca się przy nim dzwonnica. Ponadto ciekawymi akcentami są kapliczki przydrożne. Negatywnymi elementami krajobrazu są między innymi obiekty należące do zakładów przemysłowych oraz napowietrzne linie sieci uzbrojenia terenu.

Ryc. 13. Cerkiew św. Symeona Słupnika w Brańsku

Ryc. 14. Cmentarz żydowski w Brańsku

Ryc. 15. Kościół Wniebowzięcia NMP w Brańsku

Ryc. 16. Dzwonnica przy kościele Wniebowzięcia NMP w Brańsku

7.8. Różnorodność biologiczna

7.8.1. Szata roślinna

Miasto Brańsk, zgodnie z podziałem na regiony przyrodniczo-leśne, zaliczana jest do Krainy Mazowiecko-Podlaskiej charakteryzującej się występowaniem grądów i lasów – borów świeżych. Na opisywanym obszarze dominuje las mieszany (LM). W składzie gatunkowym drzewostanu wyróżniają się sosna, dąb, brzoza, olsza i inne. Lasy Skarbu Państwa zaliczane są do kategorii lasów ochronnych. Stosunkowo zwarte kompleksy leśne koncentrują się w północnej i północno-wschodniej części obszaru miasta.

Flora terenów miasta należy do zróżnicowanych. Znajdują się tu zespoły roślinne bagienne i torfowiskowe, związane głównie z doliną rzeki Nurzec i jej dopływami. Dominującymi zbiorowiskami na obszarze miasta są jednak fitocenozy związane z polami uprawnymi (zbiorowiska segetalne) i użytkami zielonymi. W pobliżu zabudowań stwierdzono natomiast obecność zbiorowisk ruderalnych.

Użytki zielone zajęte są głównie przez łąki i pastwiska. Występują tu łąki ziołoroślowe *Filipendulion ulmariae* z udziałem *Geranium palustre*, *Filipendula ulmaria*, czasami ze znacznym udziałem gatunków klasy *Artemisietea*, występujące w kompleksie ze zbiorowiskami związku *Calthion* lub jako okrajki lasów łęgowych i zarośli wierzbowych. Zwykle nie są użytkowane, ale mają duże walory estetyczne, szczególnie w lipcu, gdy kwitnie wiązówka błotna. Łąki mokre ze śmiałkiem darniowym *Deschampsietum caespitosae* rozwijają się na średnio wilgotnych i zaniedbanych siedliskach, towarzyszą często pastwiskom. Natomiast łąki mokre trzęślicowe *Juncus-Molinietum* to stosunkowo ubogie florystycznie zbiorowisko łąk trzęślicowych z udziałem różnych gatunków situ, występujące na mało zasobnych glebach. Pojawia się ono w miejscach położonych nieco wyżej od łąk silnie wilgotnych.

Inna grupa to łąki wilgotne nierozdzielone *Molinion* i *Calthion*. Są to zbiorowiska meliorowanych i dobrze nawożonych łąk kośnych. Ich siedliska stanowią żyzne i wilgotne gleby organiczne i mineralnoorganiczne, głównie mursze i mady. Natomiast pastwisko wilgotne *Epilobio-Juncetum effusi* to zbiorowisko łąkowo-pastwiskowe ze znaczącym udziałem situ rozpięzłego (*Juncus effusus*). Występuje na zaniedbanych wilgotnych pastwiskach, powstałych na skutek silnego wypasania mokrych łąk. Obszary te użytkowane są jako łąki jednokośne, po wykoszeniu zwykle spasanę.

Łąki świeże ze Związku *Arrhenatherion elatioris* zajmują najczęściej obrzeża dolin rzecznych. Są one bogate florystycznie. Występują w miejscach suchszych oraz na zmeliorowanych torfowiskach.

W dolinie Nurca na niewielkich powierzchniach występują także niżowe nadrzeczne łęgi wierzbowo-topolowe w strefie zalewów periodycznych (kompleks dynamiczny: *Salici-Populetum*. *Salicetum triandroviminalis* i inne), a w dolinach innych cieków niżowe łęgi olszowe i jesionowo-olszowe siedlisk wodogruntowych, okresowo lekko zabagnionych (*Circae-Alnetum*). Ponadto spotykane są murawy zalewowe *Agropyro-Rumicion crispi*. Są to zbiorowiska traw rozłogowych i płożących się roślin na miejscach okresowo zalewanych. Do tego typu zbiorowisk zaliczono agregacje *Agropyron repens-Urtica dioica*. Agregacje te zdominowane są przez pokrzywę *Urtica dioica*, zajmującą niekiedy rozległe powierzchnie na siedliskach zdegradowanych. Wraz z postępującym osuszaniem i mineralizacją utworów organicznych, zbiorowisko to wypiera szuwały trzcinowe, zastępuje wilgotne łąki typu *Calthion* oraz łąki z *Festuca rubra*, *Poa pratensis* i *Alopecurus pratensis*. Zbiorowisko *Agropyro-Urticetum* rozprzestrzenia się bardzo ekspansywnie wzdłuż koryt cieków lub tworzy szerokie okrajki wokół zubożałych form łągu *Circae-Alnetum*.

Roślinność omawianego obszaru ukształtowała się pod wpływem dotychczasowego użytkowania. W wyniku uprawy ziemi nastąpiła zmiana i zubożenie składu gatunkowego w stosunku do potencjalnej roślinności naturalnej. Na terenach użytkowanych rolniczo przeważają zbiorowiska trawiaste łąk i pastwisk, o różnej żyzności i wilgotności lub monokultury upraw polowych. Na terenach ogrodów przydomowych występują rośliny ozdobne i użytkowe. Zbiorowiska roślinności ruderalnej z wtórną sukcesją zajmują tereny odłogowane na przydrożach i nieużytki. Dominują tam gatunki chwastów łąkowych, polnych i ogrodowych.

7.8.2. Fauna

Świat zwierzęcy na terenie miasta Brańsk związany jest w dużym stopniu z rolniczą działalnością człowieka oraz ekosystemami doliny Nurca. Na wilgotnych podmokłych łąkach występują pospolite gatunki płazów i gadów, a także gatunki związane z terenami łąk, pól i lasów. Duże przestrzenie terenów niezabudowanych tworzące mozaikę łąk, pastwisk, pól ornych i lasów stwarzają dogodne obszary do bytowania ptaków drapieżnych oraz innych gatunków. Kompleksy leśne i zadrzewienia śródpolne stanowią schronienie dla większych ssaków związanych ze środowiskiem rolno-leśnym.

7.9. Powiązania przyrodnicze analizowanych obszarów z otoczeniem

7.9.1. Obszary i obiekty przyrodnicze prawnie chronione

Na terenie objętym opracowaniem nie występują obszarowe formy ochrony ani pomniki przyrody. W odległości ok. 8,8 km na północ od terenu opracowania zlokalizowany jest rezerwat przyrody Koryciny, a w odległości ok. 10,7 km na północ, obszary Natura 2000: PLH200010 – Ostoja w Dolinie Górnej Narwi oraz PLB200007 – Dolina Górnej Narwi.

Projektowany Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Rzeki Nurca

Dolina Nurca, przebiegająca równoleżnikowo przez południowy obszar miasta, wskazywana jest do objęcia ochroną prawną jako Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Rzeki Nurca. Projektowany obszar jest wieloprzestrzennym elementem o wysokich walorach przyrodniczych w skali regionu wschodniej Polski. Tworzy ciąg powiązań przyrodniczych o znaczeniu lokalnym i regionalnym. Pełni funkcje ekologiczną, krajobrazową, bioklimatyczną oraz rekreacyjną. Objęta ochroną ma zostać cała dolina rzeczna – dno, terasy i zbocza, a także występujące w jej bezpośrednim sąsiedztwie lasy i łąki.

7.9.2. Korytarze ekologiczne

Mapa przebiegu korytarzy ekologicznych na obszarze Polski została opracowana w dwóch etapach przez Zakład Badania Ssaków PAN w Białowieży pod kierownictwem prof. dr hab. Włodzimierza Jędrzejewskiego:

- a) etap I (2005 r.) – na zlecenie Ministerstwa Środowiska opracowano mapę sieci korytarzy dla obszarów Natura 2000 z uwzględnieniem potrzeb ochrony kluczowych gatunków dużych ssaków;
- b) etap II (2011 r.) we współpracy z Pracownią na rzecz Wszystkich Istot (w ramach projektu ze środków EEA/EOG) opracowano kompletną mapę korytarzy istotnych dla populacji dużych

ssaków leśnych oraz spójności siedlisk leśnych i wodno-błotnych w skali krajowej i kontynentalnej.

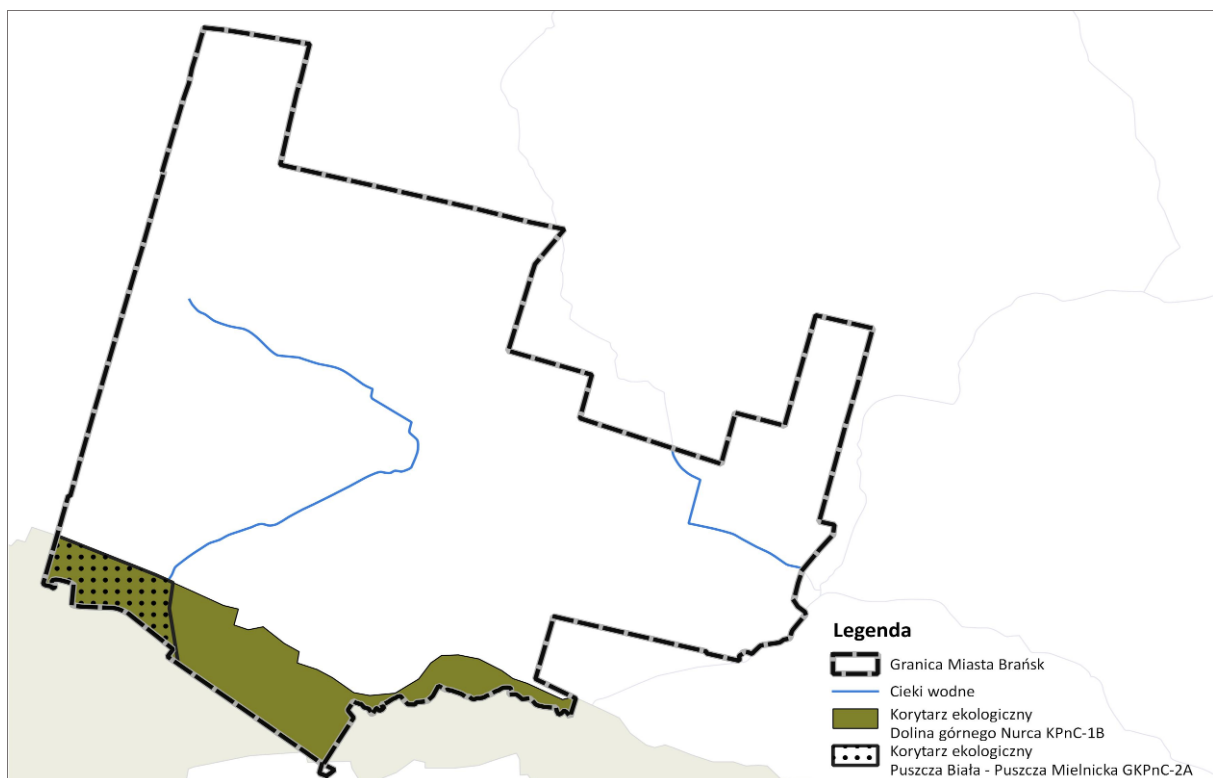
W ramach I etapu prac nad przebiegiem korytarzy ekologicznych, na terenie miasta Brańsk wyznaczono jeden obszar pełniący funkcję szlaku migracyjnego: Dolina Narwi – Puszcza Mielnicka Zachodni. W drugim etapie dopracowano mapę sieci korytarzy, jednak na terenie miasta nowo wyznaczone obszary w znacznym stopniu pokryły się z tymi z 2005 roku. Przez obszar miasta Brańsk przebiega:

- krajowy korytarz północno-centralny Dolina górnego Nurca KPnC-1B (obejmuje południowy obszar miasta – dolinę Nurca oraz obszary zlokalizowane na południe od niej).

Podstawową funkcją korytarzy migracyjnych jest umożliwienie rozprzestrzeniania się gatunków i ukierunkowania przepływu materii i informacji biologicznej w krajobrazie. Zachowanie drożności korytarzy, uznaje się za sprawę priorytetową w ochronie środowiska. Wiąże się to z określonymi zasadami użytkowania terenów:

- niezwiększania ilości liniowych i obszarowych barier antropogenicznych,
- zalesień w kierunku uzyskania przez istniejące kompleksy większej zwartości, utrzymania proekologicznych form gospodarki rolnej.

Zgodnie z Planem zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego, przez teren miasta przebiega główny korytarz ekologiczny należący do sieci ekologicznej województwa, pn. Puszcza Biała – Puszcza Mielnicka GKPN-2A. Korytarz swoim zasięgiem obejmuje część Obszaru Chronionego Krajobrazu „Dolina Bugu i Nurca” oraz tereny rolno-leśne, w tym część doliny rzeki Nurzec i rezerwat przyrody „Koryciny”. Jego fragment przebiega przez południowo-zachodnią część miasta w rejonie doliny Nurca. Korytarz stanowi powiązanie pomiędzy obszarami węzłowymi sieci ekologicznych na pograniczu województw, a jego utworzenie ma służyć zapewnieniu ciągłości sieci obszarów objętych ochroną prawną oraz unifikacji statusów i zasad ich ochrony.

Ryc. 17. Korytarze ekologiczne o randze krajowej i międzynarodowej

Na terenie miasta Brańsk wyróżnić można także lokalne korytarze ekologiczne – dolinę rzeczną Bronki oraz Dopływu spod Kol. Patoki. Są to drogi migracyjne mniejszej skali, niemniej jednak są równie ważne w prawidłowym funkcjonowaniu ekosystemu. Pełnią one rolę łącznika między oddalonymi siedliskami zwierząt wewnątrz miasta Brańsk, a także między sąsiednimi gminami. Podobną funkcję mają także zwarte lasy, zadrzewienia i zakrzewienia oraz pasma łąk i pastwisk.

7.9.3. Przyrodniczy System Miasta

System przyrodniczy miasta ma na celu powiązanie ze sobą oraz ochronę najcenniejszych zasobów naturalnych obszaru. Jego sprawne funkcjonowanie zapewnia prawidłowy rozwój poszczególnych ekosystemów, wymianę genetyczną oraz możliwość migracji roślin i zwierząt. Podstawowe elementy SPM to doliny rzeczne wraz z torfowiskami i terenami bagiennymi, pełniące rolę łączników pomiędzy obszarami węzłowymi, zlokalizowanymi głównie w kompleksach leśnych i leśno-łąkowych. Ponadto wyróżnić można tzw. sięgacze ekologiczne, czyli obszary stanowiące krótkie odcinki łącznikowe pomiędzy poszczególnymi elementami systemu.

Strukturami wspomagającymi prawidłowe funkcjonowanie SPM są:

- drobnoprzestrzenne ekosystemy leśne, zagajniki i zakrzewienia śródpolne,
- lokalne i okresowe podmokłości (mokradła),
- tereny rolnicze, łąki i pastwiska.

Obszary węzłowe:

- kompleks leśny wraz ze strefą ekotonową przy północno-zachodniej granicy miasta;
- kompleks leśny wraz ze strefą ekotonową w północno-wschodniej części miasta;
- kompleks leśny położony na wschód od ulicy Bielskiej, przy wschodniej granicy miasta.

Obszary łącznikowe:

- dolina Nurca, łącząca cenne tereny przyrodnicze znajdujące się poza granicami miasta;
- dolina Dopływu spod Kol. Patoki, łącząca obszar węzłowy „A” z doliną Nurca;
- dolina Bronki, łącząca dolinę Nurca i obszary węzłowe nr „B” i „C”.

Sięgacze ekologiczne:

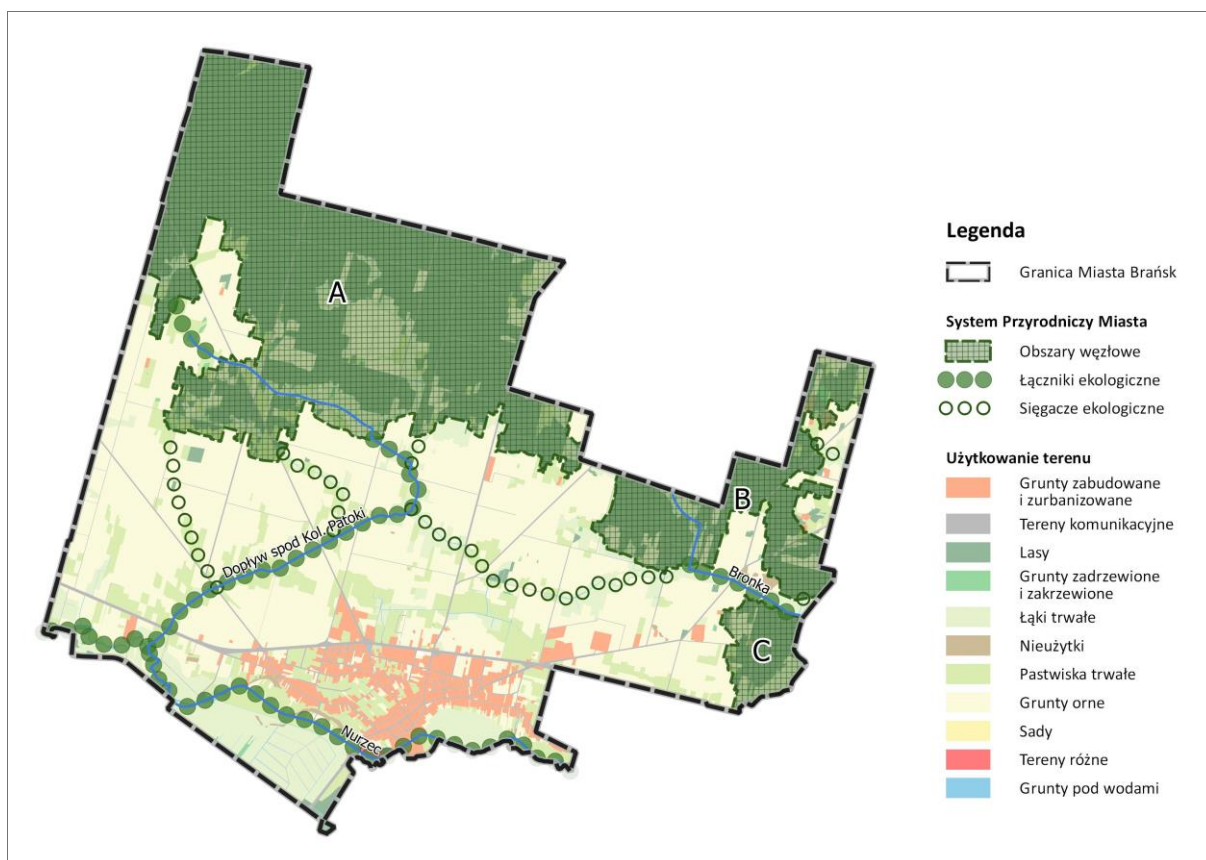
Obejmują pasma zagajników, łąk, zarośli, mniejszych terenów zalesionych, zadrzewień, rowów melioracyjnych.

Najcenniejsze obszary przyrodnicze miasta tworzą mozaikę zróżnicowanych ekosystemów, zlokalizowanych w różnych częściach miasta Brańsk. Dotychczasowe użytkowanie przestrzeni przyrodniczej spowodowało, że w niektórych terenach obserwuje się wyraźne zgrupowania walorów, podczas, gdy znaczne połacie miasta są ich pozbawione. Jest to podstawowa przesłanka do utworzenia w mieście Brańsk przyrodniczego systemu, który na skalę lokalną będzie obejmował wszystkie tereny decydujące o jakości środowiska, wyróżniające się pod względem bogactwa przyrodniczego.

Kształtowanie przestrzeni na obszarach systemu powinno uwzględniać:

- ochronę przed uszczuplaniem powierzchni obszarów węzłowych oraz korytarzy ekologicznych,
- ochronę przed zmianą przeznaczenia w obrębie obszarów węzłowych i łącznikowych na użytkowanie zagrażające ich prawidłowemu funkcjonowaniu,

- działania prowadzące do ochrony rzadkich gatunków roślin i zwierząt, a także wzbogacania składu gatunkowego flory i fauny.

Ryc. 18. System Przyrodniczy Miasta Brańsk

8. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Założenia projektu studium wskazują na możliwość realizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, przy czym dotyczy to nowo wyznaczonych: terenów rozwoju zabudowy obiektów produkcyjnych, składów i magazynów – PU, terenów rozwoju obiektów produkcyjnych – elektrowni fotowoltaicznej – PEF, terenów rozwoju zabudowy usługowej – U oraz terenów parkingów – KS. Ponadto ustalenia Studium podtrzymują zapisy obowiązujących dokumentów planistycznych w zakresie lokalizacji części terenów rozwoju zabudowy obiektów produkcyjnych, składów i magazynów (PU) oraz w całości terenów rozwoju zabudowy turystycznej, kulturowej oraz usługowej (UT). Projekt Studium wyznacza także obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego (potencjalnie znacząco oddziałujące na środowisko) z zakresu łączności publicznej, infrastruktury technicznej i komunikacyjnej. Wskazany został przebieg linii elektroenergetycznej wysokiego napięcia, dla której przeprowadzona zostanie oddzielna procedura w ramach uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Zgodnie z § 3. 1. pkt 54 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2019 poz. 1839) do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, wyznaczonych

w Studium, zalicza się m. in. zabudowę przemysłową, w tym zabudowę systemami fotowoltaicznymi lub magazynową, wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą, o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż:

- a. 0,5 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-3 tej ustawy,
- b. 1 ha na obszarach innych niż wymienione w lit. a.

Zaproponowane w Studium obszary przewidziane pod lokalizację elektrowni fotowoltaicznej zajmują łącznie powierzchnię ok. 3,9 ha. Dodatkowo cztery nowe, niezabudowane tereny przeznaczone pod zabudowę produkcyjną przekraczają wyznaczoną powierzchnię 1 ha (na terenie miasta nie występują ww. formy ochrony przyrody).

Zgodnie z § 3. 1. pkt 56 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2019 poz. 1839) do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, wyznaczonych w Studium, zalicza się także centra handlowe wraz z towarzyszącą im infrastrukturą o powierzchni użytkowej nie mniejszej niż:

- a. 0,5 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-3 tej ustawy,
- b. 2 ha na obszarach innych niż wymienione w lit. a.

Studium wyznacza 3 nowe, niezabudowane tereny rozwoju zabudowy usługowej o powierzchni powyżej 2 ha. Na dwóch spośród nich dopuszczono możliwość realizacji obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m², co w rzeczywistości umożliwia powstanie centrum handlowego. Dodatkowo w ich granicach mogą zostać zrealizowane inne przedsięwzięcia wskazane w rozporządzeniu, takie jak: zabudowa usługowa inna niż wymieniona w pkt 56 o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż 4 ha czy garaże, parkingi samochodowe lub zespoły parkingów o powierzchni nie mniejszej niż 0,5 ha. Na etapie sporządzania Studium nie są jednak znane dokładne plany na temat wykorzystania ww. terenów.

W Studium wyznaczony został także jeden teren, na którym możliwa będzie realizacja parkingu o powierzchni powyżej 0,5 ha. Zgodnie z § 3. 1. pkt 58 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2019 poz. 1839) takie przedsięwzięcie należy do inwestycji mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Należy jednak zaznaczyć, że teren został wskazany w obowiązującym planie miejscowym, jako tereny rozwoju zabudowy produkcyjnej, która również powoduje szkody w środowisku.

Zgodnie z § 3. 1. pkt 7 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2019 poz. 1839) do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, wskazanych w Studium zalicza się napowietrzne linie elektroenergetyczne o napięciu znamionowym nie mniejszym niż 110 kV. Dokument wyznaczając przebieg takiej linii utrzymuje jednak zapisy Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego w zakresie realizacji inwestycji o znaczeniu ponadlokalnym.

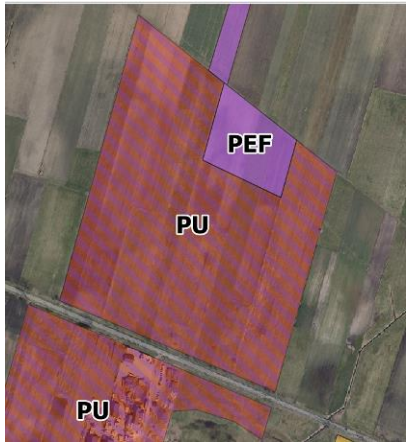
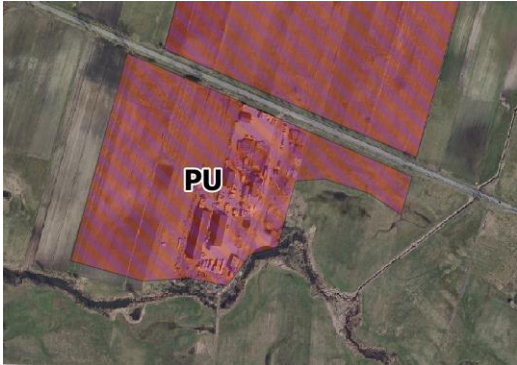
W pozostałych przypadkach dokument utrzymuje istniejącą zabudowę lub/ oraz zapisy obowiązującego planu miejscowego. Dotyczy to w szczególności wybranych terenów rozwoju zabudowy produkcyjnej oraz zabudowy turystycznej, kulturowej oraz usługowej (UT). Dla planów miejscowych przeprowadzona została oddzielna ocena oddziaływania na środowisko, ponadto nie można przesądzić o planowanych inwestycjach w granicach ww. terenów, które nie zostały jeszcze zainwestowane.

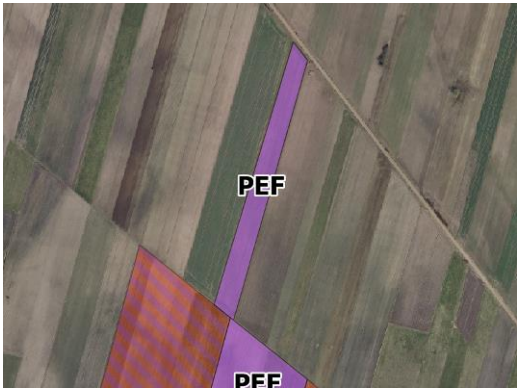
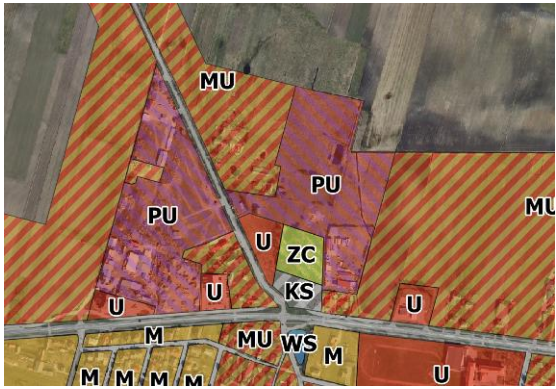
Należy zaznaczyć, że do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zalicza się również spełniające warunki zawarte w rozporządzeniu przedsięwzięcia polegające na rozbudowie, przebudowie lub montażu realizowanego lub zrealizowanego przedsięwzięcia. Na chwilę obecną nie ma informacji na temat planowanych istotnych zmian w zagospodarowaniu/funkcjonowaniu w szczególności istniejących zakładów przemysłowych, jednak nie można całkowicie wykluczyć powstania takiej możliwości w przyszłości, na co ustalenia Studium nie mają wpływu.

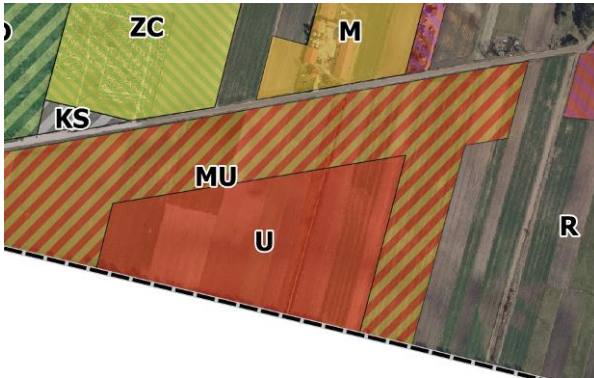
Stan środowiska na nowo wyznaczonych obszarach, na których możliwe jest wystąpienie oddziaływania znaczącego został przedstawiony poniżej w formie tabeli, z podaniem lokalizacji i planowanego kierunku zagospodarowania. Ogólny opis stanu środowiska w całym mieście Brańsk zawiera rozdz. 7.

Projektowane, dotąd niezainwestowane oraz nieobjęte tożsamymi ustaleniami planu miejscowego tereny:

- rozwoju zabudowy obiektów produkcyjnych, składów i magazynów – PU,
- rozwoju obiektów produkcyjnych – elektrowni fotowoltaicznej – PEF,
- rozwoju zabudowy usługowej – U,
- parkingów – KS.

<p>Lokalizacja: południowo-zachodnia część miasta.</p> <p>Uwarunkowania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - użytki rolne, teren położony przy drodze krajowej nr 66, przebiegają przez niego linie elektroenergetyczne średniego napięcia, - teren zlokalizowany poza korytarzami ekologicznymi, - niski stopień zagrożenia głównego użytkowego poziomu wód podziemnych, - w znacznej części obszaru występują fragmenty gleb chronionych (klas I-III). 	
<p>Stan środowiska i źródła zanieczyszczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - brak informacji na temat jakości powietrza, możliwy dopływ zanieczyszczeń z terenów zabudowy przemysłowej po przeciwnej stronie ulicy, sąsiedztwo drogi krajowej wzdłuż południowej granicy stanowi największe źródło emisji szkodliwych substancji pochodzących z transportu, - teren narażony na ponadnormatywne oddziaływanie akustyczne, ze względu na położenie w pobliżu drogi krajowej oraz w pobliżu zakładów przemysłowych. 	
<p>Lokalizacja: południowo-zachodnia część miasta.</p> <p>Uwarunkowania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - użytki rolne, we wschodniej części zlokalizowany istniejący zakład produkcyjny, teren położony przy drodze krajowej nr 66, przebiega przez niego projektowana linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia, - przy północnej granicy zlokalizowane jest ujęcie wód podziemnych, - niski stopień zagrożenia głównego użytkowego 	

<p>poziomu wód podziemnych,</p> <ul style="list-style-type: none"> - brak gleb chronionych klas I–III, - od południa teren sąsiaduje z doliną Nurca, która stanowi lokalny korytarz ekologiczny, - teren w całości mieści się w granicach krajowego korytarza ekologicznego Dolina górnego Nurca KPnC-1B oraz w zasięgu głównego korytarza ekologicznego Puszcza Biała – Puszcza Mielnicka GKPNc-2A, - w granicach terenu mieszczą się trzy stanowiska archeologiczne (jedno w całości), - niewielki, południowo-wschodni fragment terenu jest zagrożony powodzią Q=1%. 	
<p>Stan środowiska i źródła zanieczyszczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - brak informacji na temat jakości powietrza, możliwy napływ zanieczyszczeń z zabudowy przemysłowej zlokalizowanej w granicach terenu; bezpośrednie sąsiedztwo drogi krajowej jest źródłem emisji szkodliwych substancji pochodzących z transportu, - stan wód rzeki Nurzec został określony jako zły, możliwy jest dopływ substancji biogennej z przylegających terenów rolniczych, łąk, dróg, zabudowy produkcyjnej, a także mieszkaniowej. - teren narażony na ponadnormatywne oddziaływanie akustyczne, ze względu na zabudowę produkcyjną oraz drogę krajową, - nowe tereny inwestycyjne będą kontynuacją funkcji zlokalizowanej w granicach obszaru. 	
<p>Lokalizacja: południowo-zachodnia część miasta.</p> <p>Uwarunkowania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - użytki rolne, teren położony przy drodze powiatowej oraz w niewielkiej odległości od drogi krajowej nr 66, przebiegają przez niego linie elektroenergetyczne średniego napięcia, - teren zlokalizowany poza korytarzami ekologicznymi, - niski stopień zagrożenia głównego użytkowego poziomu wód podziemnych, - w przeważającej części obszaru występują gleby chronione (klas I–III). 	
<p>Stan środowiska i źródła zanieczyszczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - brak informacji na temat jakości powietrza, możliwy dopływ zanieczyszczeń z terenów zabudowy przemysłowej zlokalizowanej przy drodze krajowej, sąsiedztwo drogi powiatowej oraz niewielka odległość od drogi krajowej stanowi największe źródło emisji szkodliwych substancji pochodzących z transportu, - teren narażony na ponadnormatywne oddziaływanie akustyczne, ze względu na położenie przy drodze powiatowej oraz w pobliżu drogi krajowej i zakładów przemysłowych (odległość ok. 300 m) 	
<p>Lokalizacja: północna część zwartej zabudowy miasta</p> <p>Uwarunkowania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tereny częściowo zagospodarowane – istniejące zakłady, składowiska lub magazyny, niewielki zbiornik wodny, rów melioracyjny, pojedyncze zadrzewienia i zakrzewienia, pozostała część terenu nieużytkowana, - teren zlokalizowany w pobliżu skrzyżowania drogi krajowej nr 66 z drogą powiatową, - niski oraz średni stopień zagrożenia głównego użytkowego poziomu wód podziemnych, - brak gleb chronionych klas I–III, - przez teren przebiega linia elektroenergetyczna 	

<p>średniego napięcia,</p> <ul style="list-style-type: none"> - teren graniczy z cmentarzem, jego część mieści się w zasięgu stref sanitarnych 50 m oraz 150 m, - teren zlokalizowany poza korytarzami ekologicznymi. 	
<p>Stan środowiska i źródła zanieczyszczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - brak informacji na temat jakości powietrza, możliwy napływ zanieczyszczeń z zabudowy przemysłowej oraz mieszkaniowej, sąsiedztwo dróg powiatowej oraz krajowej jest źródłem emisji szkodliwych substancji pochodzących z transportu. - teren narażony na ponadnormatywne oddziaływanie akustyczne, ze względu na istniejącą zabudowę produkcyjną oraz drogi powiatową i krajową (szczególnie ze względu na sąsiedztwo skrzyżowania), - nowe tereny inwestycyjne będą kontynuacją funkcji zlokalizowanej w granicach obszaru. 	
<p>Lokalizacja: południowo-wschodnia część miasta</p> <p>Uwarunkowania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - istniejący zakład produkcyjny, zbiornik wodny, zabudowa, użytki rolne, niewielki teren zadrzewiony przy wschodniej granicy, - niski oraz średni stopień zagrożenia głównego użytkowego poziomu wód podziemnych, - brak gleb chronionych klas I-III, - przez teren przebiega linia elektroenergetyczna średniego napięcia, - teren zlokalizowany poza korytarzami ekologicznymi. 	
<p>Stan środowiska i źródła zanieczyszczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - brak informacji na temat jakości powietrza, możliwy napływ zanieczyszczeń z zabudowy przemysłowej, sąsiedztwo drogi powiatowej jest źródłem emisji szkodliwych substancji pochodzących z transportu. - teren narażony na ponadnormatywne oddziaływanie akustyczne, ze względu na istniejącą zabudowę produkcyjną oraz drogę powiatową, - nowe tereny inwestycyjne będą kontynuacją funkcji zlokalizowanej w granicach obszaru. 	
<p>Lokalizacja: przy południowo-wschodniej granicy miasta</p> <p>Uwarunkowania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - użytki rolne (grunty orne, pastwiska), teren położony w niewielkiej odległości od drogi powiatowej, na terenie dopuszczono budowę obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m², - średni stopień zagrożenia głównego użytkowego poziomu wód podziemnych, - w znacznej części obszaru występują gleby chronione (klas I-III). - przez teren przebiega linia elektroenergetyczna średniego napięcia, - wschodni fragment znajduje się w granicy strefy sanitarnej od cmentarza 150 m. - teren zlokalizowany poza korytarzami ekologicznymi. 	
<p>Stan środowiska i źródła zanieczyszczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - brak informacji na temat jakości powietrza, możliwy napływ zanieczyszczeń z drogi powiatowej, która jest źródłem emisji szkodliwych substancji pochodzących z transportu, - teren narażony na ponadnormatywne oddziaływanie akustyczne, ze względu na niedalekie sąsiedztwo drogi powiatowej. 	

<p>Lokalizacja: północna część zwartej zabudowy miasta</p> <p>Uwarunkowania:</p> <ul style="list-style-type: none">- użytki rolne, tereny położone wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 681, - niski stopień zagrożenia głównego użytkowego poziomu wód podziemnych,- w znacznej części obszaru zlokalizowanego po zachodniej części drogi występują gleby chronione (klas I-III),- przez teren zlokalizowany po wschodniej stronie drogi przebiega linia elektroenergetyczna średniego napięcia,- tereny zlokalizowane poza korytarzami ekologicznymi.	
<p>Stan środowiska i źródła zanieczyszczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">- brak informacji na temat jakości powietrza, możliwy napływ zanieczyszczeń z drogi wojewódzkiej, która jest głównym źródłem emisji szkodliwych substancji pochodzących z transportu,- teren narażony na ponadnormatywne oddziaływanie akustyczne, ze względu na lokalizację wzdłuż drogi wojewódzkiej.	
<p>Lokalizacja: północna część zwartej zabudowy miasta</p> <p>Uwarunkowania:</p> <ul style="list-style-type: none">- tereny częściowo zagospodarowane – istniejące połączenia komunikacyjne,- teren zlokalizowany w sąsiedztwie skrzyżowania drogi krajowej nr 66 z drogą powiatową,- średni stopień zagrożenia głównego użytkowego poziomu wód podziemnych,- brak gleb chronionych klas I-III,- teren graniczy z cmentarzem, mieści się w zasięgu stref sanitarnych 50 m oraz 150 m,- teren zlokalizowany poza korytarzami ekologicznymi.	
<p>Stan środowiska i źródła zanieczyszczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">- brak informacji na temat jakości powietrza, możliwy napływ zanieczyszczeń z zabudowy przemysłowej oraz mieszkaniowej, sąsiedztwo dróg powiatowej oraz krajowej jest źródłem emisji szkodliwych substancji pochodzących z transportu.- teren narażony na ponadnormatywne oddziaływanie akustyczne, ze względu na istniejącą zabudowę produkcyjną oraz drogi powiatową i krajową (szczególnie ze względu na sąsiedztwo skrzyżowania),- nowe tereny inwestycyjne będą kontynuacją funkcji zlokalizowanej w granicach obszaru.	

Analizie nie poddano terenów, których kierunek rozwoju jest tożsamy z przeznaczeniem wyznaczonym w obowiązującym planie zagospodarowania przestrzennego. Należą do nich: niezabudowane tereny przemysłowe oraz tereny rozwoju zabudowy turystycznej, kulturowej i usługowej w rejonie zbiornika wodnego i rzeki Nurzec. Dla powyższych terenów opracowana została prognoza oddziaływania na środowisko podczas procedury związanej z uchwaleniem planu miejscowego. W przypadku realizacji inwestycji, które mogą negatywnie oddziaływać na komponenty środowiska obowiązkowe będzie przeprowadzenie oddzielnej oceny oddziaływania na środowisko w ramach wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Projekt Studium zakłada rozwój przestrzenny z poszanowaniem i ochroną zasobów przyrodniczych. Niemniej jednak wzrost gospodarczy miasta Brańsk możliwy jest m.in. poprzez ustanowienie nowych terenów inwestycyjnych. W dokumencie wyznaczono kilka obszarów, dotąd niezainwestowanych przeznaczonych pod przemysł, elektrownię fotowoltaiczną, parking, tereny usługowe z możliwością lokalizacji obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m². Utrzymano także ustalenia planów miejscowych w zakresie rozwoju turystyki i rekreacji w rejonie zbiornika wodnego oraz rzeki Nurzec. Ponadto dokument uwzględnia projektowaną linię elektroenergetyczną wysokiego napięcia o mocy 110 kV przebiegającą przez cały obszar miasta, która należy do inwestycji celu publicznego w zakresie infrastruktury technicznej. To właśnie na powyższych terenach istnieje największe prawdopodobieństwo wystąpienia oddziaływań negatywnych. Na obecnym etapie nie można jednak przesądzić, w jakim stopniu ustalenia dokumentu będą miały niekorzystny wpływ na poszczególne elementy środowiska w przypadku inwestycji na terenach przemysłowych czy turystycznych. Studium wyznacza jedynie ramy dla przyszłych przedsięwzięć, których rodzaj ani planowane do zastosowania technologie nie są obecnie doprecyzowane. Z kolei w przypadku inwestycji celu publicznego prowadzone są oddzielne procedury w ramach uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Budowa linii wysokiego napięcia wynika bezpośrednio z realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym wskazanej w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego.

9. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

9.1. Gospodarka wodno-kanalizacyjna

Na terenie gminy miejskiej Brańsk zaopatrzenie w wodę odbywa się ze stacji wodociągowej przy ul. Senatorskiej. Jej eksploatacją zajmuje się Referat Wodociągów i Kanalizacji w Brańsku. Długość sieci wodociągowej w Brańsku wynosi 19,2 km oraz obejmuje 860 gospodarstw domowych, co stanowi ok. 99,2% wszystkich budynków mieszkalnych na terenie miasta (dane za 2019 rok). Pozostałe gospodarstwa korzystają ze studni kopanych. Zaopatrzenie w wodę na terenie miasta Brańsk jest bardzo wysokie (95,5% osób korzystających z sieci).

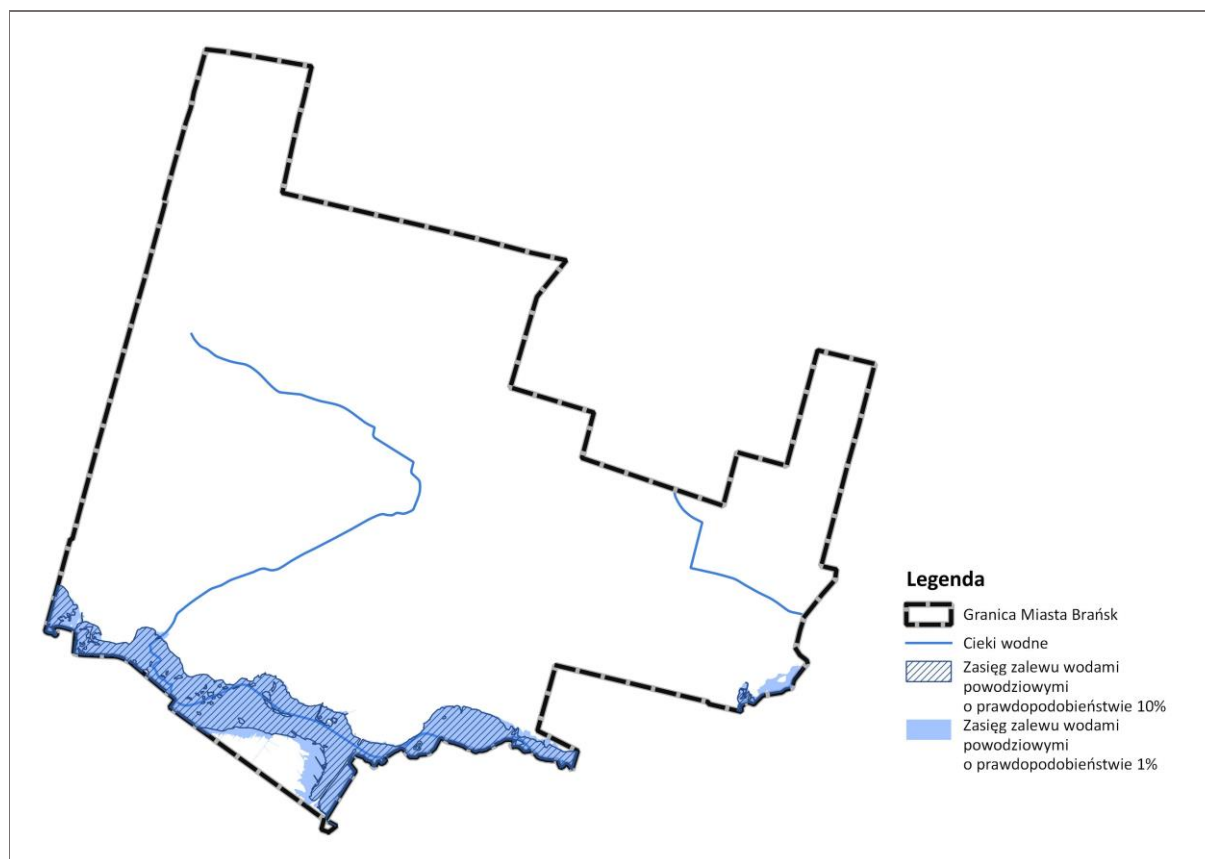
W obecnej chwili sieć kanalizacji w gminie miejskiej Brańsk ma 20,1 km i obsługuje 830 budynków mieszkalnych. Z sieci korzysta 91,8% ludności gminy. Od 2003 roku wskaźnik wzrósł niemal o połowę, dzięki czemu obecnie prawie wszyscy mieszkańcy mają dostęp do miejskiego systemu kanalizacyjnego. Na terenie miasta mieści się mechaniczno-biologiczno-chemiczna oczyszczalnia ścieków, która powstawała w połowie lat 90 oraz została zmodernizowana w 2018 r. Zlokalizowana jest nad rzeką Nurzec, która stanowi odbiornik oczyszczonych ścieków. Nieczystości z gospodarstw niepodłączonych do sieci są transportowane w beczkach asenizacyjnych do stacji zlewczej oczyszczalni.

9.2. Zagrożenie powodziowe

Dla obszaru miasta Brańsk sporządzono mapy zagrożenia i ryzyka powodziowego w ramach programu ISOK (Informatyczny System Osłony Kraju przed nadzwyczajnymi zagrożeniami).

Na podstawie wykonanych analiz i obliczeń określono zasięg przestrzenny zalewu w dolinie rzeki Nurzec dla wód o przepływach prawdopodobnych Q1% (raz na 100 lat) oraz Q10% (raz na 10 lat). Zasięgi zalewu objęły częściowo obszary zlokalizowane na południu w mieście Brańsk. Lokalizację terenów narażonych na powódź przedstawia rycina nr 21.

W latach 2018 – 2020 w mieście zrealizowano inwestycję związaną z przeciwdziałaniem powodziom i suszom – wykonano zbiornik wodny małej retencji wraz z uporządkowaniem rzeki Nurzec. Głównym celem jego budowy była ochrona przed wiosennymi roztopami, ale również poprawa bilansu wodnego i przywrócenie optymalnych warunków wilgotnościowych w mieście. Zbiornik zajmuje powierzchnię ok. 8 ha oraz mieści 136,5 tys. m³ wody.

Ryc. 19. Zagrożenie powodziowe (źródło danych: ISOK)

9.3. Zanieczyszczenie powietrza

Na analizowanym obszarze największym źródłem zanieczyszczeń powietrza jest ruch samochodowy, szczególnie w obrębie drogi krajowej nr 66 łączącej Zambrów z przejściem granicznym na Białoruś w Połowicach, a także w obrębie drogi wojewódzkiej nr 681 o przebiegu Roszki Wodźki – Łapy – Poświętne – Brańsk – Ciechanowiec. Okresowo występująca emisja toksycznych substancji z indywidualnych kotłowni używanych w gospodarstwach domowych, może przyczynić się do spadku jakości powietrza w okresach grzewczych. W obrębie miasta znajdują się także zakłady przemysłowe mogące powodować dodatkowe zanieczyszczenie powietrza. Należą do nich między innymi: Zakład Mięsny KLINICCY Wiesław Klinicki; Mag-Bud. Materiały budowlane, farby, cement, styropian; Falkowski Grzegorz. Hurtownia przemysłowa; Rolmax. Maksymiuk W.; Podlaskie Zakłady Zbożowe S.A.; Producent opakowań Wald-Gold sp. z o. o.; Radziszewski Piotr. Zakład Produkcyjno Handlowo Usługowy.

9.4. Zagrożenie osuwiskowe

Ze względu na mało urozmaiconą rzeźbę terenu nie obserwuje się tutaj zjawisk geodynamicznych ani obszarów predysponowanych do ich powstawania.

9.5. Hałas

Klimat akustyczny na obszarze opracowania warunkują takie czynniki jak natężenie ruchu samochodowego i jakość sieci drogowej, w mniejszym stopniu – ilość i zagęszczenie zabudowy oraz występowanie zakładów usługowych, przemysłowych i terenów rekreacyjnych.

Istotnym źródłem hałasu na terenie miasta Brańsk może być ruch samochodowy odbywający się na drodze krajowej nr 66 łączącej Zambrów z przejściem granicznym na Białoruś w Połowcach, a także w obrębie drogi wojewódzkiej nr 681 o przebiegu Roszki Wodźki – Łapy – Poświętne – Brańsk – Ciechanowiec. Dodatkowo na klimat akustyczny miasta wpływają zakłady przemysłowe, szczególnie te, które zlokalizowane są w centrum Brańska, w pobliżu budynków mieszkalnych. W przyszłości dodatkowym źródłem hałasu może stać się także teren zbiornika wodnego, gdzie planuje się otwarcie kąpieliska oraz wykonanie innych elementów zagospodarowania rekreacyjnego. Poza wymienionymi źródłami hałasu, na terenie opracowania nie ma innych istotnych źródeł, które mogą przyczynić się do przekroczeń dopuszczalnych norm hałasu.

9.6. Gospodarka odpadami

Podmiotem odpowiedzialnym za organizację i funkcjonowanie systemu gospodarki odpadami jest gmina miejska Brańsk, organizując przetarg na odbiór, transport i zagospodarowanie odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych. Od 1 stycznia 2019 r. na terenie miasta Brańsk obowiązują nowe zasady gospodarowania odpadami komunalnymi. Odpady należy segregować w podziale na następujące grupy: papier, szkło, metale i tworzywa sztuczne, odpady biodegradowalne, popiół oraz odpady zmieszane.

Za odbiór odpadów komunalnych z terenu miasta odpowiadają następujące spółki (dane na 2018 r.):

- MPO Spółka z o.o. w Białymstoku ul. 27 Lipca 62, 15-950 Białystok;
- Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Hajnówce ul. Łowcza 4, 17-200 Hajnówka;
- Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. ul. Studziwodzka 37, 17-100 Bielsk Podlaski;
- IWO Janusz Adamczuk, ul. Jagiellońska 42, 17-120 Brańsk;
- Przedsiębiorstwo Usługowo-Asenizacyjne ASTWA Sp. z o.o. ul. Kombatantów 4, 15-102 Białystok;
- MPK PURE HOME Sp. z o.o. Spółka komandytowa ul. Kołobrzaska 5, 07-401 Ostrołęka;

W ramach umowy przetargowej za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych odpowiada przedsiębiorstwo MPO Sp. z o.o. w Białymstoku ul. 42 Pułku Piechoty 48, 15-950 Białystok (dane za 2019 rok).

Poziom recyklingu w zakresie ponownego użycia papieru metali, tworzyw sztucznych i szkła został osiągnięty. Również wymagany poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania został zachowany (dane za 2017 r.). Poziom recyklingu odpadów budowlanych nie został osiągnięty. Gospodarka miasta w zakresie odpadów jest prawidłowa i zgodna z obowiązującymi przepisami prawa. W 2018 r. uchwalono Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta Brańsk. Dokument określa szczegółowe zasady, między innymi w zakresie selektywnego zbierania i odbierania lub przyjmowania przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych lub zapewnienia przyjmowania w inny sposób co najmniej takich

odpadów komunalnych jak: przeterminowane leki i chemikalia, zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyte opony, odpady zielone oraz odpady budowlane i rozbiórkowe stanowiące odpady komunalne, a także odpadów komunalnych określonych w przepisach odrębnych.

We wschodniej części miasta nad rzeką Bronką znajduje się zamknięte już składowisko odpadów komunalnych innych niż niebezpieczne i obojętne poddane rekultywacji.

9.7. Zagrożenia dla terenów leśnych

Wśród zagrożeń lasów wyróżniają się główne grupy czynników:

- predyspozycyjne – określające klimatyczne i gospodarcze warunki rozwoju drzewostanu, wpływające na podatność na czynniki szkodliwe, np. niewłaściwa struktura gatunkowa i wiekowa drzewostanu,
- inicjujące – określają wpływ czynników szkodliwych (emisja przemysłowa, nawożenie gleb i skażenie wód), powodujące rozwój zjawisk chorobowych wskutek fizjologicznego osłabienia drzew (zmiany w systemie korzeniowym, ubytki liści),
- współuczestniczące – określają rozwój szkodliwego potencjału biotycznego np.: gradacje rozwoju szkodliwych owadów, występowanie grzybów patogennych.

Większość lasów w rejonie miasta Brańsk jest zaliczona do tzw. I strefy zagrożenia, w której występujące uszkodzenia są jeszcze stosunkowo słabe, a głównym objawem szkodliwych warunków jest zmniejszenie aktywności życiowej i produktywności drzewostanów. Systematycznie wzrasta powierzchnia lasów kwalifikujących się do I strefy zagrożenia, czego przyczyną jest m.in. ograniczenie emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do powietrza.

9.8. Zagrożenia dla form ochrony przyrody

Na obszarze miasta nie występują obszary Natura 2000 ani inne obszary chronione. Nie prowadzi się działań mogących wpłynąć negatywnie na obszary występujące poza granicami miasta, w związku z czym nie obserwuje się zagrożeń z nimi związanych.

9.9. Bariery antropogeniczne dla powiązań ekologicznych

Główną barierą antropogeniczną dla powiązań ekologicznych na obszarze miasta Brańsk jest sieć drogowa, w szczególności droga krajowa nr 66 łącząca Zambrów z przejściem granicznym na Białoruś w Połowcach, a także droga wojewódzka nr 681 o przebiegu Roszki Wodźki – Łapy – Poświętne – Brańsk – Ciechanowiec, w mniejszym stopniu drogi powiatowe i gminne. Największym zagrożeniem są drogi przecinające kompleksy leśne i doliny rzeczne. Mniejsze zagrożenie stanowi zwarta zabudowa miasta.

10. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

Miasto Brańsk cechuje się wysokimi walorami przyrodniczymi w części północnej (kompleksy leśne) oraz południowej (dolina Nurca). Środkowy pas miasta związany jest z krajobrazem rolniczym. Zwarta zabudowa skoncentrowana jest na południu – w sąsiedztwie rzeki Nurzec. W przyszłości prawdopodobna jest zmiana struktury agrarnej (m.in. wielkość powierzchni gospodarstw) oraz rodzaj uprawianych roślin. Rolnictwo w mieście nadal pełni ważną rolę z uwagi na

duży udział gleb wysokiej jakości, przewiduje się, że nadal będzie następował jego rozwój. Na obszarach nieużytkowanych rolniczo będzie postępować sukcesja wtórna.

W dolinach rzecznych na skutek zmiennych stanów wód gruntowych oraz dopływu substancji biogennych może stopniowo dochodzić do przekształcania siedlisk. Proces eutrofizacji będzie dostrzegany również w miejscach zanieczyszczonych ściekami komunalnymi oraz spływami z intensywnie nawożonych pól (oczka wodne, zmiany w korycie cieków, zwłaszcza wolno płynących).

W przypadku braku realizacji Studium, możliwy jest dalszy rozwój rozproszonej zabudowy zagrodowej w obrębie miasta. W centrum miasta przypuszczalnie nastąpi koncentracja terenów mieszkaniowych i usługowych w obrębie istniejących już struktur osadniczych. W razie braku realizacji Studium, na terenie miasta nie powstanie elektrownia fotowoltaiczna, mieszkańcy w nadal będą wykorzystywać w celach grzewczych w głównej mierze węgiel kamienny, można więc założyć, że nastąpi stopniowe pogorszenie jakości powietrza.

Na obszarze opracowania obowiązują aktualnie ustalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (bądź ich zmian), przyjętych zgodnie z Uchwałą nr:

- XXXI/147/02 Rady Miasta Brańsk z dnia 9 października 2002 r.,
- VIII/41/03 Rady Miasta Brańsk z dnia 31 lipca 2003 r.,
- XI/53/03 Rady Miasta Brańsk z dnia 28 listopada 2003 r.,
- IX/37/07 Rady Miasta Brańsk z dnia 29 sierpnia 2007 r.,
- XIV/104/12 Rady Miasta Brańsk z dnia 27 czerwca 2012 r.,
- XVII/119/12 Rady Miasta Brańsk z dnia 30 października 2012 r.,
- XVI/81/16 Rady Miasta Brańsk z dnia 30 czerwca 2016 r.

Dokumenty określają sposób gospodarowania na przedmiotowych terenach i na ich podstawie, w przypadku nieustanowienia nowego, będzie następował rozwój przestrzenny, zgodnie z określonymi funkcjami. Dalsze zmiany zachodzące w środowisku będą uwarunkowane m.in. możliwościami prawnymi zagospodarowania terenów.

11. Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe, chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmioty obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko

W prognozie oddziaływania na środowisko określono rodzaje oddziaływań, jakie mogą zaistnieć w wyniku wprowadzenia ustaleń projektowanego dokumentu. O znaczącym oddziaływaniu na środowisko można mówić w sytuacji naruszenia określonych prawem standardów jakości środowiska (powietrza, wód powierzchniowych, gleb, hałasu, promieniowania elektromagnetycznego itp.). Zgodnie z art. 51. ust. 2. ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko w prognozie przeanalizowano wpływ ustaleń Studium na zdrowie ludzi oraz poszczególne komponenty środowiska, tj.: rośliny, zwierzęta, bioróżnorodność, obszary chronione (w tym obszary Natura 2000), walory krajobrazowe, powierzchnie ziemi, wody podziemne i powierzchniowe, powietrze, klimat, zasoby naturalne oraz zabytki i dobra materialne.

Przy ocenie wpływu projektowanego dokumentu na środowisko odniesiono się do ustaleń aktualnie obowiązującego Studium, planów miejscowych oraz rzeczywistego zagospodarowania terenu. Analizę przeprowadzono z podziałem na poszczególne rodzaje przeznaczenia obszarów.

Szczególną uwagę poświęcono terenom, dla których wskazano nowe funkcje. W ramach oceny wyszczególniono pięć typów oddziaływań na środowisko:

ODDZIAŁYWANIE POZYTYWNE – utrzymanie bez zmiany najcenniejszych elementów środowiska przyrodniczego i krajobrazu, w tym kompleksów leśnych, zbiorowisk łąkowych, zwłaszcza w dolinach rzecznych oraz zmiana, polegająca na przeznaczeniu obszaru pod funkcje przyrodnicze i powiększeniu terenów czynnych biologicznie, w stosunku do ustaleń zawartych, w obowiązujących dokumentach planistycznych, i w odniesieniu do rzeczywistego zagospodarowania.

BRĄK ISTOTNEGO ODDZIAŁYWANIA – zachowanie istniejącego stanu na obszarach zurbanizowanych i rolniczych, a także nieznaczna modyfikacja obowiązujących kierunków przeznaczenia oraz przekształcenie terenu w kierunku niepowodującym istotnych zmian w środowisku przyrodniczym.

ODDZIAŁYWANIE SŁABE NEGATYWNE – przypisane terenom, na których wprowadzono jako nowy kierunek rozwoju zabudowę lub obszarom, na których tylko częściowo wyznaczono zabudowę w poprzednich opracowaniach planistycznych, niezainwestowanych lub zabudowanych w niewielkim stopniu.

POTENCJALNE ODDZIAŁYWANIE NEGATYWNE – przypisane obszarom, na których istnieje możliwość wprowadzenia obiektów i zakładów mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

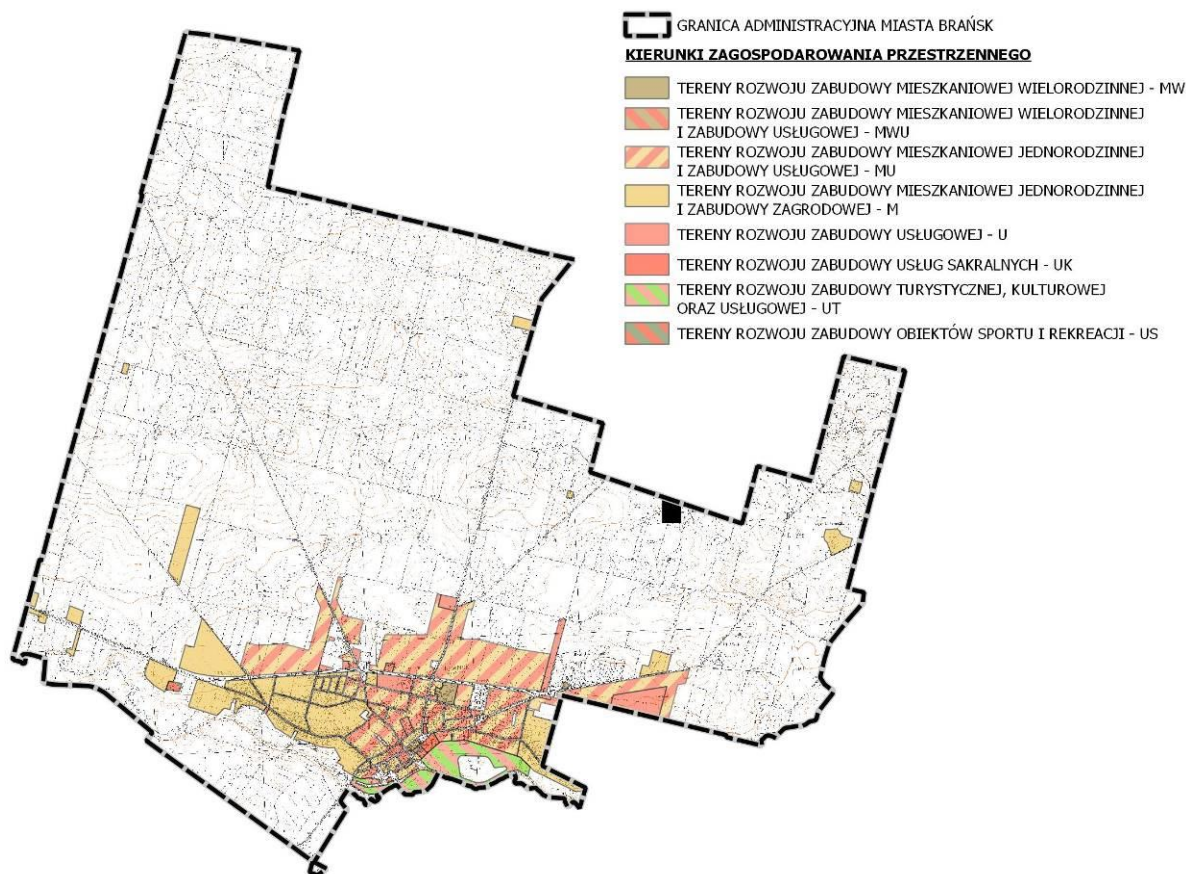
ODDZIAŁYWANIE ZRÓŻNICOWANE – w zależności od charakteru wprowadzonych kierunków, oddziaływanie pozytywne, negatywne, słabe negatywne bądź brak istotnego oddziaływania.

11.1. Tereny rozwoju zabudowy mieszkaniowej i usługowej

Do obszarów zabudowy mieszkaniowej i usługowej, zgodnie z kierunkami zagospodarowania przestrzennego wyznaczonymi w Studium, zaliczono:

- tereny rozwoju zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej – MW,
- tereny rozwoju zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zabudowy usługowej – MWU,
- tereny rozwoju zabudowy mieszkaniowej oraz usługowej – MU,
- tereny rozwoju zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy zagrodowej – M,
- tereny rozwoju zabudowy usługowej – U,
- tereny rozwoju zabudowy usług sakralnych – UK,
- tereny rozwoju zabudowy usług sportu i rekreacji – US,
- tereny rozwoju zabudowy turystycznej, kulturowej oraz usługowej – UT.

Są to obszary w większości już zainwestowane obejmujące zwartą zabudowę w rejonie centrum miasta (Ryc. 20). Wyznaczenie w obrębie wykształconych jednostek osadniczych terenów zabudowy mieszkaniowej i usługowej, pozwoli na wprowadzenie nowych obiektów budowlanych w obszarach przekształconych przez człowieka, bez większych ubytków dla terenów cennych przyrodniczo. Zabudowa została wyznaczona z uwzględnieniem ochrony Systemu Przyrodniczego Miasta. Rozproszone tereny mieszkaniowe wskazano jedynie w miejscach istniejącej zabudowy lub terenów przeznaczonych pod zabudowę w obowiązujących planach miejscowych.

Ryc. 20. Rozmieszczenie terenów przeznaczonych pod rozwój zabudowy mieszkaniowej i usług

Rodzaj przewidywanego oddziaływania

Na obszarach przeznaczonych pod rozwój zabudowy mieszkaniowej i usługowej przewiduje się wystąpienie oddziaływania zróżnicowanego:

- dla terenów zainwestowanych – brak istotnego oddziaływania, zachowanie stanu istniejącego bądź uzupełnienie zabudowy na obszarach o wykształconych strukturach osadniczych;
- dla terenów pełniących funkcje przyrodnicze, na których dojdzie do przekształceń – możliwe oddziaływanie słabe negatywne;
- dla terenów, na których istnieje możliwość realizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z Rozporządzeniem – możliwe oddziaływanie potencjalnie negatywne.

Charakterystyka przewidywanych oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska

Ludzie

Studium zasadniczo ustala zakaz realizacji zabudowy w granicach obszarów zagrożonych niebezpieczeństwem powodzi. Jednak do czasu objęcia miasta obszarami szczególnego zagrożenia powodzią w ramach projektu ISOK, dla rzeki Nurzec obowiązywało studium ochrony przeciwpowodziowej rzeki Nurzec. Na bazie studium ochrony przeciwpowodziowej wyznaczone zostały w obowiązujących planach miejscowych tereny przewidziane pod zabudowę. W niniejszej edycji Studium, zachowuje się część terenów budowlanych wynikających z planów miejscowych

pomimo faktu, iż obecny zasięg szczególnego zagrożenia powodzią $Q=1\%$ jest większy w stosunku do danych wynikających ze studium ochrony przeciwpowodziowej i pokrywa się z terenami budowlanymi. Aby minimalizować ryzyko zaleca się aby na terenach budowlanych, które pokrywają się z obszarami zalewu o przepływach prawdopodobnych $Q=1\%$, na etapie planu miejscowego nieprzekraczalną linią zabudowy ograniczyć możliwość lokalizacji budynków, a powierzchnie te wykorzystać w ramach wskaźników zagospodarowania przestrzennego dla działki budowlanej. W przypadku konieczności lokalizacji budynków w obszarze $Q=1\%$ nakazuje się podłączenie budynków przeznaczonych na pobyt ludzi do kanalizacji sanitarnej.

Hałas

Bezpośredni, ale krótkoterminowy lub chwilowy charakter może mieć uciążliwość akustyczna związana z fazą budowy obiektów zabudowy jednorodzinnej i usługowej. Będzie to oddziaływanie o znaczeniu lokalnym. Może ono być skumulowane z hałasem generowanym wzdłuż dróg. W projekcie Studium tereny rozwoju zabudowy mieszkaniowej i usługowej obejmują przede wszystkim obszary, które pełnią tę funkcję obecnie, bądź będą sąsiadować z istniejącymi budynkami mieszkalnymi lub usługowymi. Tego typu rodzaj zabudowy i związane z nim użytkowanie obiektów nie wpływa negatywnie na zdrowie ludzi. Nie przewiduje się przekroczenia norm akustycznych określonych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz.U. 2014 poz. 112). W przypadku zakładów usługowych zlokalizowanych w obrębie terenów chronionych akustycznie, potencjalni inwestorzy będą zobligowani do prowadzenia działalności niegenerującej hałasu na ponadnormatywnym poziomie.

Większa uciążliwość akustyczna wystąpi na terenach rozwoju zabudowy mieszkaniowej zlokalizowanych w sąsiedztwie istniejących dróg, w szczególności wzdłuż drogi krajowej nr 66 oraz drogi wojewódzkiej nr 681, a także w obrębie dróg powiatowych. Zgodnie z pomiarem ruchu przeprowadzonym w 2015 roku przez średni dobowy ruch pojazdów (SDR) wyniósł na odcinku Szpiewkowo–Brańsk drogi krajowej nr 66 (punkt pomiarowy w Patokach) 1787 poj./dobę. Dla porównania średni ruch dobowy na monitorowanych drogach krajowych w całym kraju wyniósł 11178 poj./dobę a w województwie podlaskim poniżej 8 000 poj./dobę. Dane wskazują na stosunkowo niskie wykorzystywanie dróg przez pojazdy mechaniczne – znacznie poniżej średnich krajowych i wojewódzkich. Na obecnym etapie nie ma jednak możliwości stwierdzenia czy dopuszczalne poziomy dźwięku zostaną przekroczone na terenach chronionych akustycznie. Uzależnione jest to bowiem od szeregu czynników takich jak: prędkość poruszających się pojazdów, ich stan techniczny, rzeczywiste natężenie ruchu, struktura ruchu pojazdów, usytuowanie zabudowy względem krawędzi jezdni, pokrycie terenu szatą roślinną, obecność pasów zadrzewień i innych ekranów akustycznych, ukształtowanie terenu, aktualne warunki meteorologiczne, stan oraz rodzaj nawierzchni.

Na ponadnormatywny hałas narażone są także tereny rozwoju zabudowy mieszkaniowej oraz mieszkaniowo-usługowej położone w bezpośrednim sąsiedztwie terenów przemysłowych (oznaczonych symbolem PU) oraz terenów usług, na których dopuszczono budowę obiektów handlowych o powierzchni powyżej 2000 m². W celu ograniczenia możliwości oddziaływania ponadnormatywnych poziomów hałasu Studium wprowadza następujące ustalenia dotyczące terenów podlegających ochronie akustycznej: modernizacja dróg publicznych, poprawa stanu nawierzchni, utrzymanie istniejących i tworzenie nowych pasów zieleni izolacyjnej w sąsiedztwie głównych szlaków komunikacyjnych oraz przy terenach zabudowy produkcyjnej, składowej i magazynowej sąsiadujących z terenami chronionymi akustycznie; lokalizacja obiektów produkcyjnych mogących powodować uciążliwość w odpowiedniej odległości od zabudowy mieszkaniowej.

Tab. 5. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych

oraz linie elektroenergetyczne, wyrażone wskaźnikami $L_{Aeq D}$ i $L_{Aeq N}$, które to wskaźniki mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby (zestawienie dla terenów chronionych akustycznie, mogących, zgodnie z ustaleniami Studium, znajdować się w obrębie obszarów rozwoju zabudowy mieszkaniowej i różnego rodzaju usług)

L.p.	Rodzaj terenu	Dopuszczalny poziom hałasu [dB]			
		Drogi lub linie kolejowe		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
		$L_{Aeq D}$ przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	$L_{Aeq N}$ przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom	$L_{Aeq D}$ przedział czasu odniesienia równy 8 najmniej korzystnym godzinom dnia kolejno po sobie następującym	$L_{Aeq N}$ przedział czasu odniesienia równy 1 najmniej korzystnej godzinie nocy
1.	c) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej d) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży ¹⁾	61	56	50	40
2.	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny zabudowy zagrodowej c) Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe ²⁾ d) Tereny mieszkaniowo-usługowe	65	56	55	45

¹⁾ W przypadku niewykorzystywania tych terenów, zgodnie z ich funkcją, w porze nocy, nie obowiązuje na nich dopuszczalny poziom hałasu w porze nocy.

Pola elektromagnetyczne

Przez miasto Brańsk projektowany jest przebieg linii elektroenergetycznych wysokiego napięcia 110 kV. Linia przecina wyznaczone tereny zabudowy mieszkaniowej oraz przemysłowej zlokalizowane w południowo-zachodniej części miasta. Planowana jest także budowa linii średniego napięcia 15 kV Brańsk – Ciechanowiec. W Studium umożliwia się również rozwój sieci przez budowę nowych linii elektroenergetycznych i stacji transformatorowych. Linie mogą być budowane w formie napowietrznej jak i kablowej. Przy realizacji linii napowietrznych należy uwzględnić szerokość pasów technologicznych, w których nie powinny być lokalizowane budynki z pomieszczeniami przewidzianymi na pobyt ludzi. Nie przewiduje się zatem wystąpienia negatywnego oddziaływania pól elektromagnetycznych na ludzi.

Dokument dopuszcza realizację masztów antenowych telefonii komórkowej zgodnie z przepisami odrębnymi. W mieście funkcjonuje również szerokopasmowa sieć polski wschodniej.

Przy zastosowaniu się do obowiązujących przepisów prawa, nie przewiduje się wystąpienia negatywnego oddziaływania pól elektromagnetycznych na ludzi.

Rośliny

W miejscu powstawania nowych obiektów budowlanych na terenie dotychczas niezainwestowanym nastąpi lokalne, bezpośrednie i długoterminowe lub stałe zubożenie albo zlikwidowanie istniejącej roślinności. Zmniejszeniu ulegnie powierzchnia biologicznie czynna. Tereny zabudowy mieszkaniowej i usługowej będą wprowadzone przeważnie na obszarach o przeciętnych walorach przyrodniczych, w sąsiedztwie istniejących zabudowań. Na terenach łąk i pastwisk zlokalizowanych wzdłuż dolin cieków wodnych oraz w zwartych obszarach leśnych nie wprowadza

się nowych terenów zabudowy mieszkaniowej i usługowej, a utrzymuje się jedynie istniejące obiekty, których dotychczasowe użytkowanie już było związane z likwidacją istniejącej roślinności (dotyczy to przede wszystkim doliny Nurca, wzdłuż której od lat kształtuje się główna zabudowa w mieście). Tereny rozwoju zabudowy turystycznej, kulturowej oraz usługowej w rejonie zbiornika wodnego oraz doliny Nurca zostały wyznaczone pod tożsame przeznaczenie w obowiązującym planie miejscowym. Na obecnym etapie nie można ocenić wpływu na środowisko z uwagi na brak sprecyzowanych planów inwestycyjnych. Studium ustala jednak wysoki wskaźnik minimalnej powierzchni biologicznie czynnej (50%), co ograniczy negatywny wpływ nowych obiektów budowlanych. Tereny usług, na których możliwa jest realizacja obiektów handlowych o powierzchni przekraczającej 2000 m² zlokalizowane są w obrębie użytków rolnych (niezadrzewionych) o niskich walorach przyrodniczych. W większości przypadków obszary zabudowane stanowią tereny leżące poza Systemem Przyrodniczym Miasta, a więc poza granicami obszarów o najcenniejszych walorach przyrodniczych.

Zwierzęta oraz korytarze ekologiczne

Ustalenia Studium nie powinny stworzyć istotnego zagrożenia dla fauny terenu, aczkolwiek wprowadzenie nowych obszarów zabudowy zmienia dotychczasowe funkcjonowanie potencjalnie występujących tam gatunków zwierząt, przekształcając ich siedliska i zmuszając do migracji. Będzie to oddziaływanie bezpośrednie, długoterminowe, o charakterze lokalnym. Ponadto istnieje ryzyko wystąpienia oddziaływania skumulowanego z innymi terenami zabudowanymi. Nie przewiduje się jednak, by było to oddziaływanie znaczące, ponieważ nowe tereny zabudowy mieszkaniowej i usługowej będą kontynuacją funkcji sąsiedztwa terenu. Jedynie w niektórych miejscach (w zachodniej części miasta) określa się nowe przegrodzenia poprzeczne funkcjonujących szlaków migracyjnych (kępy drzew i krzewów, dopływy Nurca) w formie nowych terenów zabudowy mieszkaniowej. Działanie takie ocenia się jako oddziaływanie negatywne, bezpośrednie, długoterminowe, o charakterze lokalnym. Należy jednak zwrócić uwagę na ustalenia studium w zakresie wytycznych do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które wskazują między innymi, że we wszystkich terenach dopuszcza się w celu ochrony walorów przyrodniczych i środowiskowych wyznaczenie terenów istniejących zbiorników wodnych, stawów, zieleni naturalnej i zieleni urządzonej. Tereny rozwoju zabudowy turystycznej, kulturowej oraz usługowej w rejonie zbiornika wodnego oraz doliny Nurca zostały wyznaczone pod tożsame przeznaczenie w obowiązującym planie miejscowym. Na obecnym etapie nie można ocenić wpływu na środowisko z uwagi na brak sprecyzowanych planów inwestycyjnych. Studium ustala jednak wysoki wskaźnik minimalnej powierzchni biologicznie czynnej (50%), co ograniczy negatywny wpływ nowych obiektów budowlanych. Tereny usług, na których możliwa jest realizacja obiektów handlowych o powierzchni przekraczającej 2000 m² zlokalizowane są w obrębie użytków rolnych (niezadrzewionych) o niskich walorach przyrodniczych.

Sumarycznie nie przewiduje się jednak, aby przyjęte w Studium rozwiązania w zakresie zabudowy mieszkaniowej i usługowej, miały znaczący negatywny wpływ na faunę zarówno lokalną, jak i krajową. Obszary z możliwością zainwestowania wyznaczone zostały głównie poza Systemem Przyrodniczym Miasta i nie stanowią bariery dla istniejących szlaków migracyjnych. Należy zaznaczyć, że pewna część terenów przeznaczonych w Studium pod zabudowę mieszkaniową i usługową wynika z obowiązującego planu zagospodarowania przestrzennego gminy.

Różnorodność biologiczna

Realizacja ustaleń Studium spowoduje utratę istniejących siedlisk w miejscach wprowadzenia zabudowy na terenach do tej pory niezainwestowanych. Zmiany te nie powinny jednak wpłynąć na bioróżnorodność regionu. Tereny zabudowy mieszkaniowej i usługowej zostały wyznaczone w większości na obszarach o przeciętnych walorach przyrodniczych. Tereny rozwoju zabudowy

turystycznej, kulturowej oraz usługowej w rejonie zbiornika wodnego oraz doliny Nurca zostały wyznaczone pod tożsame przeznaczenie w obowiązującym planie miejscowym. Na obecnym etapie nie można ocenić wpływu na środowisko z uwagi na brak sprecyzowanych planów inwestycyjnych. Studium ustala jednak wysoki wskaźnik minimalnej powierzchni biologicznie czynnej (50%), co ograniczy negatywny wpływ nowych obiektów budowlanych. Tereny usług, na których możliwa jest realizacja obiektów handlowych o powierzchni przekraczającej 2000 m² zlokalizowane są w obrębie użytków rolnych (niezadrzewionych) o niskich walorach przyrodniczych. Ze względu na skalę ubytków przyrodniczych nie przewiduje się negatywnego wpływu ustaleń dokumentu na bioróżnorodność.

Formy ochrony przyrody

Teren opracowania znajduje się poza granicami obszarów chronionych na podstawie przepisów odrębnych.

Ustalenia Studium wprowadzone na terenach mieszkaniowych oraz usługowych nie wpłyną negatywnie na cele wyznaczone dla obszarów Natura 2000 w regionie oraz występujące w sąsiedztwie formy ochrony przyrody.

Wody podziemne i powierzchniowe

Wprowadzenie zabudowy mieszkaniowej i usługowej na terenach objętych Studium nie powinno przyczynić się do pogorszenia stanu jakościowego i ilościowego wód powierzchniowych i podziemnych. Planowane tereny do zainwestowania na większości obszarów znajdują się w pobliżu istniejących zabudowań, w części objętych siecią wodociągową. W Studium przyjęto ustalenia ograniczające negatywny wpływ na wody powierzchniowe i podziemne. Należą do nich między innymi: stosowanie odpowiednich indywidualnych rozwiązań magazynowania ścieków np. szczelnych zbiorników (szamb) w przypadku braku możliwości podłączenia do sieci kanalizacyjnej, eliminację zrzutów nieoczyszczonych ścieków do wód i gruntu, sukcesywne likwidowanie źródeł zagrożeń zanieczyszczenia ścieków komunalnych z układu osadniczego i z gospodarstw rolnych, racjonalizację zużycia wody, zmniejszenie wodochłonności sektora komunalnego. Ponadto niemal wszyscy mieszkańcy miasta Brańsk mają dostęp do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, co pozytywnie wpływa na ochronę środowiska. Przy dostosowaniu się mieszkańców do zapisów dokumentu oraz prowadzeniu regularnych kontroli szczelności szamb i sprawności indywidualnych instalacji do odprowadzania ścieków, nie powinno dochodzić do skażenia środowiska. W przypadku nieprzestrzegania obowiązujących przepisów prawa, w sytuacji odprowadzania ścieków w sposób zagrażający jakości wód powierzchniowych i podziemnych możliwe jest negatywne oddziaływanie na środowisko.

Powierzchnia ziemi

Do niekorzystnych przekształceń terenu, związanych z realizacją ustaleń Studium, dojdzie podczas prowadzenia wszelkich prac budowlanych. Przeznaczenie terenu na cele rozwoju zabudowy mieszkaniowej i usługowej, będzie skutkowało trwałym zniszczeniem pokrywy glebowej. Przekształcenie profilu glebowego zaistnieje wszędzie tam, gdzie prowadzone będą prace budowlane (wykopy pod fundamenty nowych budynków, budowa dróg). Wystąpią zatem oddziaływania bezpośrednie, długoterminowe i stałe o charakterze lokalnym, na skutek zajmowania gruntów pod zabudowę oraz chwilowe, związane z etapem prowadzenia prac budowlanych (czasowe deformacje terenu, wykopy itp.).

Przeznaczenie terenu pod zabudowę mieszkaniową i usługową nie wiąże się z zanieczyszczeniem gleby lub ziemi pod warunkiem prowadzenia prawidłowej gospodarki odpadami

i ściekami. W dokumencie wyznaczono nowe tereny potencjalnego zainwestowania, na których będą wytwarzane odpady oraz ścieki. W Studium wprowadzono zapisy regulujące gospodarkę wodno-ściekową oraz odpadową na tych terenach, dzięki czemu nie przewiduje się negatywnego wpływu na powierzchnię ziemi.

Krajobraz

W wyniku realizacji ustaleń Studium w zakresie lokalizacji terenów rozwoju zabudowy mieszkaniowej i usługowej krajobraz nie ulegnie znacznemu przekształceniu. Obszary te obejmują przede wszystkim zwarte jednostki osadnicze, w których możliwe będzie uzupełnianie istniejącej zabudowy. Negatywny wpływ na krajobraz może mieć realizacja obiektów handlowych o powierzchni przekraczającej 2000 m², które zlokalizowane zostały na obrzeżach zwartej zabudowy miasta, w zasięgu rolniczego krajobrazu gminy.

W celu stworzenia i zachowania ładu przestrzennego w Studium wprowadzono zasady i wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenu. Wyznaczono także kierunki w zakresie ochrony walorów krajobrazowych.

Nie przewiduje się, aby wyznaczone w dokumencie tereny rozwoju zabudowy mieszkaniowej i usługowej wpłynęły negatywnie na krajobraz.

Powietrze

W fazie wznoszenia nowych obiektów budowlanych nastąpi czasowe oddziaływanie na powietrze atmosferyczne, związane z pracą urządzeń budowlanych oraz transportem materiałów na plac budowy. Może wystąpić pogorszenie warunków akustycznych i zanieczyszczenie pyłowe powietrza, jednak nie przewiduje się, aby było to znaczące oddziaływanie. Prawdopodobnie po zakończeniu inwestycji uciążliwości te ustąpią. Będzie to, więc oddziaływanie bezpośrednie, chwilowe, o zasięgu lokalnym.

Na etapie eksploatacji obiektów może dochodzić do kumulacji zanieczyszczeń emitowanych z istniejących indywidualnych systemów grzewczych oraz nowych budynków. Ponadto na terenach usługowych prawdopodobne jest zwiększenie ruchu kołowego i emisji spalin oraz pyłów. Tereny zlokalizowane wzdłuż istniejących dróg, zwłaszcza w pobliżu drogi wojewódzkiej oraz projektowanej drogi krajowej mogą być narażone na dopływ szkodliwych substancji z transportu kołowego.

W Studium wprowadzono zapisy mające na celu ograniczenie negatywnego wpływu ustaleń dokumentu na powietrze. Przy dostosowaniu się do ustaleń dokumentu, ryzyko skażenia powietrza na skutek wprowadzania szkodliwych substancji z indywidualnych źródeł grzewczych jest niewielkie. W mieście nie planuje się budowy zbiorczych systemów ciepłowniczych, Studium zaleca natomiast przeprowadzenie termomodernizacji budynków oraz w miarę możliwości wyposażanie budynków użyteczności publicznej oraz zamieszkania w indywidualne systemy grzewcze wykorzystujące energię z odnawialnych źródeł energii. Ze względu na wyznaczenie terenów rozwoju zabudowy mieszkaniowej i usługowej w obszarach o wykształconej strukturze osadniczej, nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na środowisko.

Klimat

Tereny mieszkaniowe i usługowe zostały wyznaczone na obszarach w znacznym stopniu zabudowanych. Wprowadzenie nowych obiektów nie będzie miało większego znaczenia na klimat regionu. W Studium uwzględniono działania mające na celu dostosowanie się do zmian klimatycznych. W dokumencie wprowadzono zakaz lokalizacji zabudowy w rejonach zagrożonych wystąpieniem powodzi. Do czasu objęcia miasta obszarami szczególnego zagrożenia powodzią w ramach projektu ISOK, dla rzeki Nurzec obowiązywało studium ochrony przeciwpowodziowej

rzeki Nurzec. Na bazie studium ochrony przeciwpowodziowej wyznaczone zostały w obowiązujących planach miejscowych tereny przewidziane pod zabudowę. W niniejszej edycji Studium, zachowuje się część terenów budowlanych wynikających z planów miejscowych pomimo faktu, iż obecny zasięg szczególnego zagrożenia powodzią $Q=1\%$ jest większy w stosunku do danych wynikających ze studium ochrony przeciwpowodziowej i pokrywa się z terenami budowlanymi. Aby minimalizować ryzyko zaleca się aby na terenach budowlanych, które pokrywają się z obszarami zalewu o przepływach prawdopodobnych $Q=1\%$, na etapie planu miejscowego nieprzekraczalną linią zabudowy ograniczyć możliwość lokalizacji budynków, a powierzchnie te wykorzystać w ramach wskaźników zagospodarowania przestrzennego dla działki budowlanej. W przypadku konieczności lokalizacji budynków w obszarze $Q=1\%$ nakazuje się podłączenie budynków przeznaczonych na pobyt ludzi do kanalizacji sanitarnej. Zaleca się również stosowanie wysokosprawnych źródeł ciepła w kotłowniach indywidualnych w celu ograniczenia emisji gazów cieplarnianych czy stosowanie najnowszych technologii w budownictwie lądowym, uwzględniających możliwość wystąpienia ekstremalnych zjawisk pogodowych. Nie przewiduje się wystąpienia negatywnego oddziaływania na środowisko.

Zasoby naturalne

Projekt Studium w sposób prawidłowy wykorzystuje zasoby środowiska przyrodniczego. Pod zabudowę mieszkaniową i usługową zostają przeznaczone tereny w znacznym stopniu zainwestowane. Obszary te zostały już przekształcone przez człowieka. Najcenniejsze pod względem przyrodniczym powierzchnie miasta pozostaną wolne od zabudowy. Nie przewiduje się, aby wprowadzenie zabudowy mieszkaniowej i usługowej w obszarach wskazanych w Studium wiązało się z negatywnym oddziaływaniem na zasoby naturalne.

Zabytki i dobra materialne

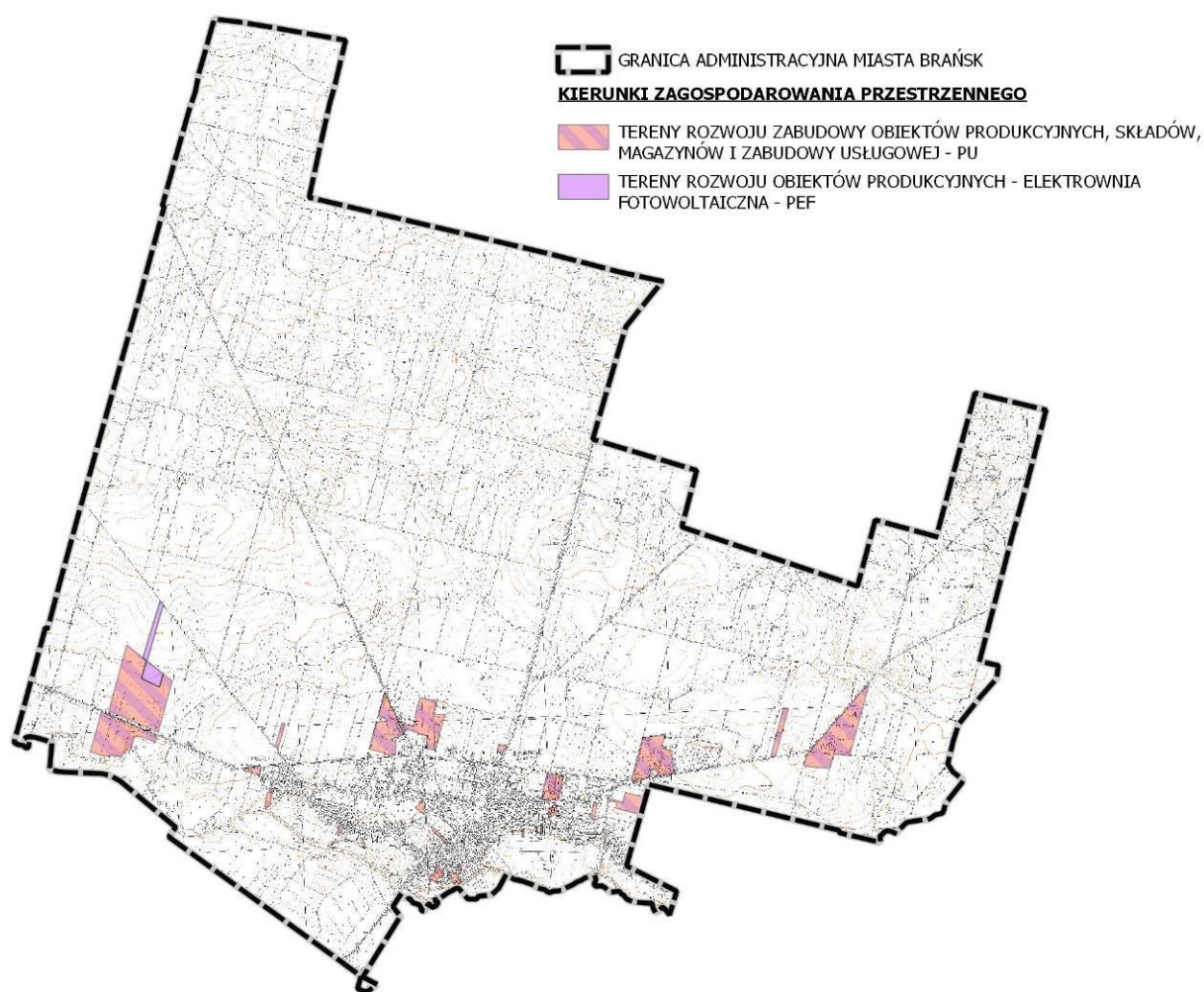
Występujące na terenie miasta obiekty wpisane do wojewódzkiej ewidencji zabytków oraz do rejestru zabytków zgodnie z przepisami odrębnymi zostały objęte ochroną. Ochronie podlegają również stanowiska archeologiczne. Zatem w tym przypadku można mówić o oddziaływaniu pozytywnym pośrednim i bezpośrednim, długoterminowym, o zasięgu lokalnym.

11.2. Tereny rozwoju zabudowy przemysłowej

Do obszarów przemysłowych, zgodnie z kierunkami zagospodarowania przestrzennego wyznaczonymi w Studium, zaliczono:

- tereny rozwoju zabudowy obiektów produkcyjnych, składów, magazynów i usług – PU,
- tereny rozwoju obiektów produkcyjnych – elektrownia fotowoltaiczna – PEF.

Część terenów wyznaczonych w Studium obejmuje istniejące zakłady przemysłowe i produkcyjne. Są one skupione po północnej części głównych zabudowań miasta, w południowej części całej jednostki (część z nich została przeznaczona pod tożsamą funkcję w obowiązującym planie miejscowym). Ponadto w mieście wyznaczono obszar przeznaczony pod elektrownię fotowoltaiczną (PEF).

Ryc. 21. Rozmieszczenie terenów oznaczonych symbolami PU, PEF

Rodzaj przewidywanego oddziaływania

Na obszarach przeznaczonych pod rozwój zabudowy przemysłowej przewiduje się wystąpienie oddziaływania zróżnicowanego:

- dla terenów zainwestowanych bez możliwości znacznej rozbudowy istniejących zakładów – brak istotnego oddziaływania, zachowanie stanu istniejącego;
- dla terenów zainwestowanych, na których możliwe jest wprowadzenie nowych obiektów produkcyjnych, usługowych, magazynów, hal, obiektów inwentarskich itp. – możliwe oddziaływanie słabe negatywne, bądź negatywne (w zależności od skali i rodzaju planowanych przedsięwzięć);
- dla terenów niezainwestowanych – możliwe oddziaływanie negatywne,
- dla terenów, na których istnieje możliwość realizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z Rozporządzeniem – możliwe oddziaływanie potencjalnie negatywne.

Na obszarach PE oraz PEF możliwe jest wprowadzenie przedsięwzięć mogących negatywnie oddziaływać na środowisko zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2019 poz. 1839). Na obecnym etapie nie ma możliwości określenia jakie i czy w ogóle na tych terenach będą realizowane inwestycje uciążliwe. Zgodnie jednak z zasadą przezorności w ocenie oddziaływań na środowisko zakłada się, że istnieje możliwość negatywnego oddziaływania.

Na wybranych terenach oznaczonych symbolem PU oraz PEF dopuszcza się lokalizowanie obiektów wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy powyżej 100 kW wykorzystujących energię promieniowania słonecznego, energię aerotermalną lub energię geotermalną, (dla terenu PEF energię słoneczną) pod warunkiem, iż strefy ochronne związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu wyznaczone od tych obszarów zamkną się w granicach obszarów PU i PEF.

Część terenów oznaczonych symbolem PU wyznaczona została w obowiązujących planach zagospodarowania przestrzennego, dla którego przeprowadzona została ocena oddziaływania na środowisko w oddzielnej procedurze planistycznej.

Charakterystyka przewidywanych oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska

Ludzie

Oddziaływanie akustyczne na terenach zabudowy chronionej może mieć miejsce w przypadku lokalizacji obiektów przemysłowych bądź obsługi produkcji rolniczej w bezpośrednim sąsiedztwie budynków mieszkalnych, usługowych bądź zagród. Oddziaływanie to powinno być związane jedynie z fazą realizacji przedsięwzięć. Może mieć ono charakter bezpośredni, ale krótkoterminowy lub chwilowy, o znaczeniu lokalnym, skumulowane z hałasem generowanym wzdłuż dróg. Na etapie eksploatacji obiektów na terenach PU, PEF inwestorzy będą zobligowani do ograniczenia uciążliwości akustycznej mogącej powodować przekroczenia norm na terenach objętych ochroną przed hałasem, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. 2014 poz. 112).

Rośliny

Podobnie jak w przypadku wprowadzenia terenów mieszkaniowych i usługowych, w miejscu powstawania nowych obiektów budowlanych na terenie dotychczas niezainwestowanym nastąpi lokalne, bezpośrednie i długoterminowe lub stałe zubożenie albo zlikwidowanie istniejącej roślinności oraz zmniejszeniu ulegnie powierzchnia biologicznie czynna. Obszary zostały wyznaczone poza terenami o dużych walorach przyrodniczych. Wyjątek stanowi teren mieszczący się w zasięgu korytarzy ekologicznych o randze ponadlokalnej, jednak w jego obrębie istnieje już zabudowa produkcyjna, a nowe tereny stanowią kontynuację danej funkcji.

Zwierzęta oraz korytarze ekologiczne

Ustalenia Studium w zakresie lokalizacji terenów rozwoju przemysłu nie powinny stworzyć istotnego zagrożenia dla fauny terenu, aczkolwiek wprowadzenie nowych obszarów zabudowy zmienia dotychczasowe funkcjonowanie potencjalnie występujących tam gatunków zwierząt, przekształcając ich siedliska i zmuszając do migracji. Będzie to oddziaływanie bezpośrednie, długoterminowe, o charakterze lokalnym. Przedmiotowe obszary zlokalizowane są poza korytarzami ekologicznymi (z wyjątkiem jednego terenu PU, na którym występuje już zakład produkcyjny). Eksploatacja tych miejsc może mieć związek z płoszeniem zwierząt zasiedlających sąsiednie tereny (szczególne znaczenie ma to w przypadku terenu PU mieszczącego się w sąsiedztwie terenów leśnych

na wschodzie miasta). Jednak z uwagi na znaczne areale leśne, najprawdopodobniej przeniosą one swoje siedliska na inne tereny w mieście.

W przypadku terenu PEF stwierdza się, że panele słoneczne i ich eksploatacja mogą spowodować bezpośrednią utratę siedlisk naturalnych, fragmentację siedlisk i/lub ich modyfikację, zaburzenia związane ze straszeniem przebywających tam gatunków ptaków, głównie poprzez prace przy budowie elektrowni. W sposób bezpośredni lokalizacja elektrowni może przyczynić się paradoksalnie do powstania alternatywnych miejsc żerowania, np. dla łuszczaków (fragmenty trawiaste i krzewy pomiędzy panelami i sektorami) oraz gniazdowania (panele są zakładane na specjalnych stojakach, które mogą być wykorzystywane przez niektóre gatunki do umieszczania gniazd). Pomimo zróżnicowanych opinii nie ma naukowych dowodów na istnienie ryzyka śmiertelności dla ptaków związanych z panelami fotowoltaicznymi („Wpływ elektrowni słonecznych na środowisko przyrodnicze” prof. dr hab. Piotr Tryjanowskiego „Czysta Energia” – nr 1/2013). *Zwykle w tym kontekście wskazuje się pracę McCrary i współpracowników, informujące o śmierci zwierząt kilku gatunków w USA w wyniku kolizji z ekranami paneli słonecznych. Jednak przyczyną zderzeń były nie same panele, lecz heliostaty – lustra stosowane do koncentracji energii słonecznej. Obecnie rozwijane technologie nie wykorzystują już tego typu niebezpiecznych, a także energetycznie mało wydajnych rozwiązań.* Ryzyko śmiertelności zwierząt porównuje się obecnie do wielu innych wykonanych przez człowieka inwestycji, wykorzystujących płaskie, przeszklone przestrzenie (ekrany akustyczne, szyby wysokich budynków itp.).

Na obecnym etapie na pozostałym obszarze nie przewiduje się, aby przyjęte w Studium rozwiązania miały znacząco negatywny wpływ na faunę zarówno lokalną, jak i krajową.

Różnorodność biologiczna

Realizacja ustaleń Studium punktowo spowoduje utratę istniejących siedlisk w wyniku zabudowania terenu do tej pory niezainwestowanego. Zmiany te nie powinny jednak wpłynąć na bioróżnorodność w regionie, gdyż pod inwestowanie zostają przeznaczone obszary o przeciętnych walorach przyrodniczych. Ze względu na skalę ubytków przyrodniczych nie przewiduje się negatywnego wpływu ustaleń dokumentu na bioróżnorodność.

Formy ochrony przyrody

Teren opracowania znajduje się poza granicami obszarów chronionych na podstawie przepisów odrębnych.

Ustalenia Studium wprowadzone na terenach przemysłowych nie wpłyną negatywnie na cele wyznaczone dla obszarów Natura 2000 w regionie oraz występujące w sąsiedztwie formy ochrony przyrody.

Wody podziemne i powierzchniowe

Wprowadzenie zabudowy przemysłowej nie powinno przyczynić się do pogorszenia stanu jakościowego i ilościowego wód powierzchniowych i podziemnych pod warunkiem dostosowania rozwiązań w zakresie gospodarki wodno-ściekowej i odpadowej do obowiązujących przepisów prawa. Istniejące zakłady i gospodarstwa zobligowane są do odprowadzania ścieków w sposób niezagrożący środowisku. W przypadku nowych inwestycji zostaną również zastosowane rozwiązania minimalizujące ryzyko skażenia wód. W Studium wprowadzono szereg zapisów z zakresu ochrony wód, które mają również zastosowanie w przypadku terenów oznaczonych symbolami PU oraz PEF.

Powierzchnia ziemi

Do niekorzystnych przekształceń terenu, związanych z realizacją ustaleń Studium, dojdzie podczas prowadzenia wszelkich prac budowlanych. Przeznaczenie terenu na cele rozwoju zabudowy przemysłowej będzie skutkowało trwałym zniszczeniem pokrywy glebowej. Przekształcenie profilu glebowego zaistnieje wszędzie tam, gdzie prowadzone będą prace budowlane (wykopy pod fundamenty nowych budynków, budowa dróg). Wystąpią zatem oddziaływania bezpośrednie, długoterminowe i stałe o charakterze lokalnym, na skutek zajmowania gruntów pod zabudowę oraz chwilowe, związane z etapem prowadzenia prac budowlanych (czasowe deformacje terenu, wykopy itp.)

Budowa ogniw fotowoltaicznych ograniczona jest praktycznie do wykonania fundamentów, ułożenia infrastruktury kablowej oraz montażu konstrukcji. W trakcie prawidłowej eksploatacji ogniw fotowoltaicznych nie wystąpi oddziaływanie na powierzchnię ziemi i zasoby glebowe, które spowodować mogłoby negatywne skutki w środowisku.

Realizacja ustaleń Studium nie powinna wiązać się z zanieczyszczeniem gleby lub ziemi pod warunkiem prowadzenia prawidłowej gospodarki odpadami i ściekami, oraz zapewnienia zabezpieczeń technicznych w przypadku składowiska odpadów.

Krajobraz

Przekształcenia krajobrazu będą szczególnie zauważalne w miejscu wprowadzenia nowych obiektów kubaturowych. Ze względu na charakter planowanej zabudowy mogą to być elementy dysharmonijne (np. wysokie silosy, duże powierzchniowo hale magazynowe) wyróżniające się w terenie, szczególnie, na obszarach w sąsiedztwie, których nie ma terenów o podobnym przeznaczeniu. Będzie to oddziaływanie pośrednie, długoterminowe bądź stałe, o znaczeniu lokalnym.

Pewien wpływ na krajobraz może mieć ustalona w Studium farma fotowoltaiczna. Ogniwa fotowoltaiczne są to konstrukcje stosunkowo niskie (najczęściej nieprzekraczające 3–5 m wysokości), niemniej jednak ze względu na ich stosunkowo gęste ustawianie oraz znaczną powierzchnię przez nie zajmowaną będą oddziaływać na walory krajobrazowe terenu opracowania. Ze względu na kształt paneli słonecznych (płaskie prostokąty) oraz instalację tego typu urządzeń w krajobrazie, farma solarna odznaczać się będzie jako jednorodna powierzchnia o metaliczno-szarym kolorze, stanowiącym znaczący horyzontalny element krajobrazowy. Wpływ na krajobraz trudno jednak określić jednoznacznie, gdyż jest on skutkiem indywidualnych odczuć estetycznych i wizualnych.

Powietrze

W fazie wznoszenia nowych obiektów budowlanych nastąpi czasowe oddziaływanie na powietrze atmosferyczne, związane z pracą urządzeń budowlanych oraz transportem materiałów na plac budowy. Może wystąpić pogorszenie warunków akustycznych i zanieczyszczenie pyłowe powietrza, jednak nie przewiduje się, aby było to znaczące oddziaływanie. Prawdopodobnie po zakończeniu inwestycji uciążliwości te ustąpią. Będzie to, więc oddziaływanie bezpośrednie, chwilowe, o zasięgu lokalnym.

Na etapie eksploatacji obiektów może dochodzić do kumulacji zanieczyszczeń związanych z niską emisją, nasileniem ruchu kołowego oraz w zależności od rodzaju technologii w zakładach produkcyjnych innych substancji emitowanych z istniejących indywidualnych systemów grzewczych oraz nowych budynków.

W Studium wprowadzono zapisy mające na celu ograniczenie negatywnego wpływu ustaleń dokumentu na powietrze. Przy dostosowaniu się do ustaleń dokumentu, ryzyko skażenia powietrza na skutek wprowadzania szkodliwych substancji jest niewielkie. Ewentualne oddziaływanie negatywne będzie miało charakter pośredni, średnio-, długoterminowy lub stały, o znaczeniu lokalnym. W Studium wyznaczono obszar pod budowę farmy fotowoltaicznej wytwarzającej energię

z odnawialnych źródeł o mocy przekraczającej 100kW. Rozwiązanie to sprzyja poprawie jakości powietrza i obniża negatywny wpływ niskiej emisji na środowisko.

Klimat

W Studium uwzględniono działania mające na celu dostosowanie się do zmian klimatycznych. Na obecnym etapie ze względu na ogólnikowy charakter dokumentu nie ma możliwości jednoznacznej oceny wpływu potencjalnych inwestycji na zmiany klimatyczne. Rozwój obiektów omawianych obiektów może wiązać się z emisją gazów cieplarnianych do atmosfery. O potencjalnym negatywnym oddziaływaniu, będącym skutkiem wprowadzonych w Studium ustaleń można mówić jedynie w przypadku terenów dotąd niezainwestowanych. Budowa farmy fotowoltaicznej wytwarzającej energię z odnawialnych źródeł o mocy przekraczającej 100kW sprzyja ograniczeniu emisji gazów cieplarnianych pochodzących ze spalania węgla, zanieczyszczenia te mają istotny wpływ na zmiany klimatyczne. Ww. działanie ocenia się więc jako pozytywne, długoterminowe o znaczeniu lokalnym.

Zasoby naturalne:

Nowe obiekty zostały wprowadzone poza obszarami o najwyższych walorach przyrodniczych, nie przewiduje się zatem, aby ustalenia Studium w tym zakresie wiązały się z negatywnym oddziaływaniem na zasoby naturalne.

Zabytki i dobra materialne:

W obrębie jednego z nowo wyznaczonych terenów PU znajdują się stanowiska archeologiczne. Zapisy ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami umożliwiają inwestowanie na terenach zajmowanych przez stanowiska archeologiczne jedynie pod warunkiem przeprowadzenia badań archeologicznych przed rozpoczęciem procesu inwestycyjnego wiążącego się z usunięciem wierzchniej warstwy gleby. Rodzaj i zakres niezbędnych do wykonania na potrzeby zagospodarowania terenu badań określa Wojewódzki Konserwator Zabytków w zakresie robót budowlanych, ziemnych albo zmiany dotychczasowej funkcji, na którym znajdują się zabytki archeologiczne, jeśli istnieje ryzyko ich zniszczenia bądź uszkodzenia. Tereny zajmowane przez stanowiska archeologiczne powinny być uwzględniane podczas przeprowadzania prac powierzchniowych związanych z zagospodarowaniem i zabudową przestrzeni, zgodnie z przepisami odrębnymi w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami, co uwzględniają zapisy projektowanego dokumentu Studium.

Pozostałe nowo wyznaczone tereny przemysłowe zlokalizowane są w dalszej odległości od zabytków czy stanowisk archeologicznych i nie przewiduje się ich negatywnego oddziaływania.

Ryzyko wystąpienia poważnych awarii

Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska przez poważną awarię rozumie się *zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem*. O zaliczeniu zakładu do kategorii o zwiększonym ryzyku lub o dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii decyduje Rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz. U. 2016 poz. 138).

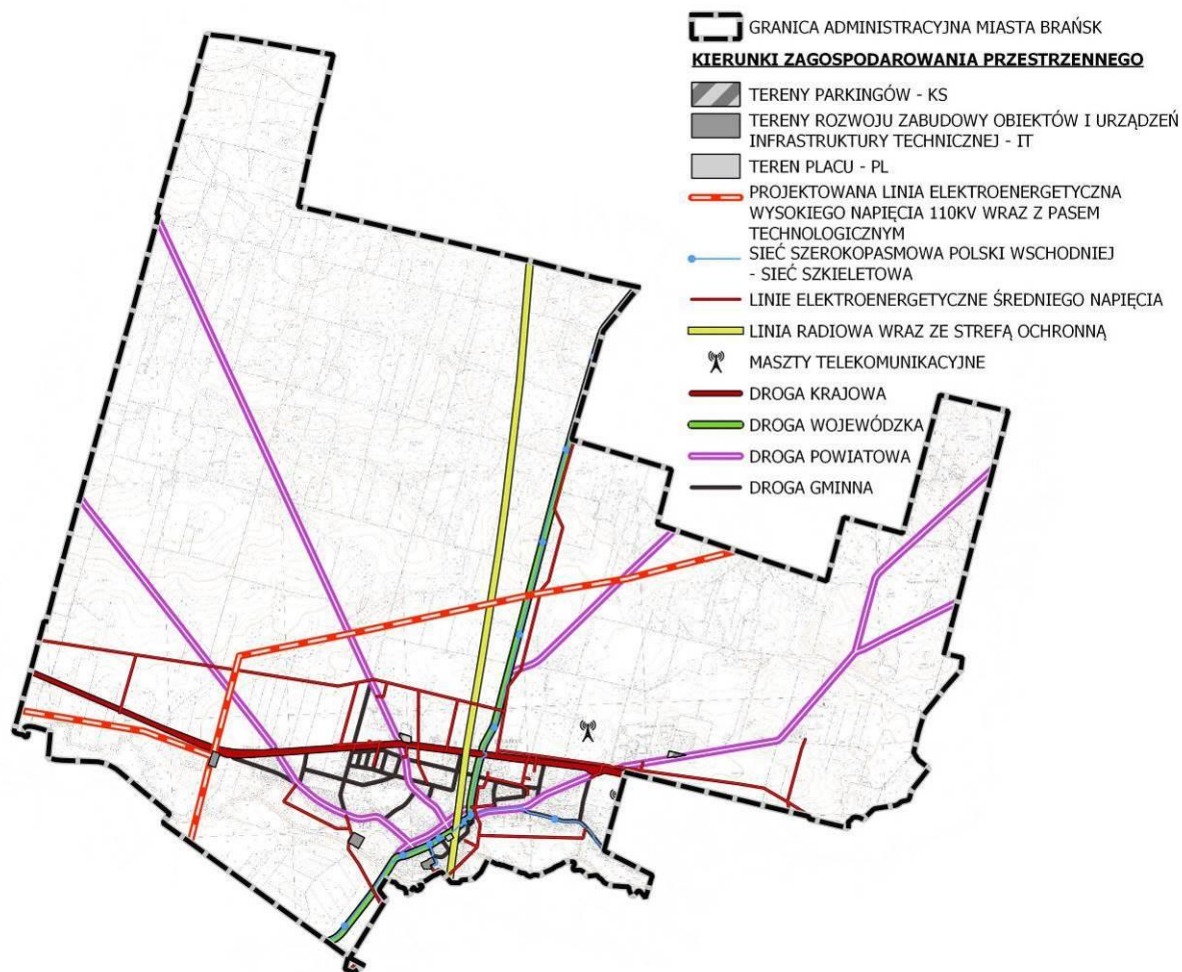
Na terenie objętym opracowaniem obecnie nie ma zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii i nie planuje się ich wprowadzenia. W mieście nie przewiduje się składowania odpadów niebezpiecznych.

11.3. Tereny rozwoju zabudowy obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej oraz dróg

Do terenów związanych z infrastrukturą techniczną i drogową, zgodnie z kierunkami zagospodarowania przestrzennego wyznaczonymi w Studium, zaliczono:

- tereny rozwoju zabudowy obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej – IT,
- tereny parkingów – KS,
- drogi publiczne:
 - droga wojewódzka,
 - drogi powiatowe,
 - drogi gminne (istniejące i projektowane).

Tereny oznaczone symbolem IT obejmują obszary, na których zlokalizowane są istniejące obiekty infrastruktury (oczyszczalnia cieków, tereny związane z obsługą wodociągów). Studium wyznacza kierunki rozwoju układu sieci drogowej przede wszystkim poprzez utrzymanie istniejących dróg oraz uzupełnianie układu drogami gminnymi publicznymi oraz wewnętrznymi. W dokumencie uwzględnione zostały projektowane linie wysokiego napięcia 110 kV trasy Mońki – Łyse oraz średniego napięcia 15 kV Brańsk – Ciechanowiec, a także istniejąca linia radiowa wraz ze strefą ochronną oraz sieć szerokopasmowa Polski wschodniej.

Ryc. 22. Lokalizacja terenów związanych z infrastrukturą techniczną i drogową

Rodzaj przewidywanego oddziaływania terenów związanych z infrastrukturą techniczną i drogową

Na przedmiotowych obszarach przewiduje się wystąpienie oddziaływania zróżnicowanego:

- dla terenów zainwestowanych – brak istotnego oddziaływania, zachowanie stanu istniejącego,
- dla terenów nowych dróg gminnych – możliwe oddziaływanie negatywne,
- dla terenów, na których istnieje możliwość realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z Rozporządzeniem – możliwe oddziaływanie potencjalnie negatywne.

Na obszarach, wyznaczonych w miejscu istniejących dróg, masztów telekomunikacyjnych i oczyszczalni ścieków nie przewiduje się istotnych oddziaływań będących efektem wytycznych zawartych w Studium, z uwagi na usytuowanie obiektów infrastruktury przed zatwierdzeniem dokumentu.

Charakterystyka przewidywanych oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska

Ludzie

W Studium dopuszczono nowe drogi gminne, których użytkowanie nie powinno generować istotnych oddziaływań w zakresie hałasu i emisji zanieczyszczeń. Drogi mają być wyznaczone w obrębie projektowanej bądź istniejącej zabudowy mieszkaniowej i usługowej. Nie prognozuje się wystąpienia tu intensywnego ruchu samochodowego.

Oddziaływanie akustyczne na tereny zabudowy chronionej może mieć miejsce tylko na etapie realizacji dróg, na odcinkach zlokalizowanych w pobliżu zabudowań. Przewiduje się oddziaływanie o charakterze bezpośrednim, ale krótkoterminowym lub chwilowym, o znaczeniu lokalnym.

Na terenie miasta projektowane są linie wysokiego napięcia 110 kV, które przebiegają przez tereny wyznaczone pod zabudowę mieszkaniową i przemysłową. Oddziaływanie na ludzi będzie uzależnione od przyjętych rozwiązań technologicznych.

Ponadto dokument zaznacza, że na wszystkich terenach należy uwzględnić ograniczenia w lokalizowaniu zabudowy wynikające z przepisów odrębnych, dotyczące między innymi pasów technologicznych wzdłuż linii elektroenergetycznych, w granicach których obowiązuje zakaz budowy obiektów przeznaczonych na pobyt stały ludzi.

Rośliny

Podobnie jak w przypadku wprowadzenia innych terenów inwestycyjnych, w miejscu powstawania nowych obiektów nastąpi lokalne, bezpośrednie i długoterminowe lub stałe zubożenie albo zlikwidowanie istniejącej roślinności oraz zmniejszeniu ulegnie powierzchnia biologicznie czynna.

Zwierzęta, bioróżnorodność i korytarze ekologiczne

Projektowane nowe odcinki dróg nie będą przecinać najważniejszych korytarzy ekologicznych. W Studium przewidziana została rozbudowa dróg gminnych, mająca na celu uzupełnienie systemu komunikacyjnego w mieście na terenach nowej zabudowy, zatem w obrębie obszarów przekształconych przez człowieka, poza terenami cennymi przyrodniczo. Niemniej jednak wprowadzenie nowych obszarów infrastruktury drogowej zmienia dotychczasowe funkcjonowanie potencjalnie występujących gatunków zwierząt, zarówno na zajętych działkach jak i w ich sąsiedztwie. Część gatunków zwierząt będzie poszukiwała nowych siedlisk. Będzie to oddziaływanie bezpośrednie, długoterminowe, o charakterze lokalnym.

W przypadku projektowanych linii wysokiego napięcia możliwe jest wystąpienie negatywnego oddziaływania na zwierzęta, głównie na etapie budowy, a w przypadku ptaków i nietoperzy w fazie eksploatacji (oddziaływanie bezpośrednie i pośrednie, krótkoterminowe lub długoterminowe o znaczeniu lokalnym). Możliwość wystąpienia tego typu oddziaływań będzie analizowana na etapie wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Formy ochrony przyrody

Teren opracowania znajduje się poza granicami obszarów chronionych na podstawie przepisów odrębnych.

Ustalenia Studium wprowadzone na terenach infrastruktury technicznej nie wpłyną negatywnie na cele wyznaczone dla obszarów Natura 2000 w regionie oraz występujące w sąsiedztwie formy ochrony przyrody.

Wody podziemne i powierzchniowe

W związku z tym, że w Studium nie wprowadza się nowych terenów pod infrastrukturę techniczną, oznaczonych symbolem IT oraz ze względu na niskie prawdopodobieństwo wpływu projektowanych inwestycji (drogi gminne, linie 110 kV) na wody podziemne i powierzchniowe, nie przewiduje się wystąpienia negatywnego oddziaływania.

Powierzchnia ziemi

Do niekorzystnych przekształceń terenu, związanych z realizacją ustaleń Studium, dojdzie podczas prowadzenia wszelkich prac budowlanych. W przypadku dróg i stanowisk słupów pod linię 110 kV można mówić o potencjalnym oddziaływaniu negatywnym, które będą miały miejsce w rejonie wykopów i ewentualnych nasypów. Będzie to oddziaływanie bezpośrednie, stałe o charakterze lokalnym.

Eksploatacja dróg może wiązać się również ze skażeniem gleby wzdłuż pasa drogowego, jednak ze względu na prognozowany niewielki ruch kołowy nie przewiduje się wystąpienia w tym zakresie istotnych oddziaływań.

Krajobraz

Realizacja nowych obszarów dróg nie wpłynie na krajobraz. Planowane ciągi komunikacyjne zostały zaprojektowane w granicach istniejących jednostek osadniczych. Wpływ wizualny na krajobraz będą z pewnością stanowić słupy pod linię wysokiego napięcia, co należy określić jako oddziaływanie pośrednie, negatywne, długoterminowe o znaczeniu lokalnym.

Dokument wyznacza także możliwość lokalizacji na terenie miasta nowych masztów antenowych telefonii komórkowej zgodnie z przepisami odrębnymi, które negatywnie wpłyną na walory krajobrazu, jednak w chwili obecnej nie jest znane ich dokładne położenie.

Powietrze

Nie przewiduje się istotnego wpływu na jakość powietrza. Planowane drogi będą dostosowane do niewielkiego ruchu samochodów. W wyniku wprowadzenia nowych terenów inwestycyjnych na całym obszarze miasta może dojść do zwiększenia liczby pojazdów na istniejących drogach, jednak nie przewiduje się, aby generowały one emisję na poziomie znacznie wyższym niż obecnie. Linie wysokiego napięcia mogą oddziaływać nieznacznie na powietrze jedynie na etapie realizacji (praca pojazdów i maszyn, zapylenie z prac ziemnych).

Klimat

Nie przewiduje się wprowadzenia dużych powierzchni utwardzonych na terenach infrastruktury technicznej i drogowej, dlatego też nie zakłada się wpływu ustaleń Studium na klimat. Linie wysokiego napięcia nie należą do obiektów odpornych na zmiany klimatyczne. Możliwe są zerwania przewodów lub uszkodzenia elementów linii na skutek oblodzenia, silnych wiatrów czy obfitych opadów śniegu.

Zasoby naturalne

Nie przewiduje się negatywnego wpływu.

Zabytki i dobra materialne

Projektowana linia wysokiego napięcia przebiega przez dwa stanowiska archeologiczne, może więc wystąpić oddziaływanie negatywne. Zapisy ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami umożliwiają inwestowanie na terenach zajmowanych przez stanowiska

archeologiczne jedynie pod warunkiem przeprowadzenia badań archeologicznych przed rozpoczęciem procesu inwestycyjnego wiążącego się z usunięciem wierzchniej warstwy gleby. Rodzaj i zakres niezbędnych do wykonania na potrzeby zagospodarowania terenu badań określa Wojewódzki Konserwator Zabytków w zakresie robót budowlanych, ziemnych albo zmiany dotychczasowej funkcji, na którym znajdują się zabytki archeologiczne, jeśli istnieje ryzyko ich zniszczenia bądź uszkodzenia. Tereny zajmowane przez stanowiska archeologiczne powinny być uwzględniane podczas przeprowadzania prac powierzchniowych związanych z zagospodarowaniem i zabudową przestrzeni, zgodnie z przepisami odrębnymi w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami, co uwzględniają zapisy projektowanego dokumentu Studium. Ponadto ewentualny negatywny wpływ na środowisko, w tym obiekty zabytkowe zostanie szczegółowo przeanalizowany w oddzielnej procedurze w ramach uzyskania decyzji środowiskowej.

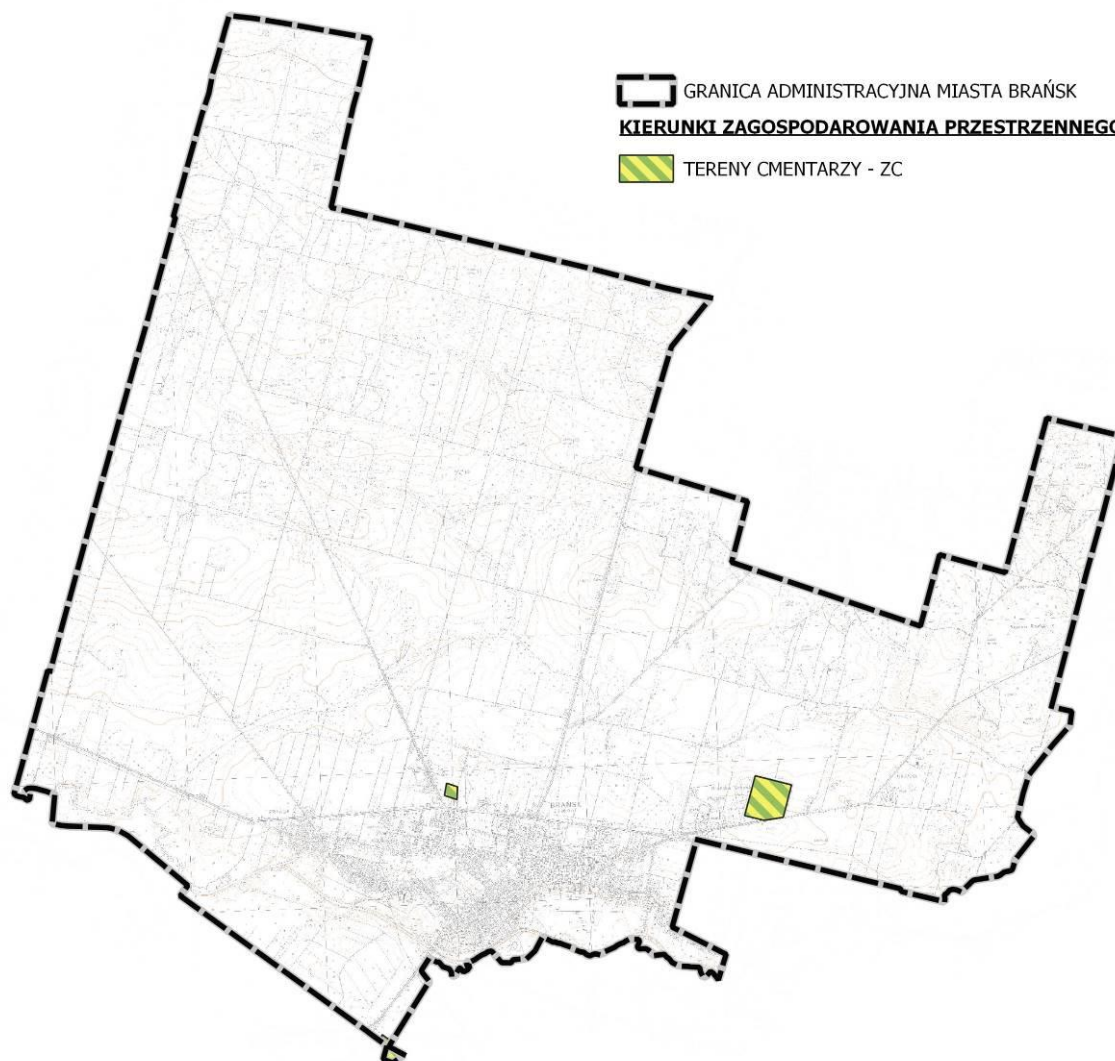
Ryzyko wystąpienia poważnych awarii

Ryzyko awarii może być związane z usterkami w fazie eksploatacji linii wysokiego napięcia, co zostało zasygnalizowane w opisie przy oddziaływaniu klimatu. Ponadto wzdłuż dróg, w szczególności krajowej oraz wojewódzkiej może dochodzić do wypadków z udziałem pojazdów przewożących substancje niebezpieczne. Są to jednak zdarzenia, których nie da się przewidzieć.

11.4. Tereny cmentarzy

W kierunkach zagospodarowania przestrzennego wyznaczono:

- tereny cmentarzy – ZC,

Ryc. 23. Rozmieszczenie terenów cmentarzy

W granicach miasta Brańsk zlokalizowane są dwa istniejące cmentarze (ekumeniczny prawosławny wpisany do rejestru zabytków oraz parafialny – rzymsko-katolicki). Dodatkowo Studium przewiduje poszerzenie cmentarza parafialnego.

Rodzaj przewidywanego oddziaływania

Na przedmiotowych obszarach przewiduje się wystąpienie oddziaływania zróżnicowanego:

- dla terenów zainwestowanych – brak istotnego oddziaływania, zachowanie stanu istniejącego,
- dla terenów nowych cmentarzy – możliwe oddziaływanie słabe negatywne.

Charakterystyka przewidywanych oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska

Ludzie

Negatywne oddziaływanie może być związane z możliwością skażenia wód podziemnych w rejonie zabudowy mieszkaniowej. W większości przypadków jest ono minimalizowane poprzez lokalizację takich terenów poza strefami ochrony sanitarnej cmentarzy. Tereny mieszkaniowe

zlokalizowane w bliskim sąsiedztwie cmentarzy, w strefie do 50 m od ich granic, wynikają głównie z istniejących zabudowań bądź ustaleń planu miejscowego. Niemniej jednak takie działanie ocenia się jako negatywne, pośrednie, średnioterminowe, lokalne. Lokalizacja zabudowy mieszkaniowej w granicach strefy do 50 m i 150 m od granic cmentarzy uzależniona jest od występowania w jej rejonie sieci wodociągowej. Studium wyznacza w jej zasięgu nowe tereny mieszkaniowe, jednak jedynie w miejscach będących kontynuacją już ustalonego przeznaczenia (również w granicach tej strefy) w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 r. w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze, powyższe tereny muszą być zaopatrzone w sieć wodociągową oraz wszystkie budynki w granicach strefy muszą być do niej podłączone. W pozostałych przypadkach nie przewiduje się negatywnego wpływu cmentarzy na zdrowie i życie ludzi.

Rośliny

Oddziaływanie na świat roślin w obszarze wyznaczonych terenów cmentarzy, podobnie jak w przypadku innych terenów inwestycyjnych, jest lokalne, bezpośrednie, długotrwałe, sukcesywnie zmniejszeniu ulegnie powierzchnia biologicznie czynna – nie mniej jednak są to tereny cmentarzy istniejących, wraz z fragmentami przewidzianymi na ich poszerzenie.

Zwierzęta, bioróżnorodność i korytarze ekologiczne

Na przedmiotowym terenie, na których wskazano lokalizację cmentarzy nie stwierdzono występowania wartościowych siedlisk zwierząt i roślin wymagających ochrony. Ustalenia Studium wpłyną na zmianę składu gatunkowego lokalnie występujących ekosystemów, jednak nie będą miały wpływu na zubożenie różnorodności biologicznej w szerszej skali. Nowe tereny wyznaczone pod cmentarze zlokalizowane są poza korytarzami ekologicznymi oraz obszarami cennymi przyrodniczo.

Formy ochrony przyrody

Teren opracowania znajduje się poza granicami obszarów chronionych na podstawie przepisów odrębnych.

Ustalenia Studium wprowadzone na terenach cmentarzy nie wpłyną negatywnie na cele wyznaczone dla obszarów Natura 2000 w regionie oraz występujące w sąsiedztwie formy ochrony przyrody.

Wody podziemne i powierzchniowe

Studium wskazuje strefy ochrony sanitarnej od cmentarzy o zasięgu 50 m i 150 m, w których obowiązują przepisy odrębne z zakresu zachowania wymogów sanitarnych dla terenów wokół cmentarza. Lokalizację samego cmentarza reguluje także szereg przepisów prawnych, których celem jest między innymi ochrona wód powierzchniowych i podziemnych. Należą do nich Ustawa z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych oraz rozporządzenia: Rozporządzenie Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 w sprawie, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze, Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 7 marca 2008 r. w sprawie wymagań, jakie muszą spełniać cmentarze, groby i inne miejsca pochówku zwłok i szczątków oraz Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 23 marca 2011 w sprawie sposobu przechowywania zwłok i szczątków. Zawierają one między innymi wytyczne odnośnie wymaganej odległości od ujęć wody, źródeł oraz strumieni służących do czerpania wody do picia i potrzeb gospodarczych; poziomu wód gruntowych na terenach przeznaczonych pod cmentarze; umiejscowieniu obiektu na wzniesieniu (ukształtowanie terenu ułatwiające spływ wód powierzchniowych); odpowiedniej przepuszczalności gruntu.

W strefach sanitarnych cmentarzy zabrania się lokalizowania wszelkiej nowej zabudowy mieszkalnej, zakładów żywienia zbiorowego bądź zakładów przechowujących żywność oraz studni służących do czerpania wody do celów konsumpcyjnych i potrzeb gospodarczych w odległości do 50 m wokół cmentarzy dla zabudowy uzbrojonej w wodociąg oraz do 150 m wokół cmentarzy dla pozostałej zabudowy.

Powierzchnia ziemi

Grunt będzie regularnie naruszany i utwardzany poprzez powstające nowe miejsca pochówków i ścieżki na terenach przeznaczonych pod cmentarze. Charakteryzuje się on małymi deniwelacjami, jednak istnieje możliwość potrzeby wyrównania i wypełnienia odpowiednim materiałem (bez podwyższonej zawartości węgla wapna). Wystąpią zatem oddziaływania bezpośrednie, długoterminowe i stałe o charakterze lokalnym na skutek zajmowania gruntów pod pomniki oraz chwilowe, związane z etapem prowadzenia prac budowlanych (czasowe deformacje terenu, wykopy itp.).

Cmentarze są także potencjalnym emitorem zanieczyszczeń przenikających do gleby. W tym zakresie również zastosowanie mają akty prawne wymienione w rozdziale dotyczącym oddziaływania na wodę. W przypadku zanieczyszczenia gleb pochodzących z grobów, kluczowe znaczenie ma lokalizacja terenu cmentarza na przepuszczalnym podłożu, umożliwiającym łatwy odpływ wód opadowych i roztopowych, co utrudni powstawanie zastoin wód. Lokalnie do ziemi mogą przenikać także pyły, detergenty i odpady budowlane związane z pracami porządkowymi i użytkowaniem cmentarza. Niezbędne jest usytuowanie odpowiednich pojemników na odpady.

Krajobraz

Utrzymanie obszarów istniejących cmentarzy nie wpłynie znacząco na krajobraz miasta.

Powietrze

Nie przewiduje się istotnego wpływu na jakość powietrza.

Klimat

Nie przewiduje się negatywnego wpływu.

Zasoby naturalne

Nie przewiduje się negatywnego wpływu cmentarzy na zasoby naturalne.

Zabytki i dobra materialne

Nie przewiduje się negatywnego wpływu. Oba cmentarze zostały wpisane do rejestru zabytków. Na terenie cmentarza parafialnego znajduje się również kaplica cmentarna wpisana do wojewódzkiej ewidencji zabytków.

Ustalenia dokumentu mają pozytywny wpływ na zachowanie obiektów chronionych ustawą o ochronie i opiece nad zabytkami. Powyższe działanie mające na celu ochronę dziedzictwa kulturowego ocenia się jako pozytywne, bezpośrednie, długoterminowe i lokalne.

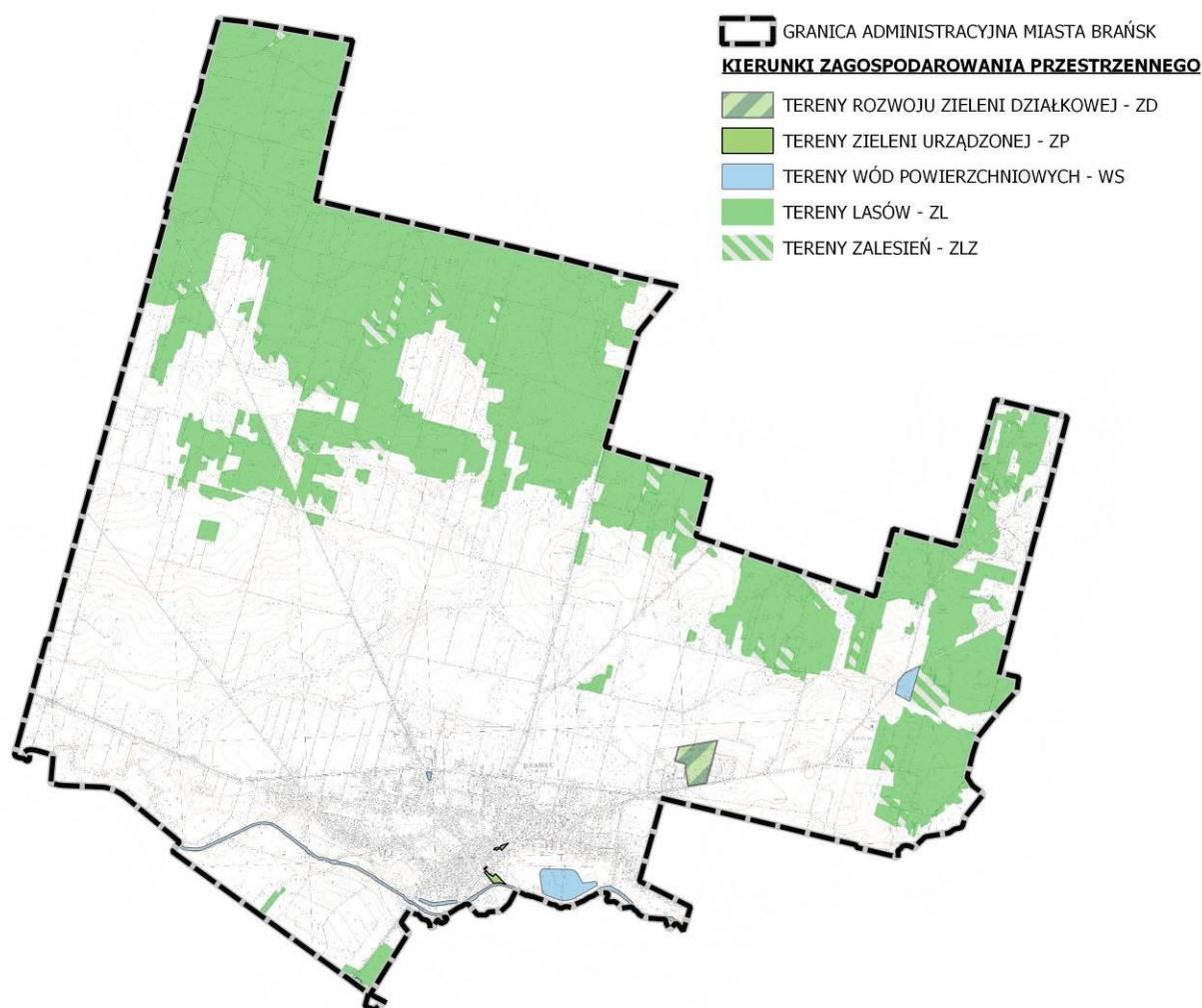
11.5. Tereny przeznaczone pod funkcje przyrodnicze

Do obszarów pełniących funkcje przyrodnicze, zgodnie z kierunkami zagospodarowania przestrzennego wyznaczonymi w Studium, zaliczono:

- tereny lasów – ZL,
- tereny zalesień – ZLZ,

- tereny zieleni urządzonej – ZP,
- tereny rozwoju zieleni działkowej – ZD,
- tereny wód powierzchniowych – WS.

Obejmują one przede wszystkim tereny zielone wzdłuż rzek, tereny lasów, obszary przeznaczone do zalesienia, a także wody powierzchniowe.

Ryc. 24. Lokalizacja terenów wskazanych pod funkcje przyrodnicze

Rodzaj przewidywanego oddziaływania

Na obszarach przeznaczonych pod funkcje przyrodnicze przewiduje się pozytywne oddziaływanie na środowisko. Tereny te są utrzymane bez zmian najcenniejszych elementów środowiska przyrodniczego i krajobrazu. Kompleksy leśne pozostają nienaruszone. Wyznaczono nowe obszary przeznaczone pod zalesienia, które połączą i zagęszczą istniejące tereny leśne, a tym samym wpłyną pozytywnie na sieć lokalnych korytarzy ekologicznych. Tereny rozwoju zieleni działkowej są już w znacznej części zagospodarowane.

Charakterystyka przewidywanych oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska

Ludzie

Tereny o funkcjach przyrodniczych mają pozytywne, bezpośrednie, długoterminowe i lokalne oddziaływanie na zdrowie i życie ludzi. Obszary czynne biologicznie pochłaniają zanieczyszczenia powietrza i hałas, wpływają pozytywnie na mikroklimat, regulują stosunki wodne, a także są miejscem rekreacji i odpoczynku.

Rośliny

Obszary o największych walorach przyrodniczych i cennej szacie roślinnej, zlokalizowane w dolinach rzecznych, a także istniejące kompleksy leśne oraz zadrzewienia śródpolne zostały całkowicie wyłączone spod zabudowy i wskazane do zachowania. Działanie to należy uznać za bezpośrednie, długoterminowe i o znaczeniu lokalnym.

Ponadto zapisy w Studium wskazują tereny przeznaczone pod nowe zalesienia. Zwiększy to powierzchnię leśną, a tym samym miejsce bytowania zwierząt i rozwoju roślinności naturalnej dla tego obszaru. Wpłynie to także na możliwości poruszania się zwierząt i wymianę materiału genetycznego w ramach lokalnych korytarzy ekologicznych. W granicach terenów zieleni działkowej będą zakładane nowe ogrody, pozytywnie wpływające na różnorodność biologiczną miasta.

Zwierzęta

W projekcie Studium najcenniejsze siedliska przyrodnicze zostały objęte zakazem zabudowy. Zachowano ciągłość lokalnych szlaków migracyjnych wzdłuż dolin rzecznych, a także umocniono ich sieć poprzez wprowadzenie nowych zalesień. Pozostawiono istniejące tereny leśne i zadrzewione, mogące stanowić potencjalne miejsce kryjówek zwierząt. W granicach terenów zieleni działkowej będą zakładane nowe ogrody, które staną się siedliskiem dla drobnych zwierząt. Oddziaływanie ustaleń Studium ocenia się jako pozytywne, bezpośrednie, długoterminowe, o znaczeniu lokalnym, a także skumulowane z ustaleniami obowiązującymi w całym mieście w zakresie ochrony fauny.

Różnorodność biologiczna

Ustalenia Studium w sposób prawidłowy odnoszą się do ochrony różnorodności biologicznej. Ochroną przed wprowadzeniem nowych inwestycji objęto najcenniejsze siedliska przyrodnicze. Dzięki podjętym działaniom możliwe jest zachowanie bioróżnorodności, dlatego ustalenia dokumentu ocenia się jako pozytywne, bezpośrednie, skumulowane, długoterminowe, o znaczeniu zarówno lokalnym jak i ponadlokalnym.

Formy ochrony przyrody

Teren opracowania znajduje się poza granicami obszarów chronionych na podstawie przepisów odrębnych.

Wody podziemne i powierzchniowe

Zapisy Studium w zakresie obszarów przyrodniczych mają pozytywny, pośredni wpływ na wody podziemne i powierzchniowe. Powierzchnie biologicznie czynne regulują stosunki wodne w środowisku, zwiększają retencję glebową, a roślinność porastająca doliny rzeczne tworzy naturalną osłonę cieków.

Powierzchnia ziemi

Ustalenia Studium w sprawie zachowania istniejących terenów cennych przyrodniczo, a także wprowadzenie nowych zalesień ma pozytywny wpływ na powierzchnię ziemi. Tereny czynne

biologicznie, w szczególności kompleksy leśne zmniejszają odpływ wód z podłoża oraz ich spływ powierzchniowy. Szata roślinna ogranicza ryzyko wystąpienia erozji wodnej i wietrznej gleb. Zachowanie istniejących kompleksów leśnych i wyznaczenie nowych terenów pod zalesienia jest działaniem bezpośrednim, długoterminowym i o znaczeniu lokalnym.

Krajobraz

Zapisy dokumentu wskazują na zachowanie otwarć i punktów widokowych, oraz najcenniejszych walorów przyrodniczych i krajobrazowych. Na obszarach pełniących funkcje przyrodnicze obowiązuje także zakaz wprowadzania nowej zabudowy. W kontekście ochrony krajobrazu są to działania pozytywne, bezpośrednie, długoterminowe, o znaczeniu lokalnym.

Powietrze

Ustalenia Studium w sposób prawidłowy odnoszą się do ochrony jakości powietrza. Zbiorowiska roślinne, w szczególności kompleksy leśne, które wskazuje się do zachowania, oprócz produkcji tlenu są także swoistym filtrem powietrza, gdyż zatrzymują zanieczyszczenia przenoszone wraz z wiatrem. Dodatkowo wskazuje się tereny przeznaczone do zalesień, co wraz z ochroną lasów już istniejących jest działaniem pozytywnym, bezpośrednim, długoterminowym, o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym.

Klimat

Tereny o funkcji przyrodniczej zawarte w Studium mają pozytywny wpływ na mikroklimat obszaru. Powierzchnie biologicznie czynne, w szczególności duże kompleksy leśne mają wpływ na poziom wilgotności powietrza i prędkość wiatru. Zapisy Studium, zachowujące istniejące lasy oraz wyznaczające nowe obszary pod zalesienia są działaniem pozytywnym, bezpośrednim, długoterminowym, o znaczeniu lokalnym.

Zasoby naturalne

Projekt Studium w sposób prawidłowy wykorzystuje zasoby środowiska przyrodniczego. Cenne zbiorowiska roślinne oraz siedliska zwierząt są objęte ochroną. Tereny przyrodnicze takie jak kompleksy leśne i doliny rzeczne pozostawiono w stanie niezmienionym i wyłączono z możliwości wprowadzania nowej zabudowy. Ustalenia dokumentu ograniczają możliwość wystąpienia negatywnego wpływu na wody powierzchniowe i podziemne oraz powietrze. Oddziaływanie ustaleń Studium należy zatem uznać za pozytywne, bezpośrednie, długoterminowe, lokalne, skumulowane z wytycznymi obowiązującymi na terenie całego miasta.

Zabytki i dobra materialne

Zapisy Studium w zakresie obszarów przyrodniczych nie mają wpływu na zabytki i dobra materialne.

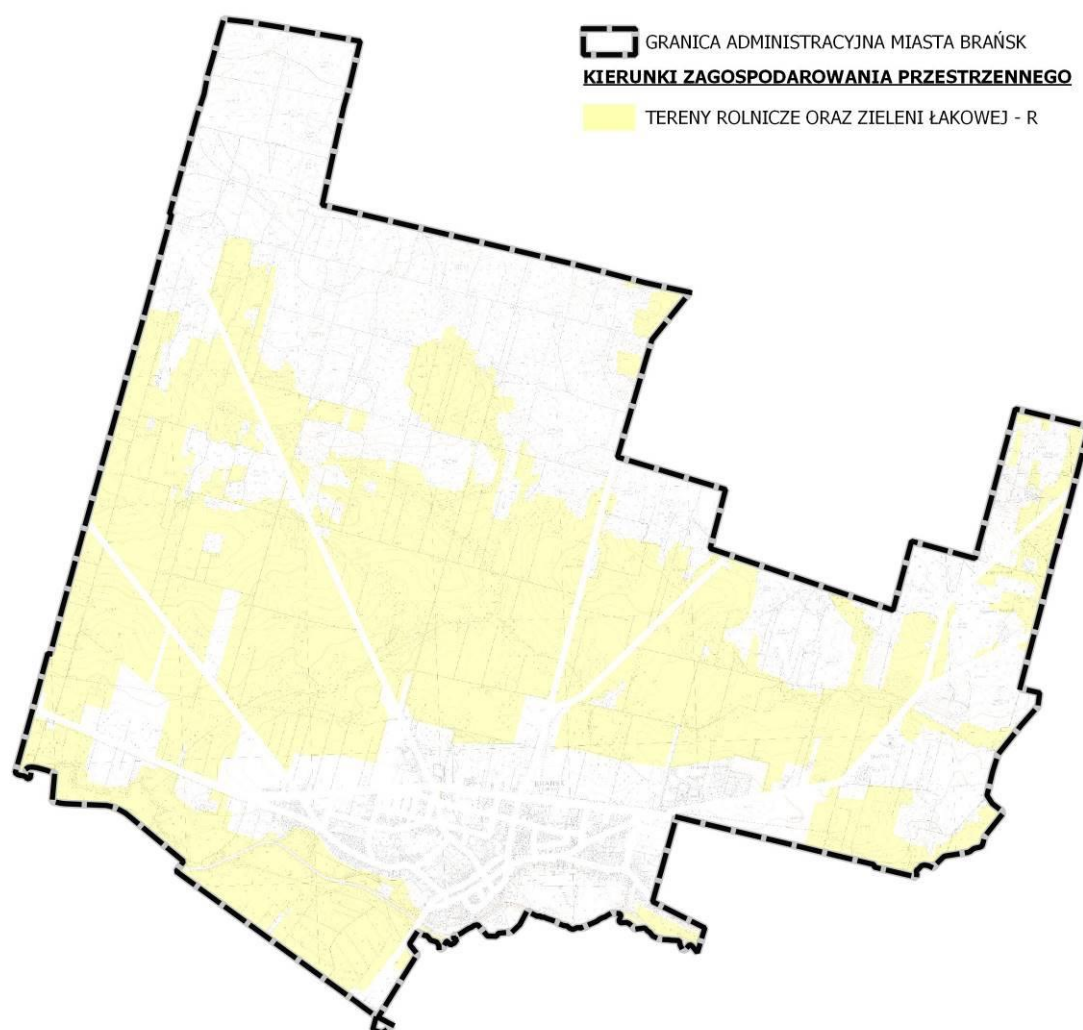
11.6. Tereny rolnicze i zieleni łąkowej

W kierunkach zagospodarowania przestrzennego wyznaczono:

- tereny rolnicze i zieleni łąkowej – R.

Tereny rolnicze stanowią podstawowy element struktury funkcjonalno-przestrzennej miasta. Zaliczono do nich: tereny użytków rolnych, w tym grunty orne, łąki, pastwiska, sady i stawy hodowlane oraz zielen łąkową obejmująca naturalną otulinę cieków wodnych. Na terenach oznaczonych symbolem R, utrzymuje się istniejącą zabudowę z możliwością rozbudowy, nadbudowy

i przebudowy na zasadach określonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Ponadto dopuszcza się sytuowanie budynków i budowli związanych z produkcją rolniczą, na zasadach określonych w planach miejscowych. Tego typu zabudowa jest elementem trwale wpisanym w krajobraz rolniczy, stanowiącym podstawę funkcjonowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej. Studium wprowadza również na tych terenach zachowanie zadrzewień w celu urozmaicenia krajobrazu miasta oraz utrzymanie istniejących systemów melioracji.

Ryc. 25. Rozmieszczenie terenów rolniczych oraz zieleni łąkowej

Rodzaj przewidywanego oddziaływania

Na przedmiotowych obszarach przewiduje się wystąpienie oddziaływania zróżnicowanego:

- dla terenów, gdzie zachowuje się na cele rolnicze grunty o najwyższych klasach bonitacyjnych (III) – oddziaływanie pozytywne,
- dla pozostałych obszarów rolniczych – brak istotnego oddziaływania.

Charakterystyka przewidywanych oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska

Ludzie

Hałas

Bezpośredni, ale krótkoterminowy i lokalny charakter może mieć uciążliwość akustyczna związana z fazą rozbudowy obiektów zabudowy zagrodowej. Krótkoterminowe natężenie hałasu może wystąpić także na skutek użytkowania maszyn rolniczych, w szczególności w okresie zbiorów płodów rolnych. Będzie to oddziaływanie o znaczeniu lokalnym. Może być ono skumulowane ze wzrostem natężenia ruchu samochodowego, na drogach, przy których zlokalizowana zostanie istniejąca i projektowana zabudowa zagrodowa. Potencjalne zwiększenie uciążliwości związanej z hałasem będzie jednak mało znaczące i nie przewiduje się przekroczenia norm akustycznych określonych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz.U. 2014 poz. 112).

Różnorodność biologiczna i zwierzęta

Ustalenia Studium w sposób prawidłowy odnoszą się do ochrony różnorodności biologicznej. Tereny rolnicze stanowią bazę pokarmową dla zwierząt. Są też siedliskiem fauny gniazdującej na ziemi. Wśród użytków rolnych wyodrębniono użytki zielone, na których występują wskazane do zachowania zbiorowiska trawiaste i łąkowe. Pozostawiono także charakterystyczne zakrzewienia i zadrzewienia śródpolne. Jednak po wznowieniu monokulturowych upraw rolniczych na terenach porośniętych drzewami i krzewami, istnieje ryzyko negatywnego wpływu na bioróżnorodność obszaru. Będzie to oddziaływanie negatywne, bezpośrednie, średnioterminowe, o charakterze lokalnym.

Dzięki podjętym działaniom możliwe jest zachowanie bioróżnorodności, dlatego ustalenia dokumentu w zakresie bioróżnorodności i fauny ocenia się jako pozytywne.

Rośliny

Do negatywnego oddziaływania może dojść w przypadku terenów nieużytkowanych rolniczo, na których obserwuje się zjawisko sukcesji wtórnej. Po wznowieniu ich rolniczego wykorzystania konieczna będzie likwidacja istniejącej dendroflory oraz niższego piętra roślinności. Prace agrotechniczne oraz wprowadzona (przeważnie monokulturowa) roślinność uprawna spowoduje zubożenie różnorodności biologicznej na tych terenach. Będzie to oddziaływanie negatywne, bezpośrednie, średnioterminowe, lokalne. Na chwilę obecną nie przewiduje się jednak znacząco negatywnego oddziaływania na rośliny.

Formy ochrony przyrody

Teren opracowania znajduje się poza granicami obszarów chronionych na podstawie przepisów odrębnych.

Ustalenia Studium wprowadzone na terenach rolniczych nie wpłyną negatywnie na cele wyznaczone dla obszarów Natura 2000 w regionie oraz występujące w sąsiedztwie formy ochrony przyrody.

Wody podziemne i powierzchniowe

W projekcie Studium przyjęto rozwiązania ograniczające jego negatywny wpływ na wody podziemne i powierzchniowe, poprzez m.in. zakaz rolniczego wykorzystywania ścieków, zakopywania przeterminowanych środków ochrony roślin, odwadniania użytków zielonych oraz budowy i rozbudowy obiektów, które pogorszyłyby stan sanitarny wód. Zwrócono uwagę na

konieczność ograniczenia stosowania chemicznych środków nawożenia i ochrony roślin. Przy dostosowaniu się mieszkańców do powyższych zapisów dokumentu nie powinno dochodzić do skażenia środowiska. W przypadku nieprzestrzegania obowiązujących przepisów prawa oraz ustaleń Studium przez mieszkańców oraz z uwagi na bliskość części terenów rolniczych do cieków i możliwość wpływów zanieczyszczeń do wód powierzchniowych, możliwe jest negatywne oddziaływanie na środowisko.

Powierzchnia ziemi

Ustalenia Studium w sposób pozytywny odnoszą się do przeznaczenia terenów o poszczególnych klasach bonitacyjnych. Poddaje się ochronie grunty klasy III i ogranicza się ich zastosowanie na cele nierolnicze. Odrolnienie gleb klasy III pod zabudowę, przewidziano przede wszystkim w obszarach o zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej. Grunty klas najsłabszych przeznacza się pod zalesienia i zabudowę. Są to działania pozytywne, bezpośrednie, długoterminowe i o działaniu lokalnym. Negatywne oddziaływanie może mieć miejsce w przypadku wyznaczonych większych połąci terenów mieszkaniowych oraz przemysłowych na peryferiach zwartej zabudowy miasta, stanowiących otwarte tereny pól i łąk. Wystąpi oddziaływanie negatywne, bezpośrednie, długoterminowe o znaczeniu lokalnym.

Do niekorzystnego zjawiska w postaci erozji gleby może dojść na skutek nieodpowiedniej jej uprawy. Odnoszą się do tego zapisy Studium, stanowiące o konieczności prowadzenia zabiegów przeciwerozrywnych na gruntach ornych (zapobieganie przed erozją wodną i wietrzną). Ewentualne wystąpienie erozji będzie zatem skutkiem postępowania użytkowników terenu, niezgodnym z zapisami Studium.

Przeznaczenie terenu pod funkcje rolnicze nie wiąże się z zanieczyszczeniem gleby lub ziemi pod warunkiem prowadzenia prawidłowej gospodarki odpadami i ściekami oraz racjonalnego użytkowania nawozów sztucznych i środków ochrony roślin. W Studium wprowadzono zapisy w zakresie zakazu rolniczego wykorzystywania ścieków, zakopywania przeterminowanych środków ochrony roślin, dzięki czemu nie przewiduje się negatywnego wpływu na powierzchnię ziemi.

Krajobraz

Ustalenia Studium uwzględniają rolniczo-przyrodniczy krajobraz miasta i wskazują na konieczność jego ochrony. Zapisy dokumentu zakładają zachowanie otwarć i punktów widokowych, oraz najcenniejszych walorów przyrodniczych i krajobrazowych. Za ważny element krajobrazu uznaje się także zachowanie istniejących zakrzewień i zadrzewień śródpolnych oraz strefy ekotonowej między lasem a krajobrazem otwartym. Ustalenia Studium w zakresie terenów rolniczych mają pozytywne oddziaływanie na krajobraz miasta, ponieważ nakazują jego ochronę. Jest to działanie długoterminowe, bezpośrednie, o znaczeniu lokalnym.

Powietrze

Na etapie eksploatacji istniejących budynków zagrodowych będzie dochodzić do emisji zanieczyszczeń z istniejących indywidualnych systemów grzewczych, głównie w sezonie zimowym. W Studium wprowadzono zapisy mające na celu ograniczenie negatywnego wpływu ustaleń dokumentu na powietrze. Przy dostosowaniu się do ustaleń dokumentu, ryzyko skażenia powietrza na skutek wprowadzania szkodliwych substancji z indywidualnych źródeł grzewczych jest niewielkie.

Na obszarach użytkowanych rolniczo nie przewiduje się wystąpienia istotnego oddziaływania na powietrze.

Klimat

Realizacja projektu Studium w zakresie terenów rolniczych nie spowoduje znaczących zmian warunków klimatycznych w obszarze analizy ani w ujęciu ponadlokalnym. Na obszarach, w których pojawi się nowa zabudowa zagrodowa nastąpi wzrost powierzchni utwardzonych, jednak biorąc pod uwagę obecne jej rozproszenie i niewielką gęstość, można uznać, że nie będzie miało to wpływu na lokalny mikroklimat. Zachowane zostają rozległe obszary otwarte, kształtujące obecny mikroklimat, można zatem przyjąć, że zapisy Studium nie mają istotnego oddziaływania na klimat.

Zasoby naturalne

Projekt Studium w sposób prawidłowy wykorzystuje zasoby środowiska przyrodniczego. Obszary występowania najlepszych kompleksów glebowych przeważnie są pod ochroną. Przeznaczenie na cele nierolnicze następuje jedynie w uzasadnionych przypadkach. Gleby najslabszych klas przeznacza się pod zalesienia lub zabudowę. Ustalenia dokumentu ograniczają możliwość wystąpienia negatywnego wpływu na wody powierzchniowe i podziemne oraz powietrze. Można stwierdzić zatem brak istotnego oddziaływania na zasoby naturalne.

Zabytki i dobra materialne

Zapisy Studium nie wpłyną negatywnie na zabytki i dobra materialne. W dokumencie wprowadzono odpowiednie zapisy, mające na celu ochronę tych obiektów, co można uznać za oddziaływanie pozytywne, bezpośrednie, długoterminowe i lokalne.

12. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru

Na terenie miasta Brańsk nie występują obszary Natura 2000. Nie przewiduje się także, aby ustalenia Studium wpływały na integralność i cele obszarów Natura 2000, zlokalizowanych poza granicami objętymi opracowaniem. Poniżej przedstawiono rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, będących rezultatem projektowanego dokumentu z podziałem na poszczególne rodzaje terenów.

Zastosowane rozwiązania w zakresie ochrony środowiska dotyczące terenów rozwoju zabudowy mieszkaniowej i usługowej:

W zakresie ograniczania ponadnormatywnych poziomów hałasu na terenach podlegających ochronie akustycznej w Studium wprowadza się poniższe ustalenia:

- modernizacja dróg publicznych, poprawa stanu nawierzchni,
- utrzymanie istniejących i tworzenie nowych pasów zieleni izolacyjnej w sąsiedztwie głównych szlaków komunikacyjnych oraz przy terenach zabudowy produkcyjnej, składowej i magazynowej sąsiadujących z terenami chronionymi akustycznie,
- lokalizacja obiektów produkcyjnych mogących powodować uciążliwość w odpowiedniej odległości od zabudowy mieszkaniowej.

Minimalna powierzchnia biologicznie czynna dla poszczególnych terenów:

- tereny rozwoju zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej MW – 25% działki budowlanej,
- tereny rozwoju zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zabudowy usługowej MWU – 25% działki budowlanej,
- tereny rozwoju zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy usługowej MU – 30% działki budowlanej,
- tereny rozwoju zabudowy mieszkaniowej M – 25% działki budowlanej,
- tereny rozwoju zabudowy usługowej U – 30% działki budowlanej,
- tereny rozwoju zabudowy usług sakralnych UK – 30% działki budowlanej,
- tereny rozwoju zabudowy usług sportu i rekreacji US – 40% działki budowlanej,
- tereny rozwoju zabudowy turystycznej, kulturowej oraz usługowej UT – 50% działki budowlanej.

W celu ograniczenia zagrożeń dla wód powierzchniowych i podziemnych oraz jakości gleby, w Studium przyjmuje się następujące zasady polityki przestrzennej:

- zapewnienie warunków do realizacji celów środowiskowych wyznaczonych dla jednolitych części wód podziemnych i powierzchniowych, zawartych w Ramowej Dyrektywie Wodnej, Prawie Wodnym oraz Planie Gospodarowania Wodami Dorzecza Wisły poprzez:
 - zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania zanieczyszczeń do gleby i wód,
 - zapobieganie pogarszaniu stanu wód,
 - ochronę i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnienie równowagi między poborem a zasileniem wód, tak by osiągnąć cel dobrego stanu chemicznego i ilościowego wód podziemnych,
- zakaz rolniczego wykorzystywania ścieków, zakopywania przeterminowanych środków ochrony roślin, odwadniania użytków zielonych oraz budowy i rozbudowy obiektów, które pogorszyłyby stan sanitarny wód,
- ograniczenie stosowania chemicznych środków nawożenia i ochrony roślin,
- odpowiednie uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej poprzez:
 - bieżącą konserwację, modernizację oraz w miarę potrzeb rozbudowę systemów kanalizacji sanitarnej,
 - bieżącą konserwację, modernizację oraz w miarę potrzeb rozbudowę sieci wodociągowej,
 - stosowanie odpowiednich indywidualnych rozwiązań magazynowania ścieków np. szczelnych zbiorników (szamb) lub indywidualnych oczyszczalni w przypadku braku możliwości podłączenia do sieci kanalizacyjnej,
 - utrzymanie w należyтым stanie technicznym ujęć wody,
 - eliminację zrzutów nieoczyszczonych ścieków do wód i gruntu,
 - sukcesywne likwidowanie źródeł zagrożeń zanieczyszczenia ścieków komunalnych z układu osadniczego i z gospodarstw rolnych,
 - modernizację systemu wodociągowego w celu likwidacji strat wody,
 - racjonalizację zużycia wody, zmniejszenie wodochłonności sektora komunalnego,
- zakaz składowania odpadów w miejscach do tego nieprzeznaczonych,
- niezabudowywanie dolin, zwłaszcza w sąsiedztwie koryt i unikanie regulacji rzek,
- zachowanie oczek wodnych,
- dalsza rekultywacja składowiska odpadów,

- ze względu na deficyty wód podziemnych przeznaczenie na cele nierolnicze wymaga zaniechania w zakresie terenów wodochłonnej zabudowy przemysłowej o dużym zasięgu odwadniania obszarów sąsiadujących.

Zakłada się utrzymanie w mieście obecnie funkcjonującego systemu gospodarowania odpadami, obejmującego selektywną zbiórkę odpadów w gospodarstwach domowych i wywóz przez upoważnione podmioty, w tym również zapewnienie funkcjonowania punktu selektywnej zbiórki odpadów.

W celu ograniczenia emisji szkodliwych substancji do powietrza atmosferycznego oraz poprawy i utrzymania dobrego stanu powietrza, ustala się:

- ograniczenie emisji ze spalania węgla w piecach domowych poprzez zmianę systemu ogrzewania z paliw tradycyjnych na paliwa ekologiczne,
- wycofanie z użytkowania kotłów i pieców węglowych o złym stanie technicznym i niskiej sprawności cieplnej,
- modernizację systemów grzewczych i docieplenie budynków, w celu zmniejszenia zapotrzebowania na energię cieplną,
- popularyzację energii ze źródeł odnawialnych, przede wszystkim przy wykorzystaniu instalacji kolektorów słonecznych oraz ogniw fotowoltaicznych,
- utrzymanie istniejących i tworzenie nowych pasów zieleni izolacyjnej w sąsiedztwie głównych szlaków komunikacyjnych,
- ograniczenie energochłonności sektora komunalnego, rolniczego i przemysłowo-usługowego,
- stosowanie technik i technologii zapobiegających oraz ograniczających emisję pyłów,
- kształtowanie luk w zabudowie umożliwiających ruchy mas powietrza.

Na terenie miasta dopuszcza się realizację wszystkich typów energii odnawialnej z zakresu mikroinstalacji i małych instalacji o mocy do 100 kW za wyjątkiem instalacji wykorzystujących energię wiatru. Co do urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy powyżej 100 kW w niniejszym dokumencie dopuszcza się lokalizację takich urządzeń w terenach PEF oraz w części wskazanych terenów PU, które pokrywają się z granicami obszarów na których przewiduje się rozmieszczenie urządzeń wytwarzających energię o mocy przekraczającej 100kW.

Z uwagi na możliwość obniżenia kosztów związanych z ogrzewaniem budynków oraz na ochronę środowiska zaleca się przeprowadzenie termomodernizacji budynków oraz w miarę możliwości wyposażanie budynków użyteczności publicznej oraz zamieszkania w indywidualne systemy grzewcze wykorzystujące energię z odnawialnych źródeł energii. Planowana jest realizacja sieci gazowej średniego napięcia, która w przyszłości zapewni zaopatrzenie w gaz docelowym odbiorcom i zostanie wykorzystana w celach grzewczych. Wymiana instalacji w budynkach mieszkalnych, usługowych i produkcyjnych przyczyni się do poprawy stanu jakości powietrza w mieście.

Polityka adaptacyjna do zmian klimatu w gospodarowaniu przestrzennym na terenie miasta Brańsk została uwzględniona w następujących działaniach:

- kształtowanie odpowiedniego mikroklimatu w rejonach silniej zagospodarowanych poprzez wprowadzanie i utrzymanie terenów zieleni, zachowanie istniejących zadrzewień, ochronę zbiorników wodnych,
- stosowanie najnowszych technologii w budownictwie lądowym, uwzględniających możliwość wystąpienia ekstremalnych zjawisk pogodowych,
- podejmowanie działań zmierzających do retencji wodnej na obszarach narażonych na straty materialne podczas suszy (budowa zbiornika retencyjnego, zachowanie oczek wodnych, zadrzewień śródpolnych, użytków zielonych, mokradeł),
- ograniczenie emisji gazów cieplarnianych poprzez m.in. stosowanie wysokosprawnych źródeł ciepła w kotłowniach indywidualnych oraz wykorzystywanie nowoczesnych technologii w hodowli zwierząt,
- ograniczenie lokalizacji zabudowy w granicach obszarów szczególnego zagrożenia powodzią $Q=1\%$, z wyjątkiem terenów budowlanych wynikających z planów miejscowych uchwalonych przed wyznaczeniem ww. obszarów zalewowych; w celu minimalizacji ryzyka zaleca się, aby na terenach budowlanych, które pokrywają się z obszarami zalewu o przepływach prawdopodobnych $Q=1\%$, na etapie planu miejscowego ograniczyć możliwość lokalizacji budynków poprzez nieprzekraczalną linię zabudowy, a powierzchnie te wykorzystać w ramach wskaźników zagospodarowania przestrzennego dla działki budowlanej; w przypadku konieczności lokalizacji budynków w obszarze $Q=1\%$ nakazuje się podłączenie budynków przeznaczonych na pobyt ludzi do kanalizacji sanitarnej.

W zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, zgodnie z ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami wszelkie prowadzone działania dotyczące obiektów zabytkowych powinny być ukierunkowane na:

- zachowanie wartości zabytkowej zabudowy i jej kompozycji,
- porządkowanie, rewaloryzację oraz konserwację zabytkowych parków i cmentarzy oraz innych zabytkowych terenów publicznych,
- zachowanie i konserwację historycznych układów przestrzennych oraz dążenie do eliminacji elementów uznanych za zniekształcające historyczne założenia i rekonstrukcji zniszczonych obiektów,
- zachowanie i ochronę stanowisk archeologicznych,
- dostosowanie nowych obiektów budowlanych do historycznej kompozycji przestrzennej,
- dostosowanie współczesnej funkcji budynków do wartości obiektów zabytkowych,
- przebudowę lub usunięcie obiektów dysharmonijnych.

Obiekty, obszary oraz stanowiska archeologiczne wpisane do rejestru zabytków znajdują się pod szczególną ochroną prawną i wszelkie działania związane z nimi muszą być uzgadniane z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

W zakresie ochrony walorów krajobrazowych wyznaczono następujące kierunki, mające zastosowanie w terenach rozwoju zabudowy mieszkaniowej i usługowej:

- ze względu na dominację rolniczo-przyrodniczego krajobrazu miasta objęcie ochroną obszaru przed rozpraszaniem zabudowy, lokalizacją obiektów nieharmonijnych z krajobrazem, dużych obiektów przemysłowych i handlowych;
- ochrona zabytków w tym obiektów wpisanych do rejestru zabytków:

- utrzymanie historycznego układu przestrzennego poprzez m.in. zachowanie istniejących ciągów ulicznych i placów; utrzymanie obecnego układu cmentarzy, trwałe zachowanie historycznej formy architektonicznej i substancji budowlanej obiektów wpisanych do rejestru zabytków oraz wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków;
- zakaz prowadzenia wszelkich inwestycji na obszarach zabytków archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków;
- ochrona krajobrazu kulturowo-przyrodniczego: kształtowanie terenu, zieleni (w szczególności starodrzewia), wprowadzenie nowych elementów krajobrazowych, podnoszących wartość estetyczną terenu i podkreślających związek przestrzenny z założeniami urbanistycznymi, podporządkowanie się historycznym układom przestrzennym, tworzących otwarcia czy też zamknięcia urbanistyczne.

Inne ustalenia z zakresu ochrony środowiska, zdrowia i życia ludzi:

Z zabudowy wykluczone powinny pozostać tereny położone w zasięgu obszaru szczególnego zagrożenia powodzią. Zakaz zabudowy na wymienionych terenach dotyczy przede wszystkim zabudowy kubaturowej (realizacji budynków). Tym samym zakaz nie przesądza o wykluczeniu obiektów takich jak drogi, sieci i urządzenia infrastruktury technicznej, budowle hydrotechniczne lub budowle służące ochronie środowiska. Poza terenami wyłączonymi spod zabudowy, ograniczeniom w lokalizowaniu zabudowy podlegają ponadto wszystkie tereny w zakresie, w jakim ograniczenia te mogą wynikać z ustanowienia na podstawie przepisów odrębnych stref ograniczonego użytkowania wzdłuż ciągów komunikacyjnych, pasów technologicznych wokół linii elektroenergetycznych, stref kontrolowanych od gazociągów wysokiego ciśnienia czy stref ochrony sanitarnej wokół cmentarzy.

Zastosowane rozwiązania w zakresie ochrony środowiska dotyczące terenów rozwoju przemysłu

Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej:

- tereny rozwoju zabudowy obiektów produkcyjnych, składów, magazynów i zabudowy usługowej PU – 10% działki budowlanej,
- tereny rozwoju obiektów produkcyjnych – elektrownia fotowoltaiczna PEF – 15% działki budowlanej,

W zakresie **ochrony powietrza, wód powierzchniowych i podziemnych, adaptacji do klimatu** zastosowanie mają te same ustalenia Studium, co w przypadku terenów mieszkaniowych i usługowych.

Zastosowane rozwiązania w zakresie ochrony środowiska dotyczące terenów związanych z infrastrukturą techniczną i drogową

Dla terenów oznaczonych symbolem IT oraz KS minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej wyniesie 15% działki budowlanej.

W zakresie **ochrony zdrowia i życia ludzi, stanu powietrza, wód powierzchniowych i podziemnych, adaptacji do klimatu** zastosowanie mają te same ustalenia Studium, co w przypadku pozostałych terenów.

Zastosowane rozwiązania w zakresie ochrony środowiska dotyczące terenów cmentarzy

Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej:

- tereny cmentarzy ZC – 30% działki budowlanej.

W zakresie **ochrony zdrowia i życia ludzi, stanu powietrza, wód powierzchniowych i podziemnych, adaptacji do klimatu** zastosowanie mają te same ustalenia Studium, co w przypadku pozostałych terenów.

W Studium wyznaczono strefy związane z ograniczeniami w lokalizowaniu zabudowy w odległości 50 m i 150 m od cmentarzy.

Dla wszystkich wskazanych wyżej terenów należy uwzględnić ograniczenia w lokalizowaniu zabudowy, które wynikają z możliwości lokalizowania sieci infrastruktury technicznej oraz z przepisów odrębnych, dotyczy to m.in.:

- odległości lokalizowania zabudowy od dróg publicznych,
- pasów technologicznych wzdłuż linii elektroenergetycznych,
- ograniczeń związanych z przebiegiem linii radiowej wraz ze strefą ochronną,
- stref związanych z ograniczeniami w lokalizowaniu zabudowy w odległości 50 m i 150 m od cmentarzy,
- odległości lokalizowania zabudowy od brzegów rzek i innych zbiorników wodnych.

Zastosowane rozwiązania w zakresie ochrony środowiska dotyczące terenów przyrodniczych

W zakresie ochrony cennych obiektów i struktur pełniących funkcje ekologiczne ustala się:

- ograniczenie nowej zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej w rejonie obszarów węzłowych i łącznikowych,
- harmonizowanie istniejących struktur osadniczych i infrastruktury technicznej z siecią ekologiczną,
- zakaz użytkowania terenu w sposób zagrażający funkcjom ekologicznym,
- ochrona siedlisk torfowiskowych i bagiennych przed osuszeniem, zanieczyszczeniem i degradacją,
- zachowanie drożności powiązań ekologicznych:
 - racjonalna lokalizacja zabudowy – zalecane działania zmierzające do koncentracji zabudowy przy jednoczesnym zachowaniu luk między budynkami – szkodliwe jest tworzenie długich pasów zabudowy wzdłuż dróg,
 - kształtowanie i ochrona mozaiki siedliskowej, sprzyjającej ochronie różnorodności biologicznej,
 - zakaz tworzenia nasypów i grodzienia poprzecznego do osi dolin rzecznych,
- ustalenie wysokiej powierzchni biologicznie czynnej dla terenów o najcenniejszych walorach przyrodniczych,
- prowadzenie polityki zalesień najsłabszych gruntów zwłaszcza w strefach przyleśnych,

- kształtowanie granicy lasów (stref ekotonowych), mające na celu wyrównanie na styku las-pole, zaś na styku las-łąka kształtowanie enklaw niezalesionych i polan,
- objęcie ochroną:
 - drzew przydrożnych oraz zadrzewień śródpolnych i zlokalizowanych w dolinach rzecznych,
 - lasów przed zmianą sposobu ich użytkowania, zwłaszcza w rejonie zwartych kompleksów,
 - użytków zielonych i zalesień przed przekształceniem w pola uprawne,
- dla terenów leśnych zaleca się dążenie do poprawy struktury przyrodniczej lasów poprzez:
 - dostosowywanie gatunkowego składu drzewostanów do zajmowanych siedlisk,
 - w rejonach występowania siedlisk wilgotnych i bagiennych podjęcie działań w kierunku przywrócenia zakłóconych stosunków wodnych,
 - zagospodarowanie lasów zgodnie z pełnionymi funkcjami ochronnymi,
 - kształtowanie i ochrona stref ekotonowych.

W celu zapewnienia prawidłowego funkcjonowania SPM należy zapewnić drożność korytarzy ekologicznych i objąć ochroną obszary węzłowe poprzez zastosowanie następujących zasad:

dla obszarów łącznikowych (korytarzy ekologicznych):

- ograniczenie do niezbędnego minimum nowych melioracji w obrębie dolin rzecznych,
- tworzenie warunków do unaturalniania stosunków wodnych,
- oczyszczanie koryt rzecznych,
- ograniczenie dopływu substancji biogennych do obszarów podmokłych,
- ograniczenie nowej zabudowy w obrębie korytarzy,
- eliminacji istniejących barier ekologicznych (obszarów konfliktowych z punktu widzenia funkcjonowania środowiska) ograniczających swobodną migrację zwierząt np. poprzez budowę odpowiedniej szerokości przepustów na ciekach (mostki), drogach,
- w miarę możliwości ograniczenie tworzenia nowych barier ekologicznych w formie nasypów drogowych itp., w przypadku lokalizacji większych obiektów kubaturowych sytuowanie ich wzdłuż osi korytarzy i ciągów ekologicznych;

dla obszarów węzłowych (leśnych):

- ograniczenie do niezbędnego minimum nowych melioracji,
- ochrona przed zrębami zupełnymi,
- ochrona starodrzewia,
- dążenie do przekształcenia struktury drzewostanu zgodnie z zajmowanym siedliskiem,
- tworzenie lasów wielowiekowych, wielopiętrowych i różnokierunkowych,
- ochrona przed zmianą dotychczasowego przeznaczenia,
- zachowanie siedlisk zwierząt;

dla sięgaczy ekologicznych:

- ochrona przed zmianą dotychczasowego przeznaczenia,

- wzbogacanie o nowe zadrzewienia,
- ochrona przed eutrofizacją obszarów bagiennych i oczek wodnych.

W miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego należy uwzględnić zasady zagospodarowania oraz zakazy i ograniczenia wynikające z aktów stanowiących podstawę prawną dla obiektów i terenów objętych formami ochrony przyrody.

Aktualnie na terenie miasta nie są zlokalizowane żadne formy ochrony przyrody, jednak w jego granicach wyznaczony został Projektowany Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Rzeki Nurzec. Stanowi on wielkoprzestrzenny element o wysokich walorach przyrodniczych w skali regionu wschodniej Polski. Tworzy ciąg powiązań przyrodniczych o znaczeniu lokalnym i regionalnym, a także pełni funkcję ekologiczną, krajobrazową, bioklimatyczną oraz rekreacyjną. Objęta ochroną ma zostać cała dolina rzeczna – dno, terasy i zbocza, a także występujące w jej bezpośrednim sąsiedztwie lasy i łąki. Nie wyklucza się również, że w przyszłości na terenie miasta ochroną prawną zostaną objęte inne obiekty punktowe oraz powierzchniowe.

W zakresie **ochrony powietrza, walorów krajobrazowych oraz adaptacji do klimatu** zastosowanie mają te same ustalenia Studium, co w przypadku pozostałych terenów.

Inne ustalenia dotyczące poszczególnych terenów pełniących funkcje przyrodnicze:

Studium wskazuje następujące tereny, które będą pełnić funkcję przyrodniczą:

- tereny lasów – oznaczone symbolem ZL,
- tereny zalesień – oznaczone symbolem ZLZ,
- tereny wód powierzchniowych – oznaczone symbolem WS,
- tereny zieleni urządzonej – oznaczone symbolem ZP (minimalna powierzchnia biologicznie czynna – 70% działki budowlanej),
- tereny rozwoju rodzinnych ogrodów działkowych ZD (minimalna powierzchnia biologicznie czynna – 70% działki budowlanej).

Zastosowane rozwiązania w zakresie ochrony środowiska dotyczące terenów rolniczych

W zakresie ochrony walorów krajobrazowych oraz środowiska zaleca się:

- zachowanie zadrzewień w celu urozmaicenia krajobrazu gminy,
- utrzymanie istniejących systemów melioracji.

Rozwój rolniczej przestrzeni produkcyjnej powinien być oparty o istniejące uwarunkowania przyrodnicze miasta. Oprócz standardowej produkcji rolniczej powinno być rozwijane rolnictwo specjalistyczne w oparciu o gospodarstwa ukierunkowane na dany typ produkcji. Ważny jest także rozwój rolnictwa ekologicznego uwzględniającego m.in. potencjalne ograniczenia wynikające z ochrony projektowanego Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Rzeki Nurzec. Biorąc pod uwagę walory przyrodnicze obszaru miasta oraz występujące tu licznie zabytki architektury zaleca się wyznaczenie na terenach rolniczych szlaków turystycznych (pieszych, rowerowych i konnych) oraz rozwijanie w gospodarstwach rolnych różnych form agroturystyki.

W celu zapobiegania erozji gleb oraz wzmocnienia przyrodniczej struktury miasta część terenów najniższych klas bonitacyjnych, gleb zdegradowanych i nieużytków przeznacza się pod zalesienia. Należy dążyć także do utrzymania i zachowania istniejących zadrzewień śródpolnych i przydrożnych, o wysokich walorach ekologicznych i krajobrazowych. Zaleca się również

wprowadzenie pomiędzy terenami rolniczymi zakrzewień i zadrzewień śródpolnych, które powinny odpowiadać typem siedliskowym rodzimym drzewostanom i krzewom.

W zakresie ochrony gleb ustala się:

- ograniczanie przeznaczenia gruntów klasy III na cele nierolnicze,
- ochrona gruntów organicznych występujących w bezpośrednim sąsiedztwie cieków, na których wykształciły się zbiorowiska łąkowe i torfowiska niezależnie od klasy,
- przeznaczanie gruntów najsłabszych klas pod zalesienia, ewentualnie zabudowę,
- racjonalne stosowanie wapna, nawozów sztucznych i środków ochrony roślin na terenach rolnych, zakaz składowania bezpośrednio na ziemi nawozów, pasz, obornika i innych substancji wykorzystywanych w rolnictwie,
- ochrona istniejących zadrzewień, zakrzewień i oczek śródpolnych,
- stosowanie w krajobrazie rolniczym w zadrzewieniach rodzimych gatunków drzew i krzewów, zgodnie z siedliskiem,
- prowadzenie zabiegów przeciwozyjnych na gruntach ornych (zapobieganie przed erozją wodną i wietrzną),
- promowanie rolnictwa ekologicznego,
- ograniczanie zmian naturalnego ukształtowania terenu.

W zakresie **ochrony zdrowia i życia ludzi, stanu powietrza, wód powierzchniowych i podziemnych, adaptacji do klimatu** zastosowanie mają również te same ustalenia Studium, co w przypadku pozostałych terenów.

13. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru

Wariant „zerowy” polegający na niepodjęciu prac nad nowym Studium uniemożliwiłby funkcjonowanie polityki przestrzennej miasta w oparciu o obowiązujące przepisy prawa. Dodatkowo nowe inwestycje oraz zamierzenia budowlane jej mieszkańców nie mogłyby zostać zrealizowane – co znacznie ograniczyłoby dalszy rozwój miasta oraz przyczyniłoby się do emigracji mieszkańców. Obecna treść Studium jest wynikiem wielu analiz uwarunkowań ekonomicznych, środowiskowych, społecznych, demograficznych, stanu infrastruktury technicznej oraz wypracowanego kompromisu pomiędzy uwarunkowaniami przyrodniczymi, a potrzebami lokalnego społeczeństwa.

Przeznaczenie obszaru analizy pod funkcje wskazane w Studium nie są sprzeczne z zasadami zrównoważonego rozwoju. Nie przewiduje się znaczącego negatywnego wpływu ustaleń dokumentu na środowisko przyrodnicze z wyjątkiem terenów umożliwiających realizację przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko (oznaczonych symbolem PU, PEF, U, KS). Zaproponowane rozwiązanie umożliwia rozwój gospodarczy miasta Brańsk z poszanowaniem zasad funkcjonowania przyrody.

Wprowadzona zabudowa została wskazana w bezpośrednim sąsiedztwie obszarów o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno-przestrzennej jednostek osadniczych, w sposób uwzględniający walory przyrodniczo-środowiskowe obszaru. Nowe tereny inwestycyjne wyznaczono poza najcenniejszymi obszarami przyrodniczymi.

Podstawowe problemy z zakresu ochrony środowiska zostały w projekcie Studium rozwiązane w sposób prawidłowy. Dokument uwzględnia wariant najkorzystniejszy pod względem społecznym, ekonomicznym oraz ekologicznym, dlatego też nie wskazuje się rozwiązań alternatywnych.

14. Trudności wynikające z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy

Trudności jakie napotkano przy sporządzaniu prognozy oddziaływania na środowisko wynikają przede wszystkim z ogólnego charakteru ocenianego dokumentu. Ze względu na brak możliwości sprecyzowania jakiego rodzaju przedsięwzięcia będą wprowadzone na terenach inwestycyjnych, niemożliwe jest dokładne określenie w jakim stopniu i na jakie komponenty mogą one oddziaływać. Nie są także znane szczegółowe dane w zakresie rozwiązań technicznych przy projektowanej infrastrukturze, co w kilku przypadkach uniemożliwiło określenie zasięgu oddziaływania na tereny chronione akustycznie (np. w przypadku dróg), czy obszary, na których sprecyzowane jest dopuszczalne natężenie pola elektromagnetycznego (np. w przypadku linii elektroenergetycznych).

Miasto Brańsk w całości objęte jest miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, w których w sposób bardziej szczegółowy określone są parametry gospodarowania przestrzenią i wytyczne z zakresu ochrony zasobów przyrodniczych. Ponadto w przypadku planowanych przedsięwzięć mogących negatywnie oddziaływać na środowisko zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2019 poz. 1839) konieczne będzie uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Podczas tej procedury na podstawie precyzyjnych danych dotyczących projektowanych inwestycji zostaną wydane wytyczne z zakresu ochrony środowiska.

15. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Przedmiotem niniejszego opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko do Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Brańsk, sporządzonego zgodnie z Uchwałą Nr XI/71/2020 Rady Miasta Brańsk z dnia 29 czerwca 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Brańsk.

Prezentowane opracowanie, w myśl art. 46 oraz art. 51 ustawy z dnia 03 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, stanowi integralną część procedury przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Celem niniejszej zmiany jest dostosowanie Studium do obowiązujących przepisów prawa, a także uwzględnienie składanych przez mieszkańców wniosków w sprawie zmiany Studium oraz obowiązujących dla obszaru całego miasta planów miejscowych.

Granice terenu opracowania zostały określone w uchwale Nr XI/71/2020 Rady Miasta Brańsk z dnia 2020-06-29 w sprawie przystąpienia do sporządzania Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Brańsk i obejmują cały obszar miasta Brańsk w jego granicach administracyjnych. Miasto Brańsk położone jest w powiecie bielskim, w południowej części województwa podlaskiego. Obszar graniczy od północy z wsią Zanie, Świridy, Poletyły, od wschodu z wsiami Załuskie Kościelne, Bronka, Kalnica, od południa z wsiami Kiersnówek, Popławy oraz Brzeźnica, a od zachodu z wsiami Patoki, Glinnik. (Ryc. 1).

Gmina ma charakter miejski, a jej powierzchnia wynosi 32,43 km², co stanowi 2,34% powierzchni powiatu. Liczba mieszkańców wynosi 3 753 osoby, a gęstość zaludnienia 116 os/km² (GUS, 2019). W aspekcie przyrodniczym obszar miasta nie wyróżnia się cennymi przyrodniczo obszarami – jego terenów nie objęto żadnymi wielkoobszarowymi formami ochrony przyrody. Nie występują tu także pomniki przyrody. Najcenniejszym elementem systemu przyrodniczego są tereny wzdłuż doliny rzeki Nurzec na południu oraz zwarte kompleksy leśne na północy opracowania.

W *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Brańsk* wydzielono trzy strefy funkcjonalno-przestrzenne, w oparciu strukturę osadniczą oraz uwarunkowania przyrodnicze:

- Strefa I – obszary zurbanizowane
- Strefa II – obszary rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej
- Strefa III – obszary turystyczno-rekreacyjne wraz z doliną rzeki Nurzec

W granicach Studium wyznaczono tereny o różnych przeznaczeniach lub zasadach zagospodarowania, oznaczone symbolami:

- Tereny rozwoju zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej – MW
- Tereny rozwoju zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zabudowy usługowej – MWU
- Tereny rozwoju zabudowy mieszkaniowej oraz usługowej – MU
- Tereny rozwoju zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy zagrodowej – M
- Tereny rozwoju zabudowy usługowej – U
- Tereny rozwoju zabudowy usług sakralnych – UK
- Tereny rozwoju zabudowy usług sportu i rekreacji – US
- Tereny rozwoju zabudowy turystycznej, kulturowej oraz usługowej – UT
- Tereny rozwoju zabudowy obiektów produkcyjnych, składów, magazynów i usług – PU
- Tereny rozwoju obiektów produkcyjnych – elektrownia fotowoltaiczna – PEF
- Tereny rozwoju zieleni działkowej – ZD
- Tereny rozwoju zabudowy obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej – IT
- Tereny parkingów – KS
- Tereny zieleni urządzonej – ZP
- Tereny cmentarzy – ZC
- Tereny rolnicze oraz zieleni łąkowej – R
- Tereny lasów – ZL
- Tereny zalesień – ZLZ
- Tereny wód powierzchniowych – WS.

Dla wydzieleni określono funkcje oraz wprowadzono szereg zapisów określających zasady użytkowania danego terenu, uwzględniające postulaty idei zrównoważonego rozwoju.

W niniejszym opracowaniu w szczególności określono, przeanalizowano i oceniono istniejące problemy ochrony środowiska, dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, a także na system przyrodniczy miasta Brańsk.

W prognozie uwzględniono oddziaływania ustaleń Studium na tereny zalesione i zadrzewione, szpalery i zieleni urządzonej oraz pojedyncze drzewa i zakrzaczenia. Przeanalizowano wpływ zapisów dokumentu na krajobraz rolniczy z terenami upraw rolnych i użytków zielonych.

Przeanalizowano możliwość wystąpienia znaczącego oddziaływania na środowisko, wynikającego z projektowanego przeznaczenia na zdrowie i życie ludzi oraz poszczególne komponenty środowiska. Oceniono oddziaływanie na ujęcia wód podziemnych, a także na cele

środowiskowe dla jednolitych części wód podziemnych i powierzchniowych, zawartych w *Planie gospodarczego wodami w obszarze dorzecza Wisły* (2016). Przeanalizowano wpływ zapisów dokumentu na klimat oraz odporność na ekstremalne zjawiska pogodowe.

Ustalenia Studium nie są sprzeczne z celami określonymi dla obszarów i obiektów chronionych na podstawie przepisów odrębnych. Założenia projektu studium wskazują na możliwość realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, przy czym dotyczy to terenów rozwoju zabudowy obiektów produkcyjnych, składów i magazynów – PU, terenów rozwoju obiektów produkcyjnych – elektrowni fotowoltaicznej – PEF, terenów rozwoju zabudowy usługowej – U oraz terenów parkingów – KS. Ponadto ustalenia Studium podtrzymują zapisy obowiązujących dokumentów planistycznych w zakresie lokalizacji części terenów rozwoju zabudowy obiektów produkcyjnych, składów i magazynów (PU) oraz w całości terenów rozwoju zabudowy turystycznej, kulturowej oraz usługowej (UT). Projekt Studium wyznacza także obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego (potencjalnie znacząco oddziaływujące na środowisko) z zakresu łączności publicznej, infrastruktury technicznej i komunikacyjnej. Wskazany został przebieg linii elektroenergetycznej wysokiego napięcia, dla której przeprowadzona zostanie oddzielna procedura w ramach uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Na pozostałych obszarach, biorąc pod uwagę ogólne zapisy dokumentu, na obecnym etapie można przewidywać, że nie wystąpi znacząco negatywne oddziaływanie na zdrowie ludzi i środowisko przyrodnicze w tym: zwierzęta, rośliny, bioróżnorodność, obszary chronione, powierzchnię ziemi, walory krajobrazowe, jakość wód podziemnych i powierzchniowych, jakość powietrza, klimat, zasoby naturalne oraz zabytki i dobra materialne.

W Studium wprowadzono prawidłowo zapisy chroniące środowisko. Dostosowanie się do zakazów oraz nakazów zamieszczonych w dokumencie zapewni właściwe funkcjonowanie środowiska przyrodniczego. Tereny przeznaczone pod zabudowę znajdują się w obrębie wykształconych struktur osadniczych. Nie wprowadza się zabudowy rozproszonej, co sprzyja racjonalnemu kształtowaniu sieci infrastruktury technicznej (kanalizacyjnej, wodociągowej). Jednocześnie zachowuje się najcenniejsze obszary przyrodnicze, a także te o dużych walorach krajobrazowych. Zabudowa wyznaczona jest przeważnie poza Systemem Przyrodniczym Miasta – nie stanowi tym samym barier dla szlaków migracji zwierząt. W dokumencie zastosowane zostały środki minimalizujące negatywne oddziaływanie możliwych do realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Ustalenia Studium prawidłowo odnoszą się do gospodarki wodno-ściekowej oraz ochrony wód podziemnych i powierzchniowych.

Dokument uwzględnia odrębne przepisy prawa, w tym dotyczące ochrony zabytków (Ustawa o ochronie i opiece nad zabytkami). W granicach miasta nie występują prawne formy ochrony przyrody. W Studium wprowadzono elementy pozytywnie wpływające na środowisko naturalne (zachowano zwarte kompleksy leśne, wyznaczono tereny do zalesień). Podstawowe problemy z zakresu ochrony środowiska zostały w projekcie planu rozwiązane w sposób prawidłowy. Dokument uwzględnia wariant najkorzystniejszy pod względem społecznym, ekonomicznym oraz ekologicznym.

Dokumenty i materiały źródłowe

Akty prawne uwzględnione w opracowaniu

- Decyzja Komisji z dnia 13 listopada 2007 r. przyjmująca, na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG, pierwszy zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty, składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument C(2007)5043)(2008/25/WE) (Dz. Urz. Unii Europejskiej L 12 str.383);
- Dyrektywa Ptasia (Dyrektywa Rady 2009/147/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa);
- Dyrektywa Siedliskowa (Dyrektywa Rady 92/43/EWG z 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory);
- Ramowa Dyrektywa Wodna (Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej);
- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu. Nowy Jork.1992.05.09 (Dz. U. 1996, Nr 53, poz. 238);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 listopada 2013 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. 2014 poz. 1713);
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. 2019, poz. 2149);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. 2016 poz. 2183);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. 2014 poz. 1408);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. 2014 poz. 1409);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie opracowań ekofizjograficznych (Dz. U. 2002 nr 155 poz. 1298);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi (Dz. U. 2016 poz. 1395);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z 20 czerwca 2007 r. w sprawie informacji dotyczących ruchów masowych ziemi (Dz. U. 2007 Nr 121 poz. 840);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. 2012, poz.1031);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 października 2012 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. 2014 poz.112);
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2019, poz. 1839);
- Rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 roku w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych (Dz.U. 2019 poz. 1311);
- Ustawa z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu (Dz. U. 2021 poz. 76);

- Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu porządku i czystości w gminach (Dz. U. 2020, poz. 1439 t.j. ze zm.);
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. 2020 poz. 282 t.j. ze zm.);
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2020 poz. 1219 t.j. ze zm.);
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2020 r poz. 293 t.j. ze zm.);
- Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. 2020 poz. 1463);
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. 2017 poz. 1161 t.j. ze zm.);
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2021 poz. 247);
- Ustawa z dnia 6 lipca 2001r. o zachowaniu narodowego charakteru strategicznych zasobów naturalnych kraju (Dz. U. 2018 poz. 1235 t.j.);
- Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. 2020 poz. 2028 t.j.);
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. 2020 poz. 1064 t.j. ze zm.);
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. 2020 poz. 797 t.j. ze zm.);
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. 2020 poz. 55 t.j. ze zm.);
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. 2020 poz. 310 t.j. ze zm.);
- Ustawa z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz. U. 2019 poz. 2410 t.j. ze zm.);
- Uchwała Nr XI/71/2020 Rady Miasta Brańsk z dnia 29 czerwca 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Brańsk.

Materiały źródłowe

- *Bank Danych o Lasach*, <http://www.bdl.lasy.gov.pl>;
- Centralny rejestr form ochrony przyrody <http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/>;
- *Długookresowa strategia rozwoju kraju - (Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności)*;
- *Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska. Geoserwis mapy*, <http://www.geoserwis.gdos.gov.pl>;
- <https://www.bransk.um.gov.pl>;
- *Informatyczny System Oslony Kraju – ISOK, mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego*, KZGW <http://www.isok.gov.pl>;
- Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R. W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J. M., Zalewska H., Pilot M., Górny M., Kurek R.T., Ślusarczyk R. *Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce*. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża 2011;
- *Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030*;
- Kondracki J., 2014: *Geografia regionalna Polski*, PWN SA, Warszawa;
- Lorenc H., 2005: *Atlas klimatu Polski*, IMGW Warszawa 2005;
- Matuszkiewicz J. M., 2008: *Regionalizacja geobotaniczna Polski*, IGiPZ PAN, Warszawa;
- *Objaśnienia do Mapy Geośrodowiskowej Polski 1:50 000*, PiG, 2004;
- *Ocena jakości powietrza województwie podlaskim za 2019 r.*, GIOŚ 2021;
- Państwowy Instytut Geologiczny <https://www.pgi.gov.pl>;

- *Plan Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2016–2022;*
- *Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły 2016;*
- *Plan Odnowy Miasta Brańsk na lata 2016-2020;*
- *Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego (2017);*
- *Polityka ekologiczna państwa 2030 - strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej;*
- *Stan środowiskowy wód podziemnych w Polsce, Państwowa Służba Hydrologiczna, 2016;*
- *Strategia rozwoju województwa Podlaskiego 2030;*
- *Strategiczny plan adaptacji sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030;*
- *System Oslony Przeciwoświsowej – SOPO, PIG <http://geoportal.pgi.gov.pl>;*

Spis rycin

Ryc. 1. Lokalizacja miasta Brańsk	17
Ryc. 2. Widok na rynek w centrum miasta	17
Ryc. 3. Krajobraz przemysłowy miasta Brańsk	18
Ryc. 4. Zabudowa jednorodzinna w mieście Brańsk.....	18
Ryc. 5. Krajobraz rolniczy miasta Brańsk.....	19
Ryc. 6. Widok na zespół szkół w Brańsku	19
Ryc. 7. Miasto Brańsk na tle mezoregionów wg Kondrackiego	25
Ryc. 8. Rzeźba terenu miasta Brańsk	26
Ryc. 9. Przydatność gruntów na cele budowlane* (na podstawie Mapy Geośrodowiskowej skala 1: 50 000, arkusz Brańsk).....	29
Ryc. 10. Użytkowanie gruntów w mieście Brańsk.....	30
Ryc. 11. Rozmieszczenie jednolitych części wód powierzchniowych na terenie miasta Brańsk	32
Ryc. 12. Stopień zagrożenia głównego użytkowego poziomu wód podziemnych.....	35
Ryc. 13. Cerkiew św. Symeona Słupnika w Brańsku	37
Ryc. 14. Cmentarz żydowski w Brańsku.....	37
Ryc. 15. Kościół Wniebowzięcia NMP w Brańsku	38
Ryc. 16. Dzwonnica przy kościele Wniebowzięcia NMP w Brańsku.....	38
Ryc. 17. Korytarze ekologiczne o randze krajowej i międzynarodowej	41
Ryc. 18. System Przyrodniczy Miasta Brańsk	43
Ryc. 19. Zagrożenie powodziowe (źródło danych: ISOK)	50
Ryc. 20. Rozmieszczenie terenów przeznaczonych pod rozwój zabudowy mieszkaniowej i usług	55
Ryc. 21. Rozmieszczenie terenów oznaczonych symbolami PU, PEF	62
Ryc. 22. Lokalizacja terenów związanych z infrastrukturą techniczną i drogową.....	68
Ryc. 23. Rozmieszczenie terenów cmentarzy	72
Ryc. 24. Lokalizacja terenów wskazanych pod funkcje przyrodnicze.....	75
Ryc. 25. Rozmieszczenie terenów rolniczych oraz zieleni łąkowej.....	78

Spis tabel

Tab. 1. Ocena jakości wód powierzchniowych w latach 2017-2018	32
Tab. 2. Cele środowiskowe dla poszczególnych JCWP rzecznych.....	33

Tab. 3. Ocena jakości powietrza w strefie podlaskiej za rok 2019 – kryterium ochrony zdrowia.....	36
Tab. 4. Ocena jakości powietrza w strefie podlaskiej za rok 2019 – kryterium ochrony roślin.....	36
Tab. 5. Dopuszczalne poziomy hałas w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne, wyrażone wskaźnikami $L_{Aeq\ D}$ i $L_{Aeq\ N}$, które to wskaźniki mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby (zestawienie dla terenów chronionych akustycznie, mogących, zgodnie z ustaleniami Studium, znajdować się w obrębie obszarów rozwoju zabudowy mieszkaniowej i różnego rodzaju usług)	56

OŚWIADCZENIE

Oświadczam, że autorem prognozy oddziaływania na środowisko, zgodnie z wymogami art. 51 ust. 2 pkt. 1 lit. f oraz art. 74a ust. 2 ustawy z dn. 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2021 poz. 247) jest osoba, która ukończyła, w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym, jednolite studia magisterskie na kierunku związanym z kształceniem w obszarze nauk przyrodniczych z dziedzin nauk biologicznych oraz nauk o Ziemi i brała udział w przygotowaniu co najmniej 5 prognoz oddziaływania na środowisko.

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

mgr inż. Patrycja Kosyło